

Editie 2022/2023

VBA BELASTINGRECHT MET RESULTAAT

OPGAVENBOEK

De studiemethode Vakopleiding Bedrijfsadministratie & Accountancy (VBA) bestaat uit:

VBA Belastingrecht met resultaat (editie 2022/2023)

Theorieboek	ISBN 978-94-6317-327-8
Opgavenboek	ISBN 978-94-6317-328-5
Uitwerkingenboek	ISBN 978-94-6317-329-2

VBA Bedrijfsadministratie met resultaat (1e druk)

Theorieboek	ISBN 978-94-63171-04-5
Opgavenboek	ISBN 978-94-63171-05-2
Uitwerkingenboek	ISBN 978-94-63171-06-9

VBA Financiering met resultaat (1e druk)

Theorieboek	ISBN 978-94-63171-07-6
Opgavenboek	ISBN 978-94-63171-08-3
Uitwerkingenboek	ISBN 978-94-63171-09-0

VBA Management Accounting & Control met resultaat (1e druk)

Theorieboek	ISBN 978-94-63171-01-4
Opgavenboek	ISBN 978-94-63171-02-1
Uitwerkingenboek	ISBN 978-94-63171-03-8

VBA Externe Verslaggeving met resultaat (1e druk)

Theorieboek	ISBN 978-94-63171-10-6
Opgavenboek	ISBN 978-94-63171-11-3
Uitwerkingenboek	ISBN 978-94-63171-12-0

Deze boeken zijn te bestellen via www.convoy.nl

KEES JACOBS

VBA BELASTINGRECHT

MET RESULTAAT

OPGAVENBOEK

EDITIE **2022/2023**

CONVOY

Convoy Uitgevers

Dordrecht, 2022

Colofon

Redactie

mr. C.J.M. Jacobs

Uitgever

W.H.L. Muijser

Eindredactie/productiebegeleiding

O. Koppenhagen

Grafische vormgeving en zetwerk

AZ grafisch serviceburo bv, www.az-gsb.nl, Den Haag

© 2022 Convoy Uitgevers

Binnen Kalkhaven 263

3311 JC Dordrecht

tel: (078) 645 23 98

e-mail: info@convoy.nl

website: www.convoy.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden door middel van grafische of elektronische technieken of op welke andere wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoewel bij deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden auteurs en uitgever desgewenst geen aansprakelijkheid.

ISBN 978-94-6317-328-5

NUR 826

Voorwoord

Dit opgavenboek vormt samen met het bijbehorende theorieboek en uitwerkingenboek de studiemethode VBA Belastingrecht. Deze studiemethode is bestemd voor het vak belastingrecht van de opleiding Vakopleiding Bedrijfsadministratie & Accountancy (VBA). In dit boek zijn alle onderdelen opgenomen die behoren tot het examenprogramma van VBA Belastingrecht.

In dit opgavenboek vindt u per hoofdstuk van het theorieboek een aantal vraagstukken waarmee u de bestudeerde theorie toe kunt passen op een specifieke situatie. Bij deze uitgave behoort ook een uitwerkingenboek. In het uitwerkingenboek zijn alle antwoorden op de opgaven opgenomen gebaseerd op de wet- en regelgeving zoals deze geldt op 1 januari 2022.

Suggesties ter verbetering zijn uiteraard welkom. Deze suggesties of andere opmerkingen kunt u zenden aan info@convoy.nl. Uw opmerkingen worden meegenomen bij het schrijven van de volgende editie.

Uitgever en auteur wensen u veel succes met uw studie.

Kees Jacobs
juli 2022

Inhoud

Voorwoord	V
------------------	---

1 Algemene inleiding	1
-----------------------------	---

2 Algemene wet inzake rijksbelastingen	5
---	---

3 Inleiding inkomstenbelasting	13
---------------------------------------	----

4 Box 1: winst uit onderneming	17
---------------------------------------	----

5 Box 1: werk en inkomen	51
---------------------------------	----

6 Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	67
--	----

7 Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	77
---	----

8 Vennootschapsbelasting	85
---------------------------------	----

9 Overdrachtsbelasting	117
-------------------------------	-----

Algemene inleiding

Oefenopgaven

Opgave 1.1 De heffingen van de overheid bestaan uit belastingen en retributies.

Wat is het verschil tussen een belasting en een retributie?

Opgave 1.2 Vul onderstaand schema in. Kruis aan wat van toepassing is

	LB	IB	Vpb	OB
Directe belasting				
Indirecte belasting				
Tijdvakbelasting				
Tijdstipbelasting				
Aanslagbelasting				
Aangiftebelasting				
Afdrachtsbelasting				
Voldoeningsbelasting				
Subjectieve belasting				
Objectieve belasting				

Opgave 1.3 In de belastingwetten zijn delegatiebepalingen opgenomen. Deze bepalingen zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsbesluit of de Uitvoeringsregeling (soms genaamd: Uitvoeringsbeschikking) bij de betreffende wet. Vul onderstaande zinnen aan.

- Als in de wettekst verwezen wordt naar een algemene maatregel van bestuur, is deze opgenomen in ...
- Als in de wettekst verwezen wordt naar een ministeriële regeling, is deze opgenomen in ...

Opgave 1.4 In de rechtspraak zijn de algemene beginselen van behoorlijk bestuur ontwikkeld. De belangrijkste beginselen zijn het vertrouwens- en het gelijkheidsbeginsel.

- a. Leg uit wat het vertrouwensbeginsel inhoudt.
- b. Leg uit wat het gelijkheidsbeginsel inhoudt.

Opgave 1.5 Wat moet een belastingplichtige doen als hij het niet eens is met een aan hem opgelegde belastingaanslag?

Multiple choice-vragen

Geef per stelling aan of deze juist of onjuist is. Meerdere antwoorden kunnen goed zijn.

Vraag 1.1 Door de centrale overheid worden diverse belastingen geheven. Welke belasting heeft de hoogste opbrengst?

- a. Vennootschapsbelasting.
- b. Loon- en inkomstenbelasting.
- c. Omzetbelasting.
- d. Schenk- en erfbelasting.

Vraag 1.2 Het onderscheid tussen een aangifte- en een aanslagbelasting kenmerkt zich door het volgende:

- a. Bij een aanslagbelasting moet de belastingplichtige zelf zijn belasting berekenen en deze afdragen aan de Belastingdienst.
- b. Bij een aanslagbelasting hoeft de belastingplichtige geen aangifte in te dienen.
- c. Bij een aangiftebelasting kan door de inspecteur een navorderingsaanslag worden opgelegd.
- d. Bij een aangiftebelasting kan door de inspecteur een naheffingsaanslag worden opgelegd.

-
- Vraag 1.3** Is omzetbelasting een directe of een indirecte belasting?
- Omzetbelasting is een directe belasting want deze is direct verschuldigd na afloop van het tijdvak waarover aangifte moet worden gedaan.
 - Omzetbelasting is een directe belasting omdat de ondernemer deze moet voldoen.
 - Omzetbelasting is een indirecte belasting omdat de ondernemer deze door kan berekenen aan zijn afnemers.
 - Omzetbelasting is een indirecte belasting omdat de aan een ondernemer in rekening gebrachte omzetbelasting in aftrek mag worden gebracht.

-
- Vraag 1.4** Binnen het belastingrecht zijn algemene beginselen van behoorlijk bestuur ontstaan. Welke stellingen zijn juist?
- Dit zijn beginselen waarvan de Belastingdienst zelf mag bepalen of zij hier al dan niet rekening mee houdt.
 - De Belastingdienst moet rekening houden met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.
 - Het vertrouwensbeginsel is een voorbeeld van een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.
 - Het gelijkheidsbeginsel is een voorbeeld van een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

2

Algemene wet inzake rijksbelastingen

HOOFDSTUK

Oefenopgaven

Opgave 2.1 Anton Bartels woont met zijn vrouw en twee kinderen in Breda. Voor zijn werk wordt hij voor 2 jaar uitgezonden naar Djakarta. Zijn gezin blijft in Nederland wonen. Anton huurt in Djakarta een appartement. Hij reist eens per halfjaar terug naar Nederland en verblijft dan 2 weken bij zijn gezin in Breda.

- Welke omstandigheden spelen een rol bij de bepaling van de fiscale woonplaats?
- Waar woont Anton Bartels voor de heffing van de inkomstenbelasting?

Opgave 2.2 Seppe woont in een eigen woning in Den Bosch. Op 2 februari 2022 ontmoet hij Thea, op slag zijn beiden tot over hun oren verliefd. Thea verhuist op 1 maart 2022 naar de woning van Seppe in Den Bosch en laat zich in de gemeentelijke basisadministratie op dit adres inschrijven.

- Zijn Seppe en Thea vanaf 1 maart 2022 partners in de zin van de AWR? Motiveer uw antwoord.
- Verandert uw antwoord als Seppe en Thea op 1 juni 2022 een notarieel samenlevingscontract op laten maken? Motiveer uw antwoord.

Opgave 2.3 Dorien Eisinga drijft een detailhandelszaak in golfartikelen in Arnhem. Dorien huurt het pand van haar ouders. Beneden is de winkel, in de bovenwoning woont ze.

Dorien ontmoet op 1 juli 2022 Bart. Dorien en Bart besluiten om vanaf 1 augustus samen te gaan wonen in de bovenwoning. Bart laat zich vanaf dat tijdstip ook op dat woonadres inschrijven in de basisregistratie personen. Op 1 december 2022 laten zij bij de notaris een samenlevingscontract opstellen.

Vanaf welk moment zijn Bart en Dorien partners volgens de AWR? Motiveer het antwoord aan de hand van de relevante wetsartikelen.

Opgave 2.4 Cornelis Dirksen werkt in loondienst bij Zeker en Vast Verzekeringen bv. In de avonduren sluit Cornelis financieringen af waarvoor hij zelf rechtstreeks de provisie ontvangt. Op deze inkomsten wordt geen loonheffing ingehouden. In 2022 heeft Cornelis € 8.000 aan provisie ontvangen. Cornelis ontvangt van de Belastingdienst geen uitnodiging om een aangifte inkomstenbelasting te doen.

- a. Is Cornelis verplicht om een aangiftebiljet aan te vragen? Zo ja, op grond van welk artikel?
- b. Voor welke datum zou Cornelis een aangiftebiljet moeten aanvragen?

Opgave 2.5 Eddy Freriks heeft een schildersbedrijf. Tijdens een boekenonderzoek in 2022 ontdekt de controlerend ambtenaar dat Eddy vanaf het jaar 2015 jaarlijks € 15.000 aan omzet niet in zijn boekhouding heeft verantwoord. De aanslagen inkomstenbelasting van Eddy zijn tot en met het jaar 2020 definitief vastgesteld. Eddy heeft nooit verzocht om uitstel voor de inlevering van zijn aangifte inkomstenbelasting.

- a. Wat zijn de wettelijke vereisten voor een navorderingsaanslag?
- b. Is hier in de bovenvermelde situatie aan voldaan?
- c. Over welke jaren kan de inspecteur een navorderingsaanslag opleggen?

Opgave 2.6 Boet Cornelissen ontvangt met dagtekening 1 februari 2022 zijn definitieve aanslag inkomstenbelasting over het jaar 2020. Op 15 maart 2022 ontvangt hij een brief van de inspecteur, die voornemens is aan Boet een navorderingsaanslag over 2020 op te leggen omdat hij informatie heeft ontvangen dat Boet in 2020 € 3.000 heeft bijverdiend met het verzorgen van de administratie van een koeriersbedrijf. Boet schrijft een brief naar de inspecteur dat hij dat bedrag inderdaad ontvangen heeft maar het niet eens is met de navorderingsaanslag, omdat ten eerste het nieuwe feit ontbreekt en ten tweede de inspecteur maar loonbelasting moet naheffen bij het koeriersbedrijf.

Kan de inspecteur bij Boet rechtsgeldig navorderen? Ga bij de beantwoording van de vraag in op de argumenten van Boet.

Opgave 2.7 Waarvoor is de dagtekening op een aanslagbiljet van belang?

Opgave 2.8 De inspecteur kan een ambtshalve aanslag opleggen.

- a. Wat is een ambtshalve aanslag?
- b. Leg uit wanneer de inspecteur een ambtshalve aanslag oplegt.

Opgave 2.9 Tot wanneer kan een navorderingsaanslag inkomstenbelasting over het jaar 2019, waarbij voor het indienen van de aangifte 3 maanden uitstel was verleend, uiterlijk worden opgelegd?

Opgave 2.10 In de AWR wordt een onderscheid gemaakt tussen navorderings- en naheffingsaanslagen.

- Wat is het verschil tussen een navorderingsaanslag en een naheffingsaanslag?
- Wat zijn de termijnen waarbinnen deze aanslagen moeten worden opgelegd?
- Kan de inspecteur altijd een navorderingsaanslag opleggen? Motiveer het antwoord.

Opgave 2.11 Gerrit Hendriks heeft zijn aangiftebiljet inkomstenbelasting elektronisch ingevuld en verzonden. Hij heeft bepaalde inkomsten nog niet ingevuld, omdat hij deze nog niet had berekend.

- Heeft Gerrit de vereiste aangifte inkomstenbelasting gedaan?
- Als Gerrit nog niet alle gegevens heeft, wat kan hij dan beter doen?

Opgave 2.12 Ine Jansen ontvangt op 10 september 2022 een aanslag inkomstenbelasting over het jaar 2019. De inspecteur heeft een correctie aangebracht in haar aftrek wegens scholingsuitgaven. Ine is het niet eens met deze correctie.

- Wat kan Ine doen en bij wie?
- Binnen welke termijn moet Ine reageren?

Opgave 2.13 Ine ontvangt een antwoord van de inspecteur. De inspecteur is het niet eens met het standpunt van Ine, hij vindt dat een deel van de opgevoerde kosten wegens scholingsuitgaven niet aftrekbaar is.

- Hoe heet het antwoord van de inspecteur?
- Wat kan Ine verder nog doen met het antwoord van de inspecteur en binnen welke termijn?
- Als Ine niet alle gegevens heeft om adequaat te reageren, wat kan zij dan het beste doen?

Stel dat ook deze instantie het niet eens is met het standpunt van Ine.

- Welke rechtsmiddelen heeft Ine nog meer?

Opgave 2.14 Achmed El Hamdaoui ontvangt zijn aanslag inkomstenbelasting over het jaar 2021. Hij constateert dat de ingehouden loonheffing niet is verrekend. Hij maakt 8 weken na de dagtekening van het aanslagbiljet bezwaar tegen de aanslag.

- a. Zal de inspecteur het bezwaar niet-ontvankelijk verklaren? Motiveer het antwoord.
- b. Wat zal de inspecteur doen? Komt hij nog aan het bezwaarschrift tegemoet?

Opgave 2.15 Gerard Knoop doet op 3 maart 2022 elektronisch aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2021. Op 12 juni 2022 ontvangt hij een voorlopige aanslag over het jaar 2021. Op grond van deze aanslag is hij € 4.000 inkomstenbelasting verschuldigd. Op 1 oktober 2022 ontvangt hij de definitieve aanslag. Doordat de inspecteur is afgeweken van de ingediende aangifte, moet Gerard nog € 1.000 bijbetalen.

Geef aan over welke periodes Gerard belastingrente is verschuldigd. Maak bij uw antwoord onderscheid tussen:

- a. de voorlopige aanslag;
- b. de definitieve aanslag.

Opgave 2.16 Simon van Tooren heeft een groothandel in muziek. Bij Simon wordt een boekenonderzoek ingesteld; hij wordt verdacht van grootschalige fraude. Simon laat zich in deze kwestie bijstaan door een belastingadviseur. De inspecteur heeft in het verleden al conflicten met deze belastingadviseur gehad.

- a. Mag de inspecteur deze belastingadviseur weigeren? Motiveer het antwoord.
- b. Kan de inspecteur eisen dat bij een bespreking Simon meekomt? Motiveer het antwoord.
- c. Heeft de belastingadviseur een verschoningsrecht met betrekking tot de informatie die door Simon aan hem is toevertrouwd?

Opgave 2.17 De inspecteur vraagt aan huisarts Wildhagen informatie over diens patiënt Jansen. De inspecteur wil geïnformeerd worden over de gezondheidstoestand van de heer Jansen, omdat Jansen een groot bedrag aan ziektekosten in zijn aangifte inkomstenbelasting heeft opgenomen.

- a. Is de huisarts verplicht om deze informatie te verstrekken?
- b. Waar zal de huisarts zich op beroepen?
- c. Noem het betreffende wetsartikel.
- d. Kan de inspecteur verder nog actie tegen de huisarts ondernemen?

Opgave 2.18 De inspecteur vraagt aan huisarts Wildhagen informatie met betrekking tot diens beleggingen in effecten. Wildhagen beroept zich op zijn verschoningsrecht en weigert de informatie te verstrekken.

- a. Beroept Wildhagen zich terecht op zijn verschoningsrecht? Motiveer uw antwoord.
- b. Op welke bepaling zal de inspecteur zich beroepen?

Opgave 2.19 Jansen handelt in tweedehands auto's. De meeste auto's worden contant verkocht. De inspecteur wil controleren of Jansen zijn omzet volledig verantwoord heeft. Om deze reden schrijft hij diverse brieven aan afnemers van Jansen waarin verzocht wordt om aan te geven welk bedrag zij voor de auto hebben betaald. Zo stuurt de inspecteur een vragenbrief aan particulier Nelemans, die een personenauto bij Jansen heeft gekocht. Ook aan de heer Marijnissen stuurt hij een dergelijke brief. Marijnissen heeft bij Jansen een bestelbus gekocht voor zijn bloemenhandel.

- a. Welke bepaling in de AWR is in deze van belang?
- b. Zijn Nelemans en Marijnissen verplicht om aan de inspecteur de gevraagde informatie te verstrekken? Motiveer het antwoord.

Opgave 2.20 Mark heeft zijn aangifte inkomstenbelasting ingediend. De inspecteur stelt aan Mark vragen naar aanleiding van zijn aangifte inkomstenbelasting.

- a. Is Mark verplicht om de vragen van de inspecteur te beantwoorden?
- b. Zo ja, op grond van welk wetsartikel?

Opgave 2.21

- a. Leg uit wat de term 'omkering van de bewijslast' inhoudt.
- b. Wanneer is omkering van de bewijslast van toepassing?
- c. Wat is het doel van een informatiebeschikking als bedoeld in art. 52a AWR?

Opgave 2.22 Mark Mannaerts krijgt naar aanleiding van zijn ingediende aangifte inkomstenbelasting een vragenbrief van de Belastingdienst om opgave te verstrekken van alle bankrekeningen die hij bezit met de bijbehorende saldi op 1 januari 2022. Mark vindt het onredelijk dat de inspecteur deze vragen stelt omdat de Belastingdienst deze informatie automatisch van de bankinstellingen ontvangt. Marc stuurt een brief naar de inspecteur waarin hij meldt dat hij de informatie niet verstrekt omdat de inspecteur deze al in zijn bezit heeft.

- a. Kan Mark rechtsgeldig volstaan met de melding dat de Belastingdienst al over deze informatie beschikt?
- b. Wat zal de reactie van de inspecteur zijn?

Opgave 2.23 Marijke vergeet haar aangiftebiljet inkomstenbelasting in te leveren. Zij ontvangt van de inspecteur een aanmaning, maar ook hier reageert zij niet op. De inspecteur legt een ambtshalve aanslag op. Op het aanslagbiljet is ook een bedrag aan boete vermeld.

- a. Welke twee soorten fiscale boetes zijn er?
- b. Wat voor soort boete is aan Marijke opgelegd?
- c. Voor welk feit is deze boete opgelegd?

Multiple choice-vragen

Geef per stelling aan of deze juist of onjuist is. Meerdere antwoorden kunnen goed zijn.

-
- Vraag 2.1** Voor het inleveren van de aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 is 3 maanden uitstel verleend. Wanneer moet de aanslag uiterlijk opgelegd zijn?
- 31 maart 2026.
 - 30 juni 2026.
 - 31 december 2025.
 - 31 maart 2024.

-
- Vraag 2.2** Wanneer moet in het vorige voorbeeld de navorderingsaanslag uiterlijk opgelegd zijn?
- 31 maart 2028.
 - 30 juni 2028.
 - 31 december 2027.
 - 31 maart 2025.

-
- Vraag 2.3** Op een aanslagbiljet staat altijd een dagtekening. Waarvoor is deze dagtekening van belang?
- Invordering.
 - Aanvang termijn voor bezwaar.
 - Termijn voor toepassing hardheidsclausule.
 - Termijn om in beroep te gaan.

-
- Vraag 2.4** De inspecteur kan een ambtshalve aanslag opleggen. Een ambtshalve aanslag is een ...
- Voorlopige aanslag.
 - Aanslag waarbij de inspecteur een vergrijpboete oplegt.
 - Navorderingsaanslag.
 - Definitieve aanslag.

-
- Vraag 2.5** Welke heffingen/aanslagen kunnen *niet* worden verrekend met een op te leggen definitieve aanslag inkomstenbelasting?
- Een navorderingsaanslag.
 - De ingehouden loonbelasting.
 - De ingehouden dividendbelasting.
 - In sommige gevallen de ingehouden kansspelbelasting.

Vraag 2.6 Bij een boekenonderzoek door de Belastingdienst wordt vastgesteld dat er bij Van Puffelen bv te weinig omzet is verantwoord. Hierdoor is de aanslag vennootschapsbelasting te laag vastgesteld en is er te weinig omzetbelasting voldaan.

Wat zijn de mogelijkheden voor de Belastingdienst?

- a. Deze kan navorderingsaanslagen opleggen met boetes.
- b. Deze kan naheffingsaanslagen opleggen met boetes.
- c. Deze kan alleen vergrijpboetes opleggen.
- d. Deze kan alleen navorderingsaanslagen opleggen.

Vraag 2.7 Peter Peeters maakt bezwaar tegen zijn aanslag inkomstenbelasting. De voorlopige aanslag is niet verrekend met het bedrag van de aanslag. Peter heeft niet binnen de termijn van 6 weken het bezwaar ingediend.

Wat zal de inspecteur doen?

- a. De inspecteur zal het bezwaar niet-ontvankelijk verklaren.
- b. De inspecteur zal het bezwaar als een verzoekschrift behandelen en vervolgens de aanslag verminderen.
- c. De inspecteur zal het bezwaar doorsturen naar de rechtbank.
- d. De inspecteur zal het bezwaar doorsturen naar de ontvanger.

Vraag 2.8 Fatima werkt bij Stichting De Zonnebloem, zij doet daar de administratie. In de voorgaande jaren heeft zij veel overuren gemaakt maar dit jaar was het aantal overuren veel lager dan gebruikelijk. Om dat te controleren wil de Belastingdienst de urenlijsten van Fatima zien.

Moet de stichting deze informatie aan de Belastingdienst verstrekken?

- a. Ja, de stichting is administratieplichtig.
- b. Nee, het betreft niet de aangifte van de stichting.
- c. Nee, de stichting heeft een verschoningsrecht.
- d. Nee, want de Belastingdienst kan bij Fatima zelf de informatie halen.

3

HOOFDSTUK

Inleiding inkomstenbelasting

Oefenopgaven

Opgave 3.1 Is inkomstenbelasting:

- a. een aanslagbelasting?
- b. een aangiftebelasting?
- c. een directe belasting?
- d. een indirecte belasting?
- e. een objectieve belasting?
- f. een subjectieve belasting?
- g. een tijdvakbelasting?
- h. een tijdstipbelasting?

Opgave 3.2 De Wet IB kent drie boxen met ieder hun eigen belastbaar inkomen.

- a. Welke inkomsten vallen in box 1?
- b. Welke inkomsten vallen in box 2?
- c. Welke inkomsten vallen in box 3?
- d. In welke boxen is er een proportioneel tarief van toepassing en hoe hoog is dit tarief?

Opgave 3.3 De Wet IB kent het begrip verzamelinkomen.

- a. Wat wordt verstaan onder het begrip verzamelinkomen?
- b. Waarvoor is dit begrip van belang?

Opgave 3.4 Nadine wint in november 2022 een bedrag van € 100.000 in de Bankgiroloterij. Na inhouding van € 29.000 kansspelbelasting ontvangt zij nog dezelfde maand € 71.000 op haar bankrekening.
Zij stort dit bedrag op een spaarrekening; dit bedrag staat op 31 december 2022 nog steeds op deze spaarrekening.

- a. Moet Nadine van de door haar gewonnen prijs een bedrag in haar aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 opnemen in box 1? Motiveer het antwoord.
- b. Moet Nadine van de door haar gewonnen prijs een bedrag in haar aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 opnemen in box 3? Motiveer het antwoord.

Opgave 3.5 Marietje is gescheiden, zij woont met haar twee kinderen van 3 en 4 jaar in Amsterdam. Zij werkt als verkoopster in een modezaak, haar inkomen over 2022 is € 23.000.

Op welke heffingskortingen heeft Marietje recht?

Opgave 3.6 Gehuwden zijn altijd fiscaal partner. Ongehuwd samenwonenden kunnen eveneens fiscaal partner zijn.

- a. Aan welke voorwaarden moeten ongehuwden voldoen om fiscaal partner te zijn?
- b. Is het mogelijk dat een weduwe die samen met haar zoon woont in aanmerking komt voor het fiscaal partnerschap? Motiveer het antwoord.

Opgave 3.7 Het voordeel van fiscaal partnerschap is dat een aantal inkomensbestanddelen vrijelijk tussen de partners kunnen worden verdeeld.

Geef aan welke inkomensbestanddelen dit zijn.

Opgave 3.8 Bert en Natasja wonen sinds 1 december 2021 samen in een gehuurde woning in Arnhem. Zij hebben geen samenlevingscontract. Vanaf 1 december 2021 staan ze beiden op dat adres in de basisadministratie persoonsgegevens ingeschreven. Bert heeft uit een vorige relatie een kind, genaamd Jort, van 6 jaar oud. Dit kind woont sinds 1 december 2021 bij Bert en Natasja.

Zijn Bert en Natasja voor het gehele jaar 2021 partners voor de inkomstenbelasting? Motiveer het antwoord. Ga ervan uit dat de wetgeving over het jaar 2021 op dit punt gelijk is aan de wetgeving over het jaar 2022.

Opgave 3.9 Welke voorheffingen kent de Wet IB?

Multiple choice-vragen

Geef per stelling aan of deze juist of onjuist is. Meerdere stellingen per vraag kunnen juist of onjuist zijn.

-
- Vraag 3.1** Jan en Marie zijn fiscale partners, zij bezitten een eigen woning. Jan heeft een inkomen uit arbeid van € 40.000 en Marie van € 25.000. Welke stelling is juist?
- Jan en Marie mogen de inkomsten uit de eigen woning naar eigen inzicht verdelen.
 - De inkomsten uit de eigen woning moeten bij Jan en Marie ieder voor de helft in aanmerking worden genomen.
 - De inkomsten uit de eigen woning moeten verplicht bij Jan in aanmerking worden genomen.
 - De inkomsten uit de eigen woning moeten verplicht bij Marie in aanmerking worden genomen.

-
- Vraag 3.2** Mark is 16 jaar. Van zijn opa heeft hij een schenking ontvangen van € 40.000, dit bedrag staat op een spaarrekening. Welke stelling is juist?
- Mark moet het saldo van de spaarrekening opnemen in zijn eigen belastingaangifte in box 3.
 - De ouders van Mark moeten dit bedrag opnemen in hun belastingaangifte in box 3.
 - Mark en zijn ouders mogen zelf beslissen in wiens aangifte zij dit bedrag opnemen.
 - De opa van Mark moet dit bedrag opnemen in zijn belastingaangifte in box 3.

-
- Vraag 3.3** Welke van onderstaande belastingen zijn een voorheffing op de inkomstenbelasting?
- Loonbelasting.
 - Omzetbelasting.
 - Vennootschapsbelasting.
 - Dividendbelasting.

-
- Vraag 3.4** Marina en René wonen ongehuwd samen in een huurwoning, zij staan beiden op dit adres in de basisregistratie personen ingeschreven. Zij hebben geen notarieel samenlevingscontract op laten maken en zij hebben elkaar niet aangemeld als partner voor een pensioenregeling. Tot het huishouden behoort een minderjarig kind uit een eerdere relatie van René. Welke stelling is juist?
- Marina en René zijn partners omdat zij samenwonen en ingeschreven staan op hetzelfde adres in de basisregistratie personen.
 - Marina en René zijn partners omdat zij samen met een minderjarig kind van René ingeschreven staan op hetzelfde adres in de basisregistratie personen.
 - Marina en René zijn geen partners omdat zij in een huurwoning wonen.
 - Marina en René zijn geen partners omdat zij geen gezamenlijk minderjarig kind hebben.

-
- Vraag 3.5** Wie zijn partner voor de Wet op de inkomstenbelasting?
- Gehuwden.
 - Geregistreerde partners.
 - Meerderjarige ongehuwden die een samenlevingscontract hebben afgesloten maar niet ingeschreven zijn op hetzelfde adres in de basisregistratie personen.
 - Meerderjarige samenwoners in een huurwoning die ingeschreven staan op hetzelfde adres in de basisregistratie personen en elkaar hebben aangemeld als partner voor een pensioenregeling.

Box 1: winst uit onderneming

Oefenopgaven

Opgave 4.1 Wie van onderstaande personen wordt voor de Wet IB als ondernemer aangemerkt? Motiveer het antwoord.

- Joris Martens, die een marktkraam in groenten en fruit exploiteert.
- De echtgenote van Joris, die af en toe meehelpt in de marktkraam.
- Martin Nelissen, die als commanditair vennoot deelneemt in een scheepvaart-cv.
- Jos Vos en Mirjam Vos, die gehuwd zijn en een winkel in cadeauartikelen hebben. Zij zijn een man-vrouwfirma aangegaan.
- Kees Knaepen, die geld heeft uitgeleend aan zijn broer, die daarmee een onderneming in tweedehands motoren is gestart.

Opgave 4.2 André Bernards exploiteert samen met zijn echtgenote Bea een garagebedrijf. Zij zijn een vennootschap onder firma aangegaan. André houdt zich bezig met de verkoop en reparatie van auto's en heeft de leiding over de zaak. Bea verzorgt de administratie van de onderneming en neemt de telefoon aan. André werkt jaarlijks 3.000 uren in de onderneming en Bea 1.500 uren.

- Is André ondernemer?
- Is Bea ondernemer?
- Voldoet André aan het urencriterium?
- Voldoet Bea aan het urencriterium?

Opgave 4.3 Sjoerd Matthijssen heeft een fulltime baan. Bij zijn huis heeft hij een grote moestuin. Een groot deel van zijn vrije tijd is hij in zijn moestuin te vinden. De oogst is voor hem, zijn familie en bekenden. Soms lukt de oogst echter zo goed dat ze niet alles zelf op kunnen eten. In dat geval verkoopt hij wel eens wat. Zo heeft hij in 2021 voor € 200 aan bloemkolen en voor € 150 aan aardbeien verkocht. Na aftrek van de kosten zijn de opbrengsten echter negatief.

- a. Kan Sjoerd voor de opbrengst van de bloemkolen en aardbeien worden aangemerkt als ondernemer?

Sjoerds teelt blijft niet onopgemerkt. Er komt steeds meer vraag van buitenaf. Men roemt zijn biologische teelt. Sjoerd besluit in maart 2022 om het roer drastisch om te gooien. Hij bouwt een groente- en fruitwinkel bij zijn huis, zegt zijn baan op en huurt een stuk grond bij om meer groenten en fruit te kunnen telen. Aan investeringen, onder andere de bouwkosten van de winkelruimte en inventaris, heeft hij in 2022 € 40.000 uitgegeven. In zijn winkel gaat hij ook producten verkopen die hij elders inkoopt. De zaken lopen voorspoedig. In het jaar 2022 heeft hij echter, door de aanloopkosten, nog een verlies geleden van € 8.000.

- b. Is Sjoerd in het jaar 2022 ondernemer voor de toepassing van de Wet IB?
c. Is het verlies van € 8.000 voor Sjoerd aftrekbaar?

Opgave 4.4 Opbrengsten van arbeid kunnen worden aangemerkt als inkomsten uit dienstbetrekking, resultaat uit overige werkzaamheden of als winst uit onderneming.

Leg uit waarom het fiscaal het meest aantrekkelijk is om als ondernemer/winstgenieter aangemerkt te worden.

Opgave 4.5 Ondernemer Pietersen wordt in zijn winkel overvallen. De dagopbrengst van € 3.000 wordt uit de kassa gestolen. Ook moet Pietersen zijn privéhorloge ter waarde van € 300 afgeven.

- a. Is de diefstal van de dagopbrengst aftrekbaar van de winst uit onderneming?
b. Is de diefstal van het horloge aftrekbaar van de winst uit onderneming?

Opgave 4.6 Witgoedhandelaar Van Ommeren verkoopt op 20 december 2022 een wasmachine voor € 1.000. Hij levert deze af op 3 januari 2023 en ontvangt dan zijn geld.

Wanneer moet Van Ommeren de winst op de wasmachine verantwoorden?

Opgave 4.7 Ondernemer Henk Hendriks schaft in 2022 een woon-winkelpand aan. Het woongedeelte heeft een aparte ingang. Henk gaat boven de winkel wonen; het woongedeelte is niet dienstbaar aan de onderneming. De verdeling van het pand: 60% is toe te rekenen aan de winkel en 40% aan de bovenwoning.

U wordt verzocht om een overzicht te maken van de mogelijkheden die Henk heeft met betrekking tot de etikettering van het pand. In uw overzicht moet u in elk geval de volgende vragen beantwoorden:

- a. Mag Henk het volledige pand tot zijn ondernemingsvermogen rekenen?
- b. Mag Henk het volledige pand tot zijn privévermogen rekenen?
- c. Mag Henk het zakelijk gedeelte op zijn balans vermelden en het privégedeelte privé houden?

Stel dat het woongedeelte van het pand dat Henk aanschaft geen afzonderlijke ingang heeft, maar dat dit slechts bereikbaar is door de winkel.

U wordt verzocht om eveneens een overzicht te maken van de mogelijkheden die Henk dan heeft met betrekking tot de etikettering van het pand. In uw overzicht moet u in elk geval de volgende vragen beantwoorden:

- d. Mag Henk het volledige pand tot zijn ondernemingsvermogen rekenen?
- e. Mag Henk het volledige pand tot zijn privévermogen rekenen?
- f. Mag Henk het zakelijk gedeelte op zijn balans vermelden en het privégedeelte privé houden?

Opgave 4.8 Ondernemer Ugur Toprak heeft een woon-winkelpand. Hij woont boven de winkel. De bovenwoning heeft geen eigen ingang, deze is uitsluitend te bereiken via de winkel. De verdeling woning/winkel is 50/50. Het volledige pand behoort tot het ondernemingsvermogen. De WOZ-waarde van het totale pand is € 250.000. Dit jaar maakt Ugur veel onderhoudskosten: de totale kosten zijn € 40.000, waarvan € 25.000 is toe te rekenen aan de bovenwoning.

Geef aan wat de invloed van bovenstaande gegevens is op de winstberekening.

Opgave 4.9 Ondernemer Ugur Toprak van het voorbeeld hiervoor heeft energiekosten van € 6.000 totaal op jaarbasis. Hiervan is € 4.000 toe te rekenen aan de winkel en heeft € 2.000 betrekking op het woongedeelte. Het woon-winkelpand is volledig ondernemingsvermogen.

Welk bedrag aan energiekosten is aftrekbaar van de winst uit onderneming?

Opgave 4.10 Inge Vermeeren heeft een belastingadviespraktijk. In 2022 schaft zij een personenauto aan. Inge verwacht jaarlijks 15.000 km privé te rijden en 2.500 km zakelijk. Zij wil de auto etiketteren als ondernemingsvermogen.

Is de etikettering van de auto als ondernemingsvermogen toegestaan, gelet op de verhouding privégebruik/zakelijk gebruik? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.11 Handelsbedrijf Veenstra heeft op 31 december van artikel X 100 stuks in voorraad. Deze 100 stuks zijn in het afgelopen jaar ingekocht voor € 40 per stuk. De vervangende inkoopwaarde op 31 december is € 36 per stuk. De verkoopprijs van artikel X is € 44 per stuk.

Voor welk bedrag worden de 100 stuks artikel X opgenomen op de fiscale balans per 31 december? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.12 Martijn heeft een winkel in sportkleding in Breda. Om de naamsbekendheid van de winkel te vergroten, delen personeelsleden van het bedrijf op enkele koopavonden petjes met het bedrijfslogo uit. De petjes zijn ingekocht voor € 2.000, de winkelprijs is € 4.000.

a. Welk bedrag kan Martijn ten laste van de winst brengen?

Aan het eind van het seizoen, eind december, heeft Martijn nog enkele honderden zomerjacks op voorraad. De jacks zijn ingekocht voor € 40 per stuk en worden nu afgeprijsd van € 60 naar € 45 per stuk. Het fiscale boekjaar is het kalenderjaar.

b. Tegen welke waarde mag Martijn de jacks opnemen op de fiscale balans?

Opgave 4.13 Rinus van Nijnatten is groothandelaar in paardenvoer. Er staan twee panden op zijn balans:

- Pand I, gelegen aan de Bloemendaalseweg in Utrecht.
Pand I heeft hij in eigen gebruik als opslagloods. De oorspronkelijke aanschafprijs van dit pand is € 280.000, de restwaarde is € 40.000 en de levensduur is te stellen op 40 jaar. De WOZ-waarde is € 300.000, de boekwaarde van het pand is op 1 januari 2022 € 250.000.
- Pand II, gelegen aan de Dorpsstraat in Zeist.
Pand II heeft Rinus tot en met het jaar 2015 in gebruik voor zijn onderneming gehad. In 2016 is hij dit pand gaan verhuren, omdat het pand voor hem niet praktisch was gelegen. De oorspronkelijke aanschafprijs van dit pand is € 200.000, de restwaarde is € 24.000 en de levensduur is te stellen op 40 jaar. De WOZ-waarde is € 190.000; de boekwaarde van het pand is op 1 januari 2022 € 160.000.

- Welk wetsartikel is voor de berekening van de hoogte van de afschrijving op de panden van belang?
- Wat is de bodemwaarde van pand I?
- Wat is de bodemwaarde van pand II?
- Bereken de afschrijving over het jaar 2022 van pand I.
- Bereken de afschrijving over het jaar 2022 van pand II.

Opgave 4.14 Loodgieter Van der Molen heeft een oude opslagloods. Fiscaal is de loods volledig afgeschreven, de boekwaarde van de ondergrond is € 10.000. Als Van der Molen de loods zou verkopen, brengt deze € 80.000 op. Van der Molen sloop echter de oude loods en bouwt een nieuwe moderne opslagruimte op dezelfde grond. De sloopkosten van de loods zijn € 20.000. De kosten van de architect en vergunningen zijn € 10.000 en aan de aannemer is Van der Molen € 140.000 verschuldigd. Van der Molen heeft ook zelf veel arbeid aan de loods verricht. Aan een derde had hij hiervoor € 15.000 in rekening gebracht. Daarnaast hebben twee broers hem geholpen, deze heeft hij ieder € 1.000 betaald. Deze broers zouden bij een willekeurige derde zeker € 5.000 hebben gerekend. Aan het eind van het jaar is de opslagloods klaar voor gebruik.

Voor welk bedrag moet de opslagloods (inclusief grond) aan het eind van het jaar worden geactiveerd?

Opgave 4.15 Productiebedrijf Konings fabriceert keukenmachines in diverse modellen. Op de fiscale balans staat eind 2022 een garantievoorziening van € 300.000. Op de keukenmachines wordt 3 jaar garantie gegeven. Hoewel het degelijke producten betreft, komen garantiegevallen regelmatig voor. De voorziening is berekend op basis van ervaringscijfers uit de afgelopen jaren.

Mag Konings fiscaal deze voorziening op zijn balans opnemen? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.16 Aannemersbedrijf Rotsvast heeft op balansdatum, 31 december 2022, de hieronder vermelde projecten onderhanden. Geef per project de fiscale waardering.

- 30 woningen. De aanneemsom is € 100.000 per woning, de bouwkosten zijn € 90.000 per woning. Op 31 december 2022 zijn 16 woningen gereed, de sleutels zijn in december 2022 overhandigd aan de toekomstige bewoners. De overige 14 woningen verkeren nog in de afbouwfase. De in 2022 gemaakte bouwkosten voor deze 14 woningen zijn € 800.000.
- De renovatie van een plaatselijke kerk is op 31 december 2022 halverwege. Het project is aangenomen voor € 300.000. Inmiddels is al € 140.000 aan bouwkosten gemaakt. Verwacht wordt dat de voltooiing van het project nogmaals € 260.000 kosten zal vergen.

Opgave 4.17 Ondernemer Felix Groen koopt op 2 januari 2022 een herenhuis in Haarlem. Op de benedenverdieping begint hij een boekhandel. De bovenverdieping, die bereikbaar is via een voordeur naast de winkel, richt hij in als zijn woning. Hij gaat zelf op de bovenverdieping wonen. De woning en de winkel staan niet in verbinding met elkaar.

- a. Geef aan hoe Felix het aangekochte pand moet etiketteren. Motiveer het antwoord.

De aankoopprijs van het herenhuis is € 450.000, inclusief € 60.000 voor de ondergrond. Van beide bedragen kan eenderde aan de winkel worden toegerekend. Voordat Felix Groen de benedenverdieping in gebruik neemt, laat hij deze voor € 40.000 verbouwen. Het pand wordt op 1 mei 2022 in gebruik genomen. De restwaarde van de benedenverdieping is € 20.000, zijnde de waarde van de grond. De normale jaarlijkse afschrijving is 3%.

- b. Bereken de fiscale waarde van de benedenverdieping per 31 december 2022.

Felix Groen wil in 2022 € 45.000 extra afschrijven op het winkelgedeelte.

- c. Is die extra afschrijving fiscaal toegestaan? Motiveer het antwoord.
d. Bereken het bedrag aan investeringsaftrek waarop Felix recht heeft.

Opgave 4.18 Ondernemer Jansen heeft een personenauto. De cataloguswaarde van deze auto is € 30.000. De totale autokosten zijn op jaarbasis € 16.000. Jansen rijdt met de auto jaarlijks 25.000 kilometers, gesplitst als volgt:

- reizen woning-werk:	5.000 km
- zakelijke ritten	12.000 km
- privéritten	8.000 km

- a. Stel dat de auto tot het ondernemingsvermogen behoort. Welk bedrag kan Jansen ten laste van zijn winst uit onderneming brengen? Geef een gespecificeerde berekening.
b. Stel dat de auto tot het privévermogen behoort. Welk bedrag mag Jansen dan in mindering brengen op zijn winst uit onderneming?

Opgave 4.19 Ondernemer Peeters beschikt over een personenauto met een cataloguswaarde van € 25.000. De personenauto behoort tot het ondernemingsvermogen. Peeters heeft over 2022 alle ritten geregistreerd. Deze registratie voldoet aan de eisen die worden gesteld om te kunnen dienen als bewijs. In 2022 zijn 25.000 km aan zakelijke ritten gemaakt. Er is voor 200 km privé gereden. Verder heeft Peeters 100 maal van zijn woning naar het bedrijfsadres en terug gereden, een afstand van 33 km enkele reis.

- a. Welk bedrag moet Peeters aangeven voor het privégebruik van deze personenauto? Motiveer het antwoord.

Stel dat uit de kilometeradministratie blijkt dat Peeters 3.000 kilometer privé met de auto heeft gereden.

- b. Welke bedrag moet Peeters dan aangeven voor het privégebruik van de auto?

Opgave 4.20 Matthieu Nikkesen drijft een handel in antiek in een pand in Tilburg. Hij woont met zijn gezin boven de zaak. Het pand is in zijn geheel tot zijn ondernemingsvermogen gerekend.

Voor 2022 zijn de volgende bedragen gegeven:

De boekwaarde van het pand is € 55.000, de waarde vrij opleverbaar is € 275.000 en de WOZ-waarde is vastgesteld op € 246.000. De helft van alle bedragen wordt aan het woongedeelte toegerekend.

- a. Onder welke omstandigheden mag een woon-winkelpand in zijn geheel tot het ondernemingsvermogen worden gerekend?
- b. Welk bedrag moet Matthieu voor het woongedeelte opnemen in zijn winst over het jaar 2022?

Opgave 4.21 Ferry Gerritsen heeft sinds 2012 een fietsenspecialzaak, genaamd Specialferry in Arnhem. Ferry is getrouwd met Sonja Timmers. Sonja werkt in loondienst als serveerster bij café-restaurant Ons Genoegen. Ook helpt Sonja Ferry met zijn administratie. Op jaarbasis heeft Sonja in 2022 aan die administratie 800 uren besteed en daarvoor geen vergoeding ontvangen.

Ferry en Sonja wonen boven de fietsenzaak. Het pand is eigendom van hen. Het woongedeelte is uitsluitend bereikbaar via de winkel. Zowel het ondernemings- als het woongedeelte behoren tot het ondernemingsvermogen van Ferry. De WOZ-waarde van het pand is € 340.000. Hiervan is € 200.000 aan het ondernemingsgedeelte toe te rekenen en € 140.000 aan het woongedeelte. De waarde in het economisch verkeer van het pand is in 2022 € 300.000.

- a. Op grond van welk wetsartikel moet Ferry rekening houden met onttrekking wegens privégebruik van het woongedeelte?
- b. Geef een berekening van het bedrag dat hij in zijn aangifte over 2022 moet vermelden.

In 2022 heeft Ferry het pand grondig laten opknappen; de aannemer heeft de verbouwing op 1 juli 2022 voltooid. De nota van de aannemer was € 86.000; hiervan is de helft toe te rekenen aan het woongedeelte en de andere helft aan het ondernemingsgedeelte. Van de nota is € 36.000 aan te merken als onderhoudskosten en de rest, € 50.000, als verbeteringskosten. De levensduur van de verbeteringskosten is 40 jaar.

- c. Welk bedrag aan onderhoudskosten moet in het jaar 2022 ten laste van de winst worden gebracht? Motiveer het antwoord.
- d. Welk bedrag aan verbeteringskosten mag op de balans per 1 juli 2022 worden geactiveerd?
- e. Geef een berekening van het bedrag van de afschrijving over het jaar 2022 over de verbeteringskosten.

In oktober 2022 neemt Ferry een nieuwe fiets uit de voorraad van Specialferry. De fiets is bestemd voor Sonja om mee naar haar werk te rijden. De inkoopprijs van de fiets is € 1.200 en de verkoopprijs € 1.950. Ferry stelt dat deze onttrekking aan de voorraad reclame-uitgaven zijn, omdat hij op het achterspatbord een sticker heeft geplakt waaruit blijkt dat de fiets van hem afkomstig is. Dit laatste doet hij op alle door hem verkochte fietsen.

- f. Is de onttrekking van de fiets aan te merken als reclamekosten? Motiveer het antwoord.
- g. Wat is de invloed van de onttrekking op de fiscale winstberekening?

De winst is, na de toevoeging aan de fiscale oudedagsreserve, over 2022 € 64.000.

- h. Op welke ondernemersfaciliteiten kan Ferry in het jaar 2022 een beroep doen?
- i. Geef een gespecificeerde berekening van het bedrag dat Ferry als belastbare winst in zijn aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 moet opnemen.

Opgave 4.22 Pieter van der Steen exploiteert een aannemersbedrijf. Pieter laat door zijn personeel een aanbouw plaatsen aan zijn privéwoonhuis.

- a. Moet Pieter deze onttrekking boeken tegen kostprijs of tegen de gebruikelijke aanneemsom? Motiveer het antwoord.

Pieter heeft door de stress van zijn bouwbedrijf gezondheidsklachten. De huisarts adviseert hem om met zijn gezin 2 weken op vakantie te gaan. Pieter gaat om deze reden met zijn gezin naar Torremolinos in Spanje. De kosten van de vakantie zijn € 8.000. Dit bedrag brengt hij ten laste van zijn winst.

- b. Zijn deze kosten voor Pieter aftrekbaar? Motiveer het antwoord.

Verder brengt Pieter de volgende uitgaven ten laste van zijn winst:

- € 500 voor de aankoop van 300 balpennen voorzien van het opschrift: 'Aanemersbedrijf Van der Steen' en het bedrijfslogo. Deze pennen worden weggegeven aan relaties.
 - € 2.000 in verband met de aankoop van 40 kistjes met wijn en versnaperingen à € 50, die ter gelegenheid van kerstmis aan goede bedrijfsrelaties werden geschonken.
- c. Mag Pieter deze bedragen volledig ten laste van zijn fiscale winst brengen? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.23 Ondernemer Kerkhofs krijgt een naheffingsaanslag loonheffing opgelegd. Bij een boekenonderzoek door de Belastingdienst is gebleken dat hij overwerkloon heeft betaald dat niet in de loonadministratie is opgenomen.

De naheffingsaanslag is als volgt samengesteld:

- Verschuldigde loonheffing	€ 20.000
- Vergrijpboete 50%	- 10.000
Totaal	<u>€ 30.000</u>

Kerkhofs brengt de volledige naheffingsaanslag, inclusief de boete, ten laste van zijn winst uit onderneming.

- a. Is de naheffing loonheffing aftrekbaar van de winst uit onderneming?
- b. Is de opgelegde boete aftrekbaar van de winst uit onderneming?

Opgave 4.24 Verzekeringsadviseur Van Kalmthout gaat regelmatig met klanten uit eten. Ook gaat hij in het weekend wel eens met zijn gezin uit eten. Alle kosten zijn zakelijk geboekt.

De uitgaven waren over 2022 in totaliteit € 10.000, te splitsen als volgt:

- € 8.000 voor zakelijke diners;
- € 2.000 voor privé-entjes.

Is het volledige bedrag van € 10.000 aftrekbaar? Zo nee, geef een berekening van het bedrag dat wel aftrekbaar is.

Opgave 4.25 Ger Koolen heeft in de binnenstad van Haarlem een groente- en fruitwinkel. In het jaar 2022 doen zich onderstaande gebeurtenissen voor. Het pand waarin Ger de onderneming uitoefent, is eigendom van zijn tante Tineke. Tante Tineke rekent een huurprijs van € 12.000 per jaar, terwijl zij in zakelijke verhoudingen een huurprijs had kunnen bedingen van € 15.000. De waarde van het pand is op 1 januari € 160.000 en op 31 december € 170.000; de WOZ-waarde is € 140.000.

a. In welke box moet tante Tineke de inkomsten uit het pand aangeven? Waarom?

Stel dat de moeder van Ger eigenaar is van het bovengenoemde pand en dat Ger tegen hetzelfde bedrag van € 12.000 per jaar het pand van zijn moeder huurt.

b. In welke box moet zijn moeder de inkomsten uit het pand aangeven? Waarom?

c. Geef een berekening van het bedrag dat zijn moeder in haar aangifte moet vermelden.

Ger neemt wekelijks groente en fruit mee naar huis voor zichzelf en zijn gezin. De inkoopprijs hiervan is op jaarbasis € 1.000 en de verkoopprijs in de winkel € 1.800.

d. Moet Ger bij de berekening van zijn winst hiermee rekening houden? Zo nee, waarom niet; zo ja, geef aan wat de invloed is op de winstberekening.

Onder de bedrijfskosten heeft Ger in 2022 € 700 aan restaurantkosten zakelijk geboekt. Dit betrof:

- een nota van € 400 op 15 mei van Auberge Plankendaal. Ger is hier met zijn gezin gaan eten omdat hij op die dag vernomen had dat hij groente en fruit mocht gaan leveren aan een landelijke hotelketen;
- een nota van € 300 op 16 augustus van restaurant Markiezenhof. Ger is hier gaan eten met de bedrijfsleider van het bedrijfsrestaurant van het verzorgings-
tehuis Ochtendgloren. Tijdens de maaltijd is gesproken over de mogelijkheid Ger groenten te laten leveren aan het verzorgingstehuis.

e. Heeft Ger de nota van € 400 terecht zakelijk geboekt? Motiveer het antwoord en geef zo nodig een berekening van het bedrag dat eventueel voor aftrek in aanmerking komt.

f. Heeft Ger de nota van € 300 terecht zakelijk geboekt? Motiveer het antwoord en geef zo nodig een berekening van het bedrag dat eventueel voor aftrek in aanmerking komt.

Ger heeft van de Belastingdienst een naheffingsaanslag omzetbelasting over het jaar 2018 ontvangen. De aanslag is opgelegd naar aanleiding van een boekenonderzoek. De aanslag is € 2.500 en bestaat uit € 2.000 omzetbelasting, verhoogd met een boete van € 500. Ger heeft de naheffingsaanslag van € 2.500 geboekt als zakelijke kosten.

- g. Is de naheffingsaanslag omzetbelasting van € 2.000 geheel of gedeeltelijk aftrekbaar? Motiveer het antwoord.
- h. Is de in de naheffingsaanslag begrepen boete van € 500 geheel of gedeeltelijk aftrekbaar? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.26 Boer Janus van Nispen verkoopt 1 hectare weiland voor € 100.000 aan Karel Steens, die er een camping op gaat beginnen. De boekwaarde van dit stuk land is € 20.000 en de waarde voor agrarische doeleinden is € 35.000.

Welk bedrag moet Janus in verband met de verkoop van het weiland tot zijn belastbare winst rekenen? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.27 Jan Kroon is tandarts en woont samen met Marieke Meijvis, gediplomeerd tandarts-assistente. Jan en Marieke oefenen de praktijk in maatschapsverband uit. De winstverdeling is 60% voor Jan en 40% voor Marieke. Beiden werken ze 1.600 uur per jaar voor de praktijk.

- a. Geef gemotiveerd aan of beiden als ondernemer in de zin van de Wet IB worden aangemerkt.
- b. Hebben Jan en Marieke beide recht op de zelfstandigenaftrek en MKB-vrijstelling? Motiveer het antwoord.

Ten laste van de maatschapwinst werd gebracht:

- € 7.000 betreffende deelname door Jan aan congressen en seminars.
- € 2.000 voor de daarvoor benodigde reiskosten.

- c. Geef aan of, en zo ja in hoeverre, deze kosten fiscaal aftrekbaar zijn. Noem daarbij het van toepassing zijnde wetsartikel, met zo nodig lid en letter.

December vorig jaar werd voor € 16.000 een nieuwe tandartsstoel gekocht. Diezelfde maand werd op dit bedrag een aanbetaling gedaan van € 3.000. De levering van de stoel vond plaats in januari van dit jaar, kort daarna is ook het restant van de koopsom voldaan. Andere investeringen werden vorig en dit jaar niet gedaan.

- d. Bereken de hoogte van de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek over vorig jaar en over dit jaar.

Opgave 4.28 Makelaar Wim Woning koopt op 1 maart 2022 een computer met toebehoren aan. De aanschafprijs is € 9.000. De economische levensduur is 4 jaar, de restwaarde is 0.

- a. Bereken de afschrijving op de computer over het jaar 2022.
- b. Heeft Wim recht op investeringsaftrek met betrekking tot deze investering? Zo ja hoe hoog is deze?

Opgave 4.29 Mustafa Büyüç exploiteert een kledingwinkel als eenmanszaak. Zijn echtgenote helpt hem daarbij, zonder dat zij daarvoor een beloning ontvangt. Ze zijn beiden 40 jaar oud en hebben al 10 jaar een volledige dagtaak in de winkel. De onderneming is gevestigd in een pand dat geheel tot het ondernemingsvermogen behoort. Het pand is gedeeltelijk in gebruik als winkel en voor de rest als woning voor het gezin Büyüç. Het gehele pand heeft een waarde in het economische verkeer van € 350.000; de winkel heeft een waarde van € 210.000 en de woning een waarde van € 140.000. De WOZ-waarde van het gehele pand is vastgesteld op € 300.000: € 180.000 voor de winkel en € 120.000 voor de woning. In 2022 kreeg het gehele pand een onderhoudsbeurt. De kosten hiervan waren € 25.000, waarvan € 15.000 toe te rekenen is aan de winkel en € 10.000 aan de woning.

- a. Hoe moeten deze onderhoudskosten worden verwerkt bij de winstbepaling? Motiveer het antwoord.
- b. Hoe wordt voor de inkomstenbelasting rekening gehouden met het gebruik van de woning door het gezin Büyüç?

Mustafa en zijn echtgenote nemen regelmatig kleding uit de voorraad mee naar huis voor eigen gebruik.

- c. Tegen welke waarde moet met deze onttrekkingen rekening worden gehouden? Motiveer het antwoord.

In 2022 is als enige investering een nieuwe toonbank aangeschaft voor € 12.000. De toonbank is op 1 augustus in gebruik genomen, zal naar verwachting 10 jaar worden gebruikt en heeft geen restwaarde.

- d. Bereken en motiveer de invloed van deze aankoop op de winstbepaling.

Na rekening te hebben gehouden met het voorgaande is de winst € 65.000.

- e. Bereken en specificeer de ondernemersaftrek en de MKB-winstvrijstelling.
- f. Waarop komt deze ondernemersaftrek en MKB-winstvrijstelling in mindering?

Opgave 4.30 Peter van Balen is sinds 2021 fysiotherapeut. De Belastingdienst merkt hem voor deze activiteiten aan als ondernemer. Gemiddeld werkt Peter 30 uur per week als fysiotherapeut. Uit de boekhouding blijkt dat Peter over het jaar 2022 een winst heeft behaald van € 52.000.

Peter oefent zijn praktijk uit in een gehuurde praktijkruimte. Voor zijn praktijkruimte heeft hij op 1 juli 2022 een balie aangeschaft. Deze is op maat gemaakt en kostte € 11.200. Daarnaast heeft hij op 1 augustus 2022 een laptop aangeschaft voor € 400. Deze gebruikt hij geheel zakelijk.

Peter wil over het jaar 2022 een bedrag toevoegen aan de fiscale oudedagsreserve (FOR). De stand van de FOR op 1 januari 2022 is € 22.900; het ondernemingsvermogen op 31 december 2022 is € 29.400.

- a. Bereken het bedrag dat Peter als belastbare winst uit onderneming in zijn aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 moet opnemen. Gebruik daartoe onderstaand schema. Noteer de gegevens in het schema in de volgorde zoals deze zijn aangegeven.

FEIT	+, – of 0	Bedrag in €
Winst volgens de jaarrekening 2022	+	52.000
Investeringsaftrek		
Winst na aftrek investeringsaftrek		
Toevoeging aan de FOR		
Winst voor ondernemersaftrek		
.....		
.....		
Winst na ondernemersaftrek		
.....		
Belastbare winst uit onderneming		

De vrouw van Peter, Gerda, is de enige directeur-aandeelhouder van Plastic bv te Breda. Peter en Gerda zijn buiten elke gemeenschap van goederen gehuwd. Het bedrijfspand waarin Plastic bv de onderneming uitoefent, is eigendom van Peter. Peter verhuurt het bedrijfspand vanaf 1 januari 2022 voor € 12.000 per jaar aan Plastic bv. Tot en met 2021 verhuurde Peter dit pand voor € 18.000 per jaar aan een derde.

- b. In welke box moet Peter de inkomsten uit de verhuur van het bedrijfspand in zijn aangifte IB over 2022 opnemen? Motiveer het antwoord.
- c. Bereken het bedrag dat Peter in verband met de verhuur van het bedrijfspand in zijn aangifte IB over het jaar 2022 op moet nemen. Geef ook de berekening.

Opgave 4.31 Esra Sahin is in 2018 gestart als zelfstandig grafisch ontwerpster. Zij heeft een eigen woning met een vrijstaande garage. In 2022 is de vrijstaande garage omgebouwd tot werkruimte. De garage wordt vanaf 1 juli 2022 uitsluitend gebruikt voor ondernemingsactiviteiten. De waarde in het economisch verkeer vóór de verbouwing is per 1 juli 2022 € 27.500. De verbouwingskosten zijn € 7.500.

- a. Behoort de garage na de verbouwing op 1 juli 2022 tot het verplicht privé-vermogen, verplicht ondernemingsvermogen of keuzevermogen? Motiveer het antwoord en vermeld zo nodig het bedrag waarvoor de garage op de balans per 1 juli 2022 moet worden opgenomen.

Esra heeft in 2022 € 25.000 van haar vader geleend. Met dit bedrag heeft zij binnen haar onderneming de volgende investeringen gedaan:

- aanschaf van een computer met bijbehorende software voor € 8.000;
 - aanschaf van een personenauto voor € 17.000. Deze auto gebruikt zij uitsluitend voor haar ondernemingsactiviteiten.
- b. Bereken voor Esra de investeringsaftrek over het jaar 2022. Houd hierbij ook rekening met de investeringen die betrekking hebben op de vrijstaande garage. Geef ook de berekening.

In de Wet IB is een aantal faciliteiten voor ondernemers opgenomen, waaronder de ondernemersaftrek.

- c. Uit welke onderdelen bestaat de ondernemersaftrek?

Opgave 4.32 Harry de Winter is gehuwd met Laura de Winter-Hermsen. Harry is eigenaar van biologisch restaurant 'De Groene Lelie', dat gevestigd is in een eigen bedrijfspand aan de Leliegracht 10 te Amsterdam. De boekwaarde van het bedrijfspand is op 1 januari 2022 € 355.000; de WOZ-waarde is vastgesteld op € 780.000.

- a. Mag Harry bij de winstberekening over het jaar 2022 rekening houden met een bedrag voor afschrijving op het bedrijfspand? Motiveer het antwoord en geef zo nodig een berekening.

Op 1 november 2022 heeft Harry een nieuw kassasysteem aangeschaft voor € 8.000. Per die datum heeft hij het kassasysteem in gebruik genomen. De nota is op 6 januari 2023 afgeschreven van de bankrekening van 'De Groene Lelie'.

- b. Mag Harry bij de fiscale winstberekening over het jaar 2022 rekening houden met een bedrag aan investeringsaftrek? Motiveer het antwoord en geef zo nodig een berekening.

Uit de kilometeradministratie van de privéauto van Harry blijkt dat hij in 2022 1.950 kilometers voor zijn onderneming heeft gereden.

- c. Mag Harry bij de fiscale winstberekening over het jaar 2022 rekening houden met deze zakelijke kilometers? Motiveer het antwoord en geef zo nodig een berekening.

Opgave 4.33 Pieter Knars is melkveehouder in Helmond. In het jaar 2022 heeft Pieter de volgende aankopen voor zijn onderneming gedaan:

1. 10 melkkoeien	€ 30.000
2. uitbreiding mestquotum	€ 40.000
3. veevoerders	€ 100.000
4. personenauto rijdend op diesel	€ 25.000
5. werktuigenloods	zie toelichting hierna

Pieter heeft op 1 december 2022 een contract met een aannemer gesloten voor de bouw van een nieuwe werktuigenloods. De aanneemsom is € 100.000; de oplevering van de loods vindt plaats in maart 2023. In december 2022 heeft Pieter € 10.000 aan de aannemer betaald.

- a. In hoeverre is er sprake bij bovenstaande uitgaven van een investering in een bedrijfsmiddel of van het aanleggen van voorraden?
- b. Geef van bovenstaande uitgaven aan of Pieter voor de bovengenoemde investering(en) wel of geen recht heeft op investeringsaftrek. Vermeld bij 'geen,' als er sprake is van een investering in een bedrijfsmiddel, op grond van welk wetsartikel hier geen recht op bestaat. Vermeld bij 'wel' het bedrag dat Pieter in het jaar 2022 in aftrek kan brengen. Neem voor het beantwoorden van dit onderdeel onderstaande tabel over.

Aankoop	Bedrijfsmiddel of voorraad	Bedrag investeringsaftrek in 2022	Toelichting (met vermelding wetsartikel)
1	Melkkoeien		
2	Mestquotum		
3	Veevoerders		
4	Personenauto		
5	Werktuigenloods		

De hierboven genoemde personenauto rijdt op diesel en is aangeschaft op 1 november 2022. Pieter heeft een kilometeradministratie van de gereden ritten bijgehouden. Hieruit blijkt dat Pieter in de periode van 1 november 2022 tot en met 31 december 2022 450 kilometer privé met de auto heeft gereden. De aanschafprijs is gelijk aan de cataloguswaarde van de auto.

- c. Moet Pieter bij de winstberekening rekening houden met een bedrag wegens het privégebruik van de auto? Motiveer het antwoord en geef zo nodig een berekening.

Pieter heeft in 2022 een opslagloods met een bijbehorend stuk weiland van 2 hectare verkocht aan een andere melkveehouder. De opbrengst van de loods was € 120.000, de boekwaarde was € 30.000. Pieter wil de opbrengst van de loods gebruiken voor een investering in nieuwe landbouwmachines.

- d. Mag Pieter een herinvesteringsreserve vormen in verband met de verkoop van de loods? Motiveer het antwoord.

Het stuk weiland is verkocht voor € 80.000. De boekwaarde was € 20.000.

- e. Geef gespecificeerd een berekening van de bedragen die Pieter in zijn fiscale winstberekening op moet nemen in verband met de verkoop van het weiland.

Opgave 4.34 Gerrit Helder exploiteert een stomerij. Door het vele vocht dat vrijkomt, moet hij eens in de 10 jaar het dak van zijn bedrijfspand laten vervangen. De herstellkosten voor het dak zijn eens in de 10 jaar € 70.000. In het jaar 2023 moet het dak wederom vervangen worden. De herstellkosten heeft hij in het verleden steeds ten laste van de winst gebracht op het moment dat hij de uitgaven deed. Gerrit wil zijn winst over het jaar 2022, binnen de wettelijke mogelijkheden, zo laag mogelijk vastgesteld zien.

Hij stelt aan u de volgende vragen:

- a. Is er een mogelijkheid om met deze toekomstige uitgaven in 2022 al rekening te houden? Motiveer het antwoord.
- b. Zo ja, welk bedrag kan dan ten laste van de winst over het jaar 2022 worden gebracht? Geef een berekening.

Opgave 4.35 Floris Gerritsen heeft in Nijmegen sinds 2013 een winkel in bloemen en planten. Hij werkt meer dan 1.225 uur in de onderneming. In 2022 doen zich de volgende gebeurtenissen voor.

Op 1 maart 2022 koopt Floris het pand waarin hij zijn onderneming uitoefent. In het pand is op de begane grond de winkel gevestigd, de bovenverdieping is bereikbaar via een aparte ingang en is verhuurd aan drie studenten. De koopsom van het pand is € 580.000.

Deze koopsom dient als volgt verdeeld te worden:

- het winkelgedeelte	€ 380.000
- de bovenverdieping	€ 140.000
- de ondergrond	€ 60.000

Floris besluit om alleen het deel dat betrekking heeft op het winkelgedeelte op zijn balans te activeren.

- Is het fiscaal óók toegestaan dat Floris het volledige pand, dus inclusief de bovenverdieping, activeert? Motiveer het antwoord.
- Heeft Floris recht op willekeurige afschrijving? Motiveer het antwoord.
- Heeft Floris recht op investeringsaftrek? Zo ja, hoe hoog is deze, zo nee, waarom niet?

In september 2022 laat Floris het pand van binnen en buiten schilderen. De kosten hiervan zijn € 20.000. Hiervan is 60% toe te rekenen aan het winkelgedeelte en de rest aan de bovenverdieping. Floris boekt het volledige bedrag van € 20.000 op grootboekrekening 461 onderhoudskosten gebouwen.

- Is het fiscaal toegestaan dat Floris het volledige bedrag van € 20.000 ten laste van zijn winst brengt? Motiveer het antwoord en geef zo nodig een berekening.
- Verandert het antwoord op vraag 3a als Floris het volledige pand op zijn balans had geactiveerd? Motiveer het antwoord.

Het pand van Floris moet eens in de 5 jaar geschilderd worden. Floris wil het liefst jaarlijks met deze toekomstige uitgaven rekening houden.

- Welke mogelijkheid biedt de wet hiervoor? Motiveer het antwoord en vermeld het relevante wetsartikel.

De winst over jaar 2022 valt zeer tegen; deze is slechts € 5.500. Om deze reden besluit Floris om geen gebruik te maken van een toevoeging aan de fiscale oudedagsreserve.

- Welk bedrag aan zelfstandigenaftrek kan Floris in 2022 ten laste van zijn winst brengen?

Opgave 4.36 Notaris Van Epscheuten oefent zijn praktijk uit in een pand dat ook gedeeltelijk gebruikt wordt als woning voor hem en zijn gezin. Het hele pand behoort tot het bedrijfsvermogen. Op 1 oktober 2022 verkoopt hij het hele pand. Van dit pand is het volgende gegeven:

	Praktijkgedeelte	Woongedeelte
Verkoopprijs	€ 150.000	€ 300.000
Boekwaarde	– 80.000	– 140.000
WOZ-waarde	– 130.000	– 250.000

Van Epscheuten koopt op 1 augustus 2022 een nieuw praktijkpand voor € 460.000. De restwaarde van het pand is, inclusief ondergrond, € 60.000. De economische levensduur kan gesteld worden op 30 jaar. Het nieuwe pand wordt op 1 november 2022 in gebruik genomen. De familie Van Epscheuten gaat op 1 september 2022 in een huurhuis wonen.

- Bereken het bedrag dat Van Epscheuten als gevolg van de verkoop van het pand tot zijn winst uit onderneming moet rekenen.
- Bereken de invloed op de winst uit onderneming van het feit dat de familie Van Epscheuten tot 1 september 2022 in een deel van het bedrijfspand heeft gewoond.
- Bereken de fiscale boekwaarde van het nieuwe pand per 31 december 2022.

Opgave 4.37 Koerier Lavrijssen veroorzaakt tijdens het bezorgen van een pakket een aanrijding. De tot het ondernemingsvermogen behorende auto met een boekwaarde van € 8.000 is total-loss. De verzekering keert € 18.000 uit. Voor het wrak ontvangt hij € 1.000. Lavrijssen aarzelt of hij voor de ontvangen bedragen een nieuwe auto zal aanschaffen of dat hij dit geld zal gebruiken voor de bouw van een magazijn.

- Wat is de invloed op de winst van het bovenstaande? Geef een berekening.
- Kan Lavrijssen het moment waarop de boekwinst op de auto fiscaal moet worden verantwoord uitstellen? Motiveer het antwoord.
- Leg uit waarom het fiscaal aantrekkelijker is om de boekwinst te herinvesteren in een andere auto dan in een nieuw magazijn.

Lavrijssen heeft een bekeuring wegens te hard rijden gekregen van € 400, omdat hij op tijd een pakketje af moest leveren bij een klant. Dit bedrag brengt hij ten laste van zijn winst.

- Mag Lavrijssen deze boete ten laste van zijn winst brengen? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.38 Piet verkoopt een stuk grond dat tot zijn ondernemingsvermogen behoort. De verkoopopbrengst is € 40.000, de boekwaarde is € 25.000. De boekwinst van € 15.000 wil hij afboeken op de aanschaf van een nieuwe vrachtauto.

Is deze afboeking toegestaan? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.39 Esra Sahin verkoopt een bestelbus die op haar ondernemingsbalans staat. Esra maakt hier een boekwinst van € 3.000 op. Zij wil deze boekwinst afboeken op de investering in een nieuw bedrijfspand.

Is deze afboeking toegestaan? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.40 De balans van de onderneming van Jan Jiskefet ziet er als volgt uit.

Activa	60.000	Kapitaal	18.000
		Fiscale oudedagsreserve	20.000
		Herinvesteringsreserve	15.000
		Crediteuren	<u>7.000</u>
	<u>60.000</u>		<u>60.000</u>

Voor de berekening van de fiscale oudedagsreserve is in een aantal situaties een toets met betrekking tot de hoogte van het ondernemingsvermogen van belang.

Op welk bedrag wordt voor Jan Jiskefet het ondernemingsvermogen voor berekening van de fiscale oudedagsreserve gesteld?

Opgave 4.41 Marc Leenderts is 48 jaar en heeft een winkel in gereedschappen in Tilburg. Hij werkt fulltime in deze onderneming. Over 2022 is zijn nettowinst € 120.000. Er is op 1 januari 2022 een fiscale oudedagsreserve van € 30.000. Het ondernemingsvermogen van Marc is op 1 januari 2022 € 30.600 en op 31 december 2022 € 33.000.

- Aan de toevoeging aan de fiscale oudedagsreserve zijn voorwaarden verbonden. Noem drie voorwaarden.
- Hoeveel mag Marc over 2022 toevoegen? Geef een gespecificeerde berekening.

Leo Marcussen heeft een expeditiebedrijf. In februari 2022 verkoopt hij een vrachtauto met een boekwaarde van € 40.000 voor € 70.000. Voor de boekwinst vormt hij een herinvesteringsreserve. In november 2022 koopt hij een nieuwe vorkheftruck voor € 55.000. In het jaar 2022 zijn er verder geen investeringen gedaan.

- c. Kan Leo de in februari 2022 gevormde herinvesteringsreserve met betrekking tot de verkoop van de vrachtauto afboeken op de investering in de nieuwe vorkheftruck? Motiveer het antwoord.
- d. Geef het verloop van de herinvesteringsreserve over het jaar 2022.

Marcel Nikkesen heeft een machinale houtzagerij. In maart 2022 verkoopt hij een machine met een boekwaarde van € 20.000 voor € 28.000. Voor de boekwinst vormt hij een herinvesteringsreserve. In oktober koopt hij een perceel grond voor een nieuw te bouwen bedrijfspand voor € 100.000. Hij boekt de herinvesteringsreserve af op de aankoop prijs van de grond. In het jaar 2022 zijn er verder geen investeringen gedaan.

- e. Is het toegestaan dat Marcel de gevormde herinvesteringsreserve afboekt op de investering in de grond? Motiveer het antwoord.

Niko Oosting heeft een staalconstructiebedrijf. Eens in de 5 jaar laat hij zijn bedrijfspand schilderen. De kosten hiervan zijn € 15.000. De eerstvolgende schilderbeurt is in 2024. In 2022 besluit Niko om hiervoor een kostenegaliseringsreserve te vormen. Hij neemt per 31 december 2022 op zijn balans een reserve op van € 9.000. In zijn boekhouding heeft hij de volgende journaalpost gemaakt:

Onderhoudskosten pand	€ 9.000	
Aan Kostenegaliseringsreserve		€ 9.000

- f. Mag Niko in 2022 een kostenegaliseringsreserve voor de schilderkosten vormen? Motiveer het antwoord.
- g. Indien Niko een kostenegaliseringsreserve mag vormen, heeft hij deze dan juist berekend? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.42 Gerrit Sprong, 56 jaar, heeft een advocatenmaatschap met zijn dochter Bettine. Gerrit exploiteerde tot en met het jaar 2021 de onderneming als eenmanszaak. Per 1 januari 2022 is Bettine toegetreden tot de maatschap. Beiden zijn advocaat. De winstverdeling is: 2/3e voor Gerrit en 1/3e voor Bettine. De maatschapwinst over 2022 is € 180.000. In 2022 werkten Gerrit en Bettine ieder 1.500 uren voor de maatschap.

- a. Hebben Gerrit en Bettine recht op zelfstandigenaftrek? Motiveer het antwoord.
- b. Neem aan dat Gerrit en/of Bettine recht hebben op ondernemersaftrek. Welk bedrag aan zelfstandigenaftrek en MKB-vrijstelling kunnen zij dan in mindering brengen op de winst over 2022? Bereken de belastbare winst voor zowel Gerrit als Bettine.

Opgave 4.43 Tjaard Uitert exploiteert in firmaverband met Karel Loohuis een slagerij. Het firmaverband is in 2020 aangegaan, voorheen was Karel in loondienst bij Tjaard. Op 1 april 2022 is een bestelauto van € 40.000 aangeschaft en in gebruik genomen. De bestelauto wordt afgeschreven in 4 jaar met een restwaarde van € 10.000. Verder vonden er in 2022 geen investeringen plaats.

- Met welke factoren moet rekening worden gehouden bij de bepaling van de fiscale firmawinst over 2022 vanwege de aangeschafte bestelauto?
- Bereken de invloed van de door u bij a genoemde factoren op de fiscale winst over 2022.

De fiscale firmawinst over 2022, na verwerking van het bovenstaande, is € 85.000. De winstverdeling is als volgt: Tjaard krijgt 60% van de winst en Karel 40%. Beiden voldoen aan het urencriterium. Zij willen allebei doteren aan de fiscale oudedagsreserve. Beiden wensen binnen het kader van de wet tot een zo laag mogelijke belastbare winst te komen.

- Maak voor Tjaard een gespecificeerde berekening van de belastbare winst uit onderneming.
- Maak voor Karel een gespecificeerde berekening van de belastbare winst uit onderneming.

Opgave 4.44 Louis Marinussen is in 2020 een onderneming begonnen. Over het jaar 2022 is het volgende overzicht samengesteld:

Verkopen	€ 300.000
Inkopen	– 150.000
	– 150.000
Af: kosten	– 100.000
Winst	<u>€ 50.000</u>

Dit overzicht is fiscaal correct. Ook met privégebruik en afschrijvingen is rekening gehouden. Louis heeft over 2022 recht op € 4.000 investeringsaftrek.

Bereken de belastbare winst voor Louis, rekening houdend met alle van toepassing zijnde fiscale faciliteiten.

Opgave 4.45 De echtgenote van Rinus Groeneweg werkt regelmatig mee in de onderneming van Rinus. In 2022 heeft zij 150 uren in de onderneming gewerkt. Een reële vergoeding hiervoor zou $150 \text{ uur} \times \text{€ } 20 = \text{€ } 3.000$ zijn.

- a. Staat de wet hier aftrek van de beloning toe? Zo ja, voor welk bedrag? Zo nee, waarom niet?
- b. De wet kent nog een andere mogelijkheid om rekening te houden met een meewerkende echtgenoot. Kan deze mogelijkheid hier tot een aftrek leiden? Zo ja, voor welk bedrag? Zo nee, waarom niet?

Opgave 4.46 Sander Teunissen is in de loop van het jaar 2021 na het beëindigen van zijn studie gestart met een huisartsenpraktijk, hij werkt hierin gemiddeld 50 uur per week. Sander woont samen met Noortje de Vries. Noortje werkt voltijds als assistente in de praktijk van Sander; zij heeft hiertoe de opleiding doktersassistente gevolgd. Vanaf 1 januari 2022 gaan Sander en Noortje op advies van hun belastingadviseur een man-vrouwmaatschap aan. In de overeenkomst wordt de winst van de maatschap 50/50 verdeeld, terwijl in zakelijke verhoudingen een winstverdeling van 70/30 zou zijn overeengekomen.

- a. Worden zowel Sander als Noortje vanaf 1 januari 2022 als ondernemer in de zin van de Wet IB aangemerkt? Motiveer het antwoord.
- b. In de aangiften inkomstenbelasting wordt de winst over het jaar 2022, conform de man-vrouwmaatschapsovereenkomst, aan ieder voor de helft toegerekend. Zal de inspecteur met deze winstverdeling van Sander en Noortje accepteren? Motiveer het antwoord.

Zowel Sander als Noortje claimen in hun aangifte de zelfstandigenaftrek, de startersaftrek en de MKB-vrijstelling. Daarnaast verzoeken zij beiden om toevoeging aan de fiscale oudedagsreserve.

- c. Heeft Sander recht op deze ondernemersfaciliteiten? Motiveer het antwoord.
- d. Heeft Noortje recht op deze ondernemersfaciliteiten? Motiveer het antwoord.

Op 1 juli 2022 schaffen zij een nieuwe computer aan met een uitgebreid softwarepakket voor de patiëntenadministratie. Op deze datum wordt de volledige inventaris vernieuwd. De totale investeringsprijs is € 40.000.

- e. Geef een berekening van de hoogte van de investeringsaftrek waar Sander en Noortje ieder recht op hebben.

In oktober 2022 voert Sander bij een patiënt een verkeerde behandeling uit. Het gevolg hiervan is dat de patiënt levenslang invalide is. Sander wordt door de patiënt voor de hieruit voortvloeiende schade aansprakelijk gesteld. Hij krijgt in 2022 een factuur van € 20.000 voor zijn advocaatkosten, waarvan hij in 2022 € 12.000 en in 2023 € 8.000 betaalt. Sander verwacht dat hij in 2023 een definitieve schadevergoeding aan de patiënt moet betalen van € 100.000.

- f. Kan het volledige bedrag van de factuur van de advocaat in 2022 ten laste van de winst worden gebracht? Motiveer het antwoord.
- g. Heeft de vermoedelijke betaling van € 100.000 in 2023 invloed op de fiscale winst van 2022? Motiveer het antwoord

Opgave 4.47 Joop Konings heeft een fietsenwinkel in de vorm van een eenmanszaak in het centrum van Tilburg. Hij heeft geen personeel in dienst. Op 1 oktober 2022 wordt Joop 65 jaar. Per die datum draagt hij zijn onderneming over aan Leo Viets.

De fiscale balans ziet er op 1 oktober als volgt uit:

Pand	€ 200.000	Kapitaal	€ 208.000
Vorraden	– 40.000	Kostenegalisatiereserve	– 15.000
Debiteuren	– 10.000	Herinvesteringsreserve	– 8.000
Kas-Bank-giro	– 5.000	Crediteuren	– 20.000
	<u>€ 255.000</u>		<u>€ 255.000</u>

De activa en passiva worden door Joop overgedragen tegen de werkelijke waarden.

De werkelijke waarden zijn:

– pand	€ 400.000
– goodwill	– 50.000
– voorraden	– 45.000

- a. Op welke specifieke ondernemersaftrek heeft Joop recht bij de beëindiging van zijn onderneming?
- b. Noem het relevante wetsartikel.
- c. Geef een berekening van de belastbare stakingswinst zoals Joop deze in zijn aangifte aan moet geven.

Opgave 4.48 Joop Konings en Leo Viets van de opgave hiervoor doen bij de aangifte inkomstenbelasting van Joop over het jaar 2022 een gezamenlijk verzoek voor een geruisloze doorschuiving op grond van art. 3.63 Wet IB.

Gaat de inspecteur met dit verzoek akkoord? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.49 Welke mogelijkheid heeft Joop uit de vorige opgave om in 2022 per saldo geen belasting over zijn stakingswinst te betalen?

Opgave 4.50 Janus Balemans heeft een touringcarbedrijf onder de naam Janus Busreizen. De fiscale balans van Janus op 31 december 2022 luidt als volgt:

Loods	€ 100.000	Kapitaal	€ 260.000
Touringcars	– 475.000	Financieringen	– 300.000
Debiteuren	– 10.000	Crediteuren	– 30.000
Kas-bank-giro	– 5.000		
	<u>€ 590.000</u>		<u>€ 590.000</u>

Janus draagt zijn onderneming per 31 december 2022 over aan zijn zoon Frank. De waarde in het economisch verkeer van de loods is € 300.000 en van de touringcars € 550.000. Er is geen sprake van goodwill. Janus en Frank komen overeen dat de gehele onderneming (activa + passiva) wordt overgedragen voor € 350.000.

Geef een berekening van de belastbare stakingswinst die Janus in zijn aangifte over het jaar 2022 op moet nemen.

Opgave 4.51 Boer Jan de Jong heeft een melkveebedrijf in Hoogeveen. Hij wil zijn onderneming per 1 juni 2022 inbrengen in een door hem op te richten bv. De fiscale balans ziet er per 1 juni 2022 als volgt uit:

Opstallen	50.000	Kapitaal	50.000
Landbouwgrond	150.000	Herinvesteringsreserve	10.000
Mestquotum	20.000	Hypothecaire lening	200.000
Veestapel	30.000	Overige passiva	5.000
Overige activa	<u>15.000</u>		
	<u>265.000</u>		<u>265.000</u>

De waarde in het economisch verkeer per 1 juni van de opstallen is € 200.000 en van het mestquotum € 150.000. De landbouwgrond heeft op 1 juni een waarde van € 600.000. De sterke waardeverhoging van de grond is ontstaan doordat de gemeente een gedeelte van de grond voor woningbouw heeft bestemd. Indien deze bestemmingswijziging niet had plaatsgevonden, had de grond bij een voortgezet agrarisch gebruik een waarde van € 400.000. In de overige balansposten zitten geen stille reserves. Jan wil zijn onderneming met fiscale afrekening inbrengen in een bv.

- a. Geef een berekening van de belastbare stakingswinst die Jan in zijn aangifte inkomstenbelasting moet verantwoorden.
- b. Heeft Jan in dit geval recht op een ondernemersaftrek? Welke soort aftrek? Hoe hoog is deze?
- c. Van welke twee fiscale faciliteiten kan Jan, bij inbreng in een bv, gebruikmaken om geen of minder belasting over de stakingswinst te betalen?

Stel dat Jan de Jong, voordat hij zijn onderneming kan inbrengen in een bv, op 1 juni 2022 komt te overlijden. Jan de Jong laat als erfgenamen zijn echtgenote en drie kinderen achter. Een van zijn kinderen, zoon Piet, wil het melkveebedrijf voortzetten.

- d. Noem twee voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om in deze situatie een fiscale afrekening bij Jan te voorkomen.

Onder de post overige passiva op de balans van Jan is een bedrag ad € 1.250 begrepen wegens een naheffingsaanslag omzetbelasting. Dit bedrag is als volgt samengesteld: te weinig afgedragen omzetbelasting over 2019 € 1.000; boete voor te late betaling € 250.

- e. Welke soort van bestuurlijke boete betreft dit?
- f. Kan de opgelegde naheffingsaanslag volledig ten laste van de winst van Jan worden gebracht? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.52 Jeanine, 53 jaar, exploiteert een schoonheidssalon. Zij besluit om haar onderneming per 1 juli 2022 in te brengen in een bv. Haar fiscale balans ziet er per 1 juli 2022 als volgt uit:

Pand	€ 100.000	Kapitaal	€ 35.000
Inventaris	– 10.000	Herinvesteringsreserve	– 3.000
Voorraden	– 5.000	Crediteuren	– 20.000
Debiteuren	– 3.000	Hypotheek o/g	– 80.000
Kas-bank-giro	– 20.000		
	<u>€ 138.000</u>		<u>€ 138.000</u>

De werkelijke waarde van het pand is op 1 juli € 200.000 en de goodwill is € 30.000. In de overige bedrijfsmiddelen bevinden zich geen stille reserves.

- a. Wat zijn de fiscale gevolgen voor Jeanine in verband met de inbreng van haar onderneming in een bv? Geef zo nodig een berekening.

De adviseur van Jeanine vertelt dat hij twee mogelijkheden kent om de gevolgen onder vraag a te voorkomen.

- b. Welke mogelijkheden bedoelt hij?
- c. Geef aan wat de gevolgen zijn als Jeanine van deze mogelijkheden gebruikmaakt.

Opgave 4.53

Vincent Zoomers heeft een kantoorboekhandel in de binnenstad van Eindhoven. In 2019 is de winkel nog ingrijpend verbouwd, dit was een investering van € 50.000. Hierop heeft hij destijds 21% investeringsaftrek genoten. Vincent verkoopt op 30 december 2022 de zaak, hij is 63 jaar en wil met pensioen. De activa minus passiva, een fiscale boekwaarde van € 120.000, draagt hij over voor € 150.000. Daarnaast ontvangt hij € 80.000 aan goodwill. De waarde van de verbouwing is op het stakingsmoment € 60.000. De jaarwinst over 2022 is € 150.000. De stand van de fiscale oudedagsreserve op 1 januari 2022 is € 90.000. In het verleden is nooit op de reserve afgeboekt vanwege een bedongen lijfrente.

- a. Bereken de belastbare winst uit onderneming van Vincent over 2022. Vincent wil zijn fiscale winst binnen de regels van de wet zo laag mogelijk vastgesteld zien.
- b. Bereken de belastbare stakingswinst van Vincent over 2022.

Vincent heeft op 31 december 2022 bij een Nederlandse verzekeringsmaatschappij een lijfrenterecht bedongen ter waarde van € 200.000. Vincent krijgt maandelijkse lijfrente-uitkeringen vanaf de maand dat Vincent de AOW-leeftijd bereikt. Begin 2023 voldoet hij de € 200.000.

- c. Welk maximumbedrag aan lijfrenteaftrek geeft de Wet IB voor Vincent?
- d. Is de betaalde € 200.000 geheel aftrekbaar, gelet op de omvang van de stakingswinst en het bij a bedoelde wettelijk maximum?
- e. Wanneer moet de betaling van de lijfrentepremie uiterlijk plaatsvinden om nog in 2022 tot aftrek te kunnen komen? Motiveer de antwoorden en noem de van toepassing zijnde wetsartikelen met lid en letter.

Opgave 4.54 Claudia Cornelissen exploiteert in de vorm van een eenmanszaak een slaapkamerspecialzaak, genaamd Slaap Zacht. Claudia heeft op 10 februari 2022 de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. Om deze reden verkoopt zij per 31 maart 2022 haar onderneming aan Beter Slapen bv. De overnamesom is € 981.000. Dit bedrag is als volgt samengesteld:

- bedrijfspand	€ 740.000
- goodwill	€ 200.000
- inventaris	€ 30.000
- voorraden	€ 130.000
- bedrijfsauto's	€ 40.000
- debiteuren	€ 26.000
	<u>€ 1.166.000</u>
af: overname hypotheek en crediteuren	€ 185.000
Overnamesom	<u>€ 981.000</u>

Fiscale balans Slaap Zacht per 31 maart 2022 (in €)			
Bedrijfspand	210.000	Kapitaal	160.000
Inventaris	20.000	Fiscale oudedagsreserve*	58.000
Voorraden	110.000	Herinvesteringsreserve	20.000
Bedrijfsauto's	45.000	Hypothecaire lening	150.000
Debiteuren	26.000	Crediteuren	35.000
Liquide middelen	<u>12.000</u>		
	423.000		<u>423.000</u>

*) in 2022 heeft geen toevoeging plaatsgevonden.

- a. Bereken de belastbare stakingswinst die Claudia in haar aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 moet opnemen. Geef ook de berekening.

De belastingadviseur van Claudia adviseert haar om de fiscale oudedagsreserve en de stakingswinst om te zetten in een gefacilieerde lijfrente bij een verzekeringsmaatschappij.

- b. Tot welk maximumbedrag kan Claudia een fiscaal gefacilieerde lijfrente afsluiten voor respectievelijk de stand van de fiscale oudedagsreserve en de stakingswinst? Vermeld hierbij de relevante wetsartikelen.
- c. Claudia wil een aftrekpost hebben in haar aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022. Voor welke datum moet Claudia de genoemde bedragen storten bij de verzekeringsmaatschappij om hiervoor een aftrekpost in haar aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 te krijgen? Vermeld hierbij het relevante wetsartikel.

Claudia heeft vernomen dat op grond van art. 3.63 Wet IB de stille en fiscale reserves zonder fiscale afrekening kunnen worden doorgeschoven naar een bedrijfsopvolger.

- d. Kan Claudia in verband met de overdracht van haar onderneming aan Beter Slapen bv een geslaagd beroep doen op de toepassing van art. 3.63 Wet IB? Motiveer het antwoord.

Opgave 4.55 Marinus Maarsbeek is gehuwd met Fien Faassen. Zij hebben twee kinderen, Jaap en Joep. Marinus exploiteert in Vlissingen een onderneming in scheepsonderdelen.

Op 1 september 2022 overlijdt Marinus. De fiscale balans van zijn eenmanszaak ziet er op dat moment als volgt uit.

Balans per 1 september 2022 (in €)			
Bedrijfspand	140.000	Kapitaal	217.000
Inventaris	65.000	Hypothecaire lening	80.000
Voorraden	90.000	Fiscale oudedagsreserve	43.000
Debiteuren	46.000	Herinvesteringsreserve	9.000
Liquide middelen	<u>8.000</u>		
	349.000		<u>349.000</u>

Toelichting op de balans.

- De waarde in het economisch verkeer van het bedrijfspand was op het moment van overlijden € 300.000.
 - De waarde van de inventaris is op 1 september 2022 € 80.000.
 - De herinvesteringsreserve is gevormd in verband met de verkoop van een gedeelte van de inventaris in 2022.
- a. Welk wetsartikel is bij overlijden van een ondernemer van belang?
- b. Geef een berekening van de belastbare stakingswinst die in de aangifte inkomstenbelasting van Marinus over het jaar 2022 moet worden vermeld.

Neem voor de beantwoording van deze vraag onderstaand schema over op uw uitwerkingenblad en vul dit in.

Stille en fiscale reserves	Bedrag
Pand
Inventaris
Fiscale oudedagsreserve
Herinvesteringsreserve
Af:
Af:
Belastbare stakingswinst

Zoon Joep besluit om de onderneming van zijn vader na het overlijden voort te zetten.

- Op welke faciliteit kan dan een beroep worden gedaan? Vermeld bij uw antwoord het relevante wetsartikel.
- Aan welke voorwaarden moet zijn voldaan om in aanmerking te komen voor de in vraag c genoemde faciliteit?
- Geldt de genoemde faciliteit voor alle stille en fiscale reserves? Vermeld zo nodig voor welke reserve(s) dit niet geldt.

Opgave 4.56 Ondernemer Bas Cornelissen overlijdt op 1 september 2022. Hij had een winkel in diervoeders. Zijn erfgenamen zijn zijn echtgenote en twee kinderen.

Zijn fiscale balans ziet er op 1 september 2022 als volgt uit:

Winkelpand	€ 200.000	Kapitaal	€ 193.000
Inventaris	– 30.000	Fiscale oudedagsreserve	– 40.000
Bestelauto	– 10.000	Herinvesteringsreserve	– 10.000
Voorraden	– 15.000	Crediteuren	– 16.000
Debiteuren	– 3.000		
Kas	– 1.000		
	<u>€ 259.000</u>		<u>€ 259.000</u>

De werkelijke waarde van de activa is op 1 september:

- winkelpand	€ 320.000
- bestelauto	- 15.000
- goodwill	- 50.000

In de overige activa zitten geen stille reserves.

- Wat zijn de fiscale gevolgen van het overlijden van Bas? Geef zo nodig een berekening.
- Noem het relevante wetsartikel.

De zoon van Bas geeft aan dat hij de onderneming van zijn vader voort wil zetten.

- Welke mogelijkheid biedt de wet dan?
- Aan welke voorwaarden moet dan zijn voldaan?
- Noem het relevante wetsartikel.
- Geef aan wat het fiscale gevolg hiervan is.

Stel dat niet de zoon, maar de echtgenote de onderneming voort wil zetten.

- Welke mogelijkheid biedt de wet dan?
- Aan welke voorwaarden moet dan zijn voldaan?
- Noem het relevante wetsartikel.
- Geef aan wat het fiscale gevolg hiervan is.

Multiple choice-vragen

Onderstaand volgen een aantal stellingen. Geef bij iedere stelling aan of deze juist of onjuist is. Per vraag kunnen meerdere stellingen juist of onjuist zijn.

-
- Vraag 4.1** Een auto die zowel zakelijk als privé wordt gebruikt:
- behoort altijd tot het verplichte ondernemingsvermogen.
 - behoort alleen tot het verplichte ondernemingsvermogen als er niet meer dan 500 km op jaarbasis privé mee wordt gereden.
 - behoort altijd tot het keuzevermogen.
 - behoort alleen tot het keuzevermogen als deze zowel zakelijk wordt gebruikt en er meer dan 500 kilometer privé mee wordt gereden.

-
- Vraag 4.2** Een woon-winkelpand waarvan het aan derden verhuurde woongedeelte een aparte ingang heeft:
- behoort volledig tot het keuzevermogen.
 - behoort voor wat betreft het woongedeelte tot het verplichte privévermogen.
 - behoort voor wat betreft het bedrijfs gedeelte tot het verplichte ondernemingsvermogen.
 - behoort voor wat betreft het woongedeelte tot het keuzevermogen.

-
- Vraag 4.3** Bij het kiezen van een stelsel voor voorraadwaardering, geldt het volgende:
- Eens gekozen blijft gekozen, men mag nooit meer van stelsel wijzigen.
 - Men mag ieder jaar opnieuw een ander stelsel kiezen, mits dit maar in overeenstemming is met de regels van goed koopmansgebruik.
 - Men mag alleen een ander stelsel kiezen als het nieuwe stelsel in overeenstemming is met de regels van goed koopmansgebruik en de stelselwijziging niet leidt tot een incidenteel fiscaal voordeel.
 - Men mag alleen van stelsel wijzigen als dit tot een lagere waardering leidt.

-
- Vraag 4.4** Bij onttrekking van goederen voor privégebruik geldt het volgende:
- Een onttrekking geschiedt altijd tegen de verkoopprijs.
 - Een onttrekking geschiedt altijd tegen de inkoopprijs.
 - Een onttrekking geschiedt tegen de inkoopprijs als het goed van geringe waarde is en niet ten koste van de omzet gaat.
 - De onttrekking door een autodealer van een nieuwe auto geschiedt tegen de verkoopprijs.

-
- Vraag 4.5** Bij de verkoop van goederen moet de winst worden genomen:
- op het moment van het sluiten van de overeenkomst.
 - uiterlijk op het moment van levering.
 - op het moment van het uitschrijven van de factuur.
 - op het moment van ontvangst van de betaling.

-
- Vraag 4.6** Toepassing van de landbouwwijziging:
- leidt ertoe dat de volledige boekwinst bij verkoop van landbouwgrond altijd is vrijgesteld.
 - heeft tot gevolg dat alleen winst is vrijgesteld, maar dat verliezen altijd aftrekbaar zijn.
 - heeft tot gevolg dat de boekwinst door bestemmingswijziging niet onder de vrijstelling valt.
 - heeft tot gevolg dat ook de boekwinst op opstallen vrij van heffing is.

-
- Vraag 4.7** Een ondernemer die 1.000 uur op jaarbasis in zijn onderneming werkt, heeft recht op:
- zelfstandigenaftrek.
 - MKB-winstvrijstelling.
 - opbouw fiscale oudedagsreserve.
 - stakingsaftrek.

-
- Vraag 4.8** De volgende boetes zijn aftrekbaar van de winst uit onderneming:
- De boete op een naheffingsaanslag omzetbelasting.
 - De boete op een naheffingsaanslag loonbelasting.
 - De boete wegens fout parkeren tijdens een zakelijke rit.
 - De boete wegens te hard rijden tijdens een zakelijke rit.

-
- Vraag 4.9** De aftrek van zakelijk gereden kilometers tegen € 0,19 per kilometer geldt niet voor:
- Gereden kilometers met een motorfiets.
 - Gereden kilometers voor woning-werk met een auto.
 - Gereden kilometers met de auto.
 - Gereden kilometers met de auto naar plaatsen die gemakkelijk bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.

-
- Vraag 4.10** Als een partner meewerkt in de onderneming van haar man, geldt het volgende:
- Fiscaal zijn er geen mogelijkheden om hier rekening mee te houden.
 - Het stel kan gebruikmaken van de meewerkaf trek, mits men aan de gestelde uren voldoet.
 - Het stel kan gebruikmaken van de mogelijkheid voor het toekennen van een reële arbeidsbeloning, ook al is deze beloning slechts € 3.500.
 - Het stel kan gebruikmaken van de mogelijkheid voor het toekennen van een reële arbeidsbeloning, als deze beloning ten minste € 5.000 is.

-
- Vraag 4.11** Een kostenegalisatiereserve kan worden gevormd:
- voor toekomstige uitgaven die door het productieproces nu worden opgeroepen.
 - voor een toekomstige bedrijfsverplaatsing.
 - met inhaalreserveringen.
 - voor toekomstige schilderkosten.

-
- Vraag 4.12** Wat is juist met betrekking tot de investeringsaftrek?
- Voor iedere investering in een bedrijfsmiddel krijgt men investeringsaftrek.
 - Investeringsaftrek kent een onder- en een bovengrens.
 - Op woonhuizen kan men nooit investeringsaftrek krijgen.
 - Bij inbreng vanuit privé naar de onderneming bestaat recht op investeringsaftrek.

-
- Vraag 4.13** Wat is juist met betrekking tot de zelfstandigenaftrek?
- Zowel ondernemers als medegerechtigden hebben hier recht op.
 - Een ondernemer moet aan het uren criterium voldoen om hier recht op te hebben.
 - Startende ondernemers hoeven niet aan het uren criterium te voldoen.
 - Bij een winst van € 300.000 heeft men geen recht op zelfstandigenaftrek.

-
- Vraag 4.14** Wat is juist met betrekking tot de MKB-winstvrijstelling?
- Iedere ondernemer heeft hier recht op.
 - Alleen de ondernemers die voldoen aan het uren criterium hebben hier recht op.
 - Bij een verlies uit onderneming wordt het verlies door toepassing van de MKB-winstvrijstelling verlaagd.
 - De MKB-winstvrijstelling geldt niet voor vrije beroepsbeoefenaars.

-
- Vraag 4.15** Wat is juist met betrekking tot doorschuivingsbepalingen?
- Een ondernemer kan bij overdracht van zijn onderneming aan een werknemer die 2 jaar bij hem in dienst is gebruikmaken van art. 3.63 Wet IB.
 - Bij overlijden van een ondernemer kan altijd worden doorgeschoven naar een overnemer, ook al is hij geen erfgenaam.
 - Bij omzetting van een eenmanszaak in een bv kent de wet geen doorschuifmogelijkheid.
 - Bij doorschuiving waardeert de overnemer de overgenomen activa tegen de waarde in het economisch verkeer op zijn openingsbalans.

Box 1: werk en inkomen

Oefenopgaven

Opgave 5.1 Marieke werkt bij Bakkerij Tarwehoek. Tussen kerst en oudjaar van december 2022 heeft zij veel moeten overwerken om aan de vraag naar oliebollen te voldoen. Deze overuren worden in januari 2023 uitbetaald.

In welk jaar moet Marieke de inkomsten verwerken in haar aangifte inkomstenbelasting, in de aangifte over jaar 2022 of die over jaar 2023?

Opgave 5.2 Niko heeft € 10.000 geleend van zijn werkgever zonder dat zij daarvoor een aflossingsregeling zijn overeengekomen. De werkgever houdt bij de uitbetaling van het vakantiegeld in mei € 1.000 in op het loon en boekt dit af op de geldlening. Niko stelt dat de werkgever over dit bedrag geen loonbelasting in moet houden.

Heeft Niko gelijk? Motiveer uw antwoord.

Opgave 5.3 Fatos Arslan woont 19 km van haar werk. Zij werkt 3 dagen per week in loondienst. Op die dagen reist zij met het openbaar vervoer op en neer tussen haar woning en haar werkplek.

In hoeverre mag zij reiskosten in aftrek brengen in haar aangifte inkomstenbelasting als zij reist per:

- fiets;
- eigen auto;
- openbaar vervoer?

Opgave 5.4 Marit werkt in loondienst op een accountantskantoor. In de avonden houdt zij voor haar oom de administratie bij van het transportbedrijf dat hij exploiteert. Marit ontvangt hiervoor een maandelijkse vergoeding van € 400. Marit gaat 's avonds op de fiets naar het transportbedrijf, waardoor zij geen reiskosten heeft. In 2022 heeft zij van haar woning naar het transportbedrijf 600 kilometer gefietst. Op 10 januari heeft Marit voor de werkzaamheden bij haar oom een BTW-almanak van € 35 aangeschaft en op 1 maart een laptop van € 600. Marit claimt in haar aangifte inkomstenbelasting de MKB-winstvrijstelling.

- Heeft Marit recht op de MKB-winstvrijstelling? Motiveer uw antwoord.
- Welk bedrag moet Marit in haar aangifte opgenomen in verband met het bijhouden van de administratie van het transportbedrijf? Vermeld ook de berekening.

Opgave 5.5 Harry de Winter is gehuwd met Laura de Winter-Hermsen. Laura werkt overdag in loondienst als secretaresse bij Geineken bv. In haar vrije tijd maakt zij af en toe trouwreportages tegen vergoeding. Zij wil deze activiteiten niet verder uitbreiden. Over 2022 heeft zij het volgende overzicht opgesteld met betrekking tot de trouwreportages:

Ontvangsten trouwreportages		€ 4.500
Af:		
- aanschaf op 1 september: nieuwe lens	€ 800	
- consumpties onderweg	- 160	
- aanschaf fotopapier	- 250	
- reiskosten 460 kilometer × € 0,25	- 115	
- inkoop blanco fotoboeken	- 100	
- verkeersovertredingen	- 90	
Totaal		- 1.515
Opbrengst		<u>€ 2.985</u>

Per 31 december 2022 heeft zij nog € 500 te vorderen van het bruidspaar Van de Ven-Jansen. Dit bedrag is nog niet opgenomen in bovenstaand overzicht.

- In welke box en onder welke categorie moet Laura het resultaat met betrekking tot de trouwreportages in haar aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 opnemen?
- Geef een gespecificeerde berekening van het bedrag dat Laura in verband met de trouwreportages in haar aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 moet vermelden. Gebruik daarvoor onderstaande tabel.

Gegeven	Bedrag (in €)
1. Omzet trouwreportages	
2. Aanschaf op 1 september: nieuwe lens	
3. Consumpties onderweg	
4. Aanschaf fotopapier	
5. Reiskosten 460 kilometer	
6. Inkoop blanco fotoboeken	
7. Verkeersovertredingen	
Totaal op te nemen in aangifte	

Opgave 5.6 Mario Notemans werkt overdag in loondienst als magazijnbediende. In zijn vrije tijd is hij met muziek bezig als lid van de plaatselijke fanfare en treedt hij daarnaast zelfstandig op bij feesten en partijen.

Voor de fanfare moet hij iedere woensdagavond repeteren en regelmatig zijn er optredens. Hij krijgt voor deze activiteiten geen vergoeding.

Over 2022 heeft hij een overzicht opgesteld van de kosten die hij voor deze activiteit heeft gemaakt.

- reiskosten 1.200 kilometer × € 0,30 =	€ 360
- consumpties en maaltijden	- 600
- aanschaf zwarte schoenen	- 120 +
	<u>€ 1.080</u>

- a. Mag Mario deze kosten geheel of gedeeltelijk in mindering brengen in zijn aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022? Motiveer het antwoord.

Voor ieder zelfstandig optreden ontvangt Mario € 500.

Mario heeft voor het jaar 2022 het volgende overzicht opgesteld van de uitgaven en ontvangsten:

Ontvangsten van optredens 15 × € 500	€ 7.500
Af:	
- aanschaf op 1 juli: nieuwe gitaar met versterker en boxen	€ 4.000
- reclamekosten	- 1.500
- maaltijden onderweg en representatiekosten	- 600
- reiskosten 1.500 kilometer × € 0,30 =	- 450
	<u>- 6.550</u>
Opbrengsten	<u>€ 950</u>

De opbrengsten zullen komende jaren niet toenemen, omdat Mario zijn neven-activiteiten niet verder wil uitbreiden.

- b. In welke box en onder welke categorie moet Mario deze inkomsten in zijn aangifte inkomstenbelasting 2022 opnemen? Waarom?
- c. Geef een gespecificeerde berekening van het bedrag dat Mario hiervoor in zijn aangifte moet vermelden.

Opgave 5.7 Max bezit alle aandelen in Max Kleding bv. Hij heeft € 100.000 uitgeleend aan zijn eigen bv. Hij ontvangt een rente van 2%. In zakelijke verhoudingen zou een rente van 6% zijn overeengekomen. De rente wordt steeds op 31 december vergoed.

- a. In welke box moet Max de lening of de rente over de lening aangeven? Motiveer het antwoord.
- b. Welk bedrag moet Max in zijn aangifte opnemen?
- c. In hoeverre wordt het antwoord anders als de rente niet op 31 december wordt vergoed maar op 1 januari van het daaropvolgende jaar?

Opgave 5.8 Mike verhuurt een loods als magazijnruimte aan Korvinus bv. Mike bezit alle aandelen in deze bv. De huuropbrengst is € 20.000 per jaar. De loods is 3 jaar geleden gekocht voor € 240.000, inclusief € 60.000 voor de ondergrond. De WOZ-waarde is € 220.000. De loods gaat volgens schatting 40 jaar mee. De loods is dit jaar geschilderd voor € 7.600. De loods is gedeeltelijk gefinancierd met een hypothecaire lening; de jaarlijks te betalen hypotheekrente is € 10.000.

- a. In welke box valt de verhuur van deze loods?
- b. Op welk wetsartikel is dit gebaseerd?
- c. Hoe hoog is de aan te geven opbrengst?

Opgave 5.9 Marco bezit alle aandelen in Naalmania bv. Marco bezit in privé een opslagloods, die verhuurd is aan Naalmania bv voor een zakelijke huurprijs van € 20.000 per jaar. De waarde in het economisch verkeer is per 1 januari 2022 € 200.000, de WOZ-waarde is € 190.000.

In verband met de aankoop is Marco een onderhandse lening van € 100.000 aangegaan bij zijn oom Joep. Op de lening is niets afgelost. Marco heeft in het jaar 2022 € 5.000 aan rente aan zijn oom betaald. De onderhoudskosten waren in 2022 € 8.000.

- a. In welke box valt de opslagloods? Noem het relevante wetsartikel.
- b. Geef een opstelling van de bedragen die Marco in verband hiermee in zijn aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 op moet nemen.

Opgave 5.10 Dorien Eisinga drijft een detailhandelszaak in golfartikelen in Arnhem. Dorien huurt het pand van haar ouders. Beneden is de winkel en in de bovenwoning woont Dorien. Dorien betaalt in 2022 een zakelijke huurprijs van € 20.000 per jaar aan haar ouders. Hiervan is € 12.000 toe te rekenen aan het winkelgedeelte en € 8.000 aan het woongedeelte.

Zowel de WOZ-waarde als de werkelijke waarde van het pand is op 1 januari 2022 € 240.000. Hiervan heeft € 140.000 betrekking op het winkelgedeelte en € 100.000 op het woongedeelte.

- Voor welk bedrag zijn de huurkosten voor Dorien aftrekbaar ten laste van haar winst uit onderneming? Motiveer het antwoord.
- In welke box moeten de ouders van Dorien de inkomsten uit dit pand in hun aangifte inkomstenbelasting 2022 aangeven?
- Bereken het bedrag dat de ouders van Dorien in verband met dit pand in hun aangifte inkomstenbelasting 2022 moeten opnemen. Geef de berekening.
- Moeten de inkomsten uit het pand bij de vader en/of moeder van Dorien worden aangegeven? Motiveer het antwoord.

Om niet-zakelijke redenen besluiten de ouders van Dorien om de huur te verlagen naar € 10.000 op jaarbasis.

- In welke box moet de huuropbrengst voor het winkelgedeelte worden aangegeven? Motiveer het antwoord. Bereken welk bedrag aan opbrengst in de aangifte 2022 moet worden opgenomen. Geef ook de berekening.
- In welke box moeten inkomsten voor het woongedeelte worden aangegeven? Motiveer het antwoord. Bereken welk bedrag aan opbrengst in de aangifte 2022 moet worden opgenomen.

Opgave 5.11 Martine en Niko besluiten na een huwelijk van 10 jaar uit elkaar te gaan. Martine en Niko waren buiten gemeenschap van goederen gehuwd. Het pand is eigendom van Niko. Niko verlaat de woning en Martine blijft in het pand wonen. De woning heeft een WOZ-waarde van € 250.000 en een vrije verkoopwaarde van € 260.000.

Niko maakt maandelijks ook nog eens € 400 over voor het levensonderhoud van Martine en het kind dat ze samen hebben. Van dit bedrag van € 400 is € 300 bestemd voor Martine en € 100 voor hun dochter. De dochter woont bij Martine.

- Geef een specificatie van het bedrag dat Martine in haar aangifte op moet nemen.
- In welke box moet zij deze inkomsten aangeven?

Niko maakt niet iedere maand het verschuldigde bedrag over aan Martine. Martine schakelt een advocaat in om Niko te dwingen tijdig te betalen. In verband hiermee moet Martine € 1.000 aan advocaatkosten betalen.

- c. Mag Martine dit bedrag in aftrek brengen in haar aangifte inkomstenbelasting? Motiveer het antwoord.

Opgave 5.12 Otto heeft maandelijks recht op zorg- en huurtoeslag. In 2022 heeft hij € 720 zorgtoeslag en € 2.800 huurtoeslag ontvangen.

Welk bedrag moet Otto in zijn aangifte opnemen in verband met de ontvangen bedragen wegens zorg- en huurtoeslag? Vermeld ook het relevante wetsartikel.

Opgave 5.13 Simon is student, hij ontvangt van zijn moeder maandelijks € 300 aan kled- en zakgeld.

Is deze periodieke uitkering bij Simon belast? Motiveer uw antwoord.

Opgave 5.14 Marcel heeft een eigen woning met een WOZ-waarde van € 250.000. Op 1 april koopt hij een andere woning. Deze woning heeft hij, inclusief de aankoopkosten, gekocht voor € 300.000. De WOZ-waarde van deze woning is € 290.000. Hij verhuist op 1 mei van de ene woning naar de andere woning. De oude woning wordt op 1 juli verkocht en geleverd aan iemand anders (verkoopopbrengst € 275.000).

- a. In welke box vallen de inkomsten uit de beide woningen?
 b. Hoeveel moet Marcel in het betreffende jaar aangeven als voordeel uit eigen woning? Geef een berekening.

Voor de aankoop van de oude woning heeft Marcel een bedrag geleend van € 100.000 (rente 4%) en voor de nieuwe woning een bedrag van € 160.000 (rente 3,5%). Voor de periode 1 april t/m 30 juni wordt een overbruggingskrediet afgesloten van € 140.000 (rente 3,5%). De nieuwe lening wordt aangegaan op 1 april en de oude lening en het overbruggingskrediet worden op 1 juli afgelost.

In verband met de lening betaalt Marcel € 1.500 afsluitprovisie. De overige kosten voor de hypotheek (notaris, taxateur etc.) zijn € 1.000.

- c. In hoeverre zijn de door Marcel gemaakte kosten aftrekbaar?
 d. Hoeveel rente mag Marcel in het betreffende jaar in aftrek brengen?

Opgave 5.15 Geert leent op 1 november € 100.000 tegen een rente van 5% op jaarbasis. Hij gebruikt € 50.000 voor de verbouwing van zijn woning en € 30.000 voor de bouw van een garage met berging. De resterende € 20.000 gebruikt hij voor de aanschaf van een auto.

- In hoeverre mag Geert in het lopende jaar de rente in box 1 in aftrek brengen?
- Stel dat er € 1.000 aan afsluitprovisie is betaald in verband met de lening. In hoeverre zou deze dan in box 1 in aftrek mogen komen?

Opgave 5.16 Bert en Natasja tekenen op 1 februari 2022 een voorlopig koopcontract voor een woning in Arnhem. De koopprijs is € 460.000; de WOZ-waarde is € 450.000. Per 1 mei 2022 wordt de woning aan Bert en Natasja geleverd en op die datum verhuizen ze naar die woning. De aankoop van de woning wordt volledig gefinancierd met een hypotheecaire lening op basis van een annuïtair aflossingsschema met een looptijd van 30 jaar. De aflossing op de hypotheek bedroeg in 2022 € 4.560 en de betaalde intrest € 15.200. Voor de bemiddeling van deze hypotheek brengt De Hypotheekbank een provisie in rekening van € 2.250. Daarnaast betalen Bert en Natasja de notaris een bedrag van € 800 voor de overdracht van de woning en € 575 voor de hypotheekakte.

- Bereken over het jaar 2022 de belastbare inkomsten uit eigen woning van Bert en Natasja.
- Worden de belastbare inkomsten uit de eigen woning over het jaar 2022 toegekend aan Bert en/of Natasja? Motiveer het antwoord onder vermelding van het juiste wetsartikel.

Opgave 5.17 Marietje Geluk is vrijgezel. Zij is in loondienst werkzaam bij Uitgeverij Ons Genoegen. In het jaar 2022 doen zich de volgende gebeurtenissen voor. Marietje woonde tot en met 31 januari in een huurhuis. Zij koopt op 1 februari een groot oud woonhuis dat bestaat uit een boven- en benedengedeelte. De bovenwoning is permanent verhuurd aan Cornelis Dirksen voor € 300 per maand. Het voor de verhuur bestemde gedeelte is in oppervlakte even groot als het gedeelte dat Marietje zelf gaat gebruiken.

De uitgegeven bedragen zijn in 2022 de volgende:

Aankoopsom	€ 200.000
Aanschaf meubilair	– 20.000
Totaal	<u>€ 220.000</u>

Marietje financiert het volledige bedrag van € 220.000 bij de Rabobank, zij betaalt hierover vanaf 1 februari maandelijks € 550 aan hypotheekrente. De WOZ-waarde van de boven- en de benedenwoning is voor elk deel € 100.000; de waarde in het economisch verkeer van het volledige pand is op 31 december € 250.000. Marietje gaat per 1 maart in het woonhuis wonen.

- a. Geef een gespecificeerde berekening van het eigenwoningforfait dat Marietje moet aangeven.
- b. Geef een berekening van het bedrag dat zij als hypotheekrente in mindering kan brengen op haar inkomsten uit eigen woning.
- c. In welke box moet Marietje de ontvangen huuropbrengsten en/of de waarde van het verhuurde gedeelte in haar aangifte verwerken? Motiveer het antwoord. Met eventuele vrijstellingen in de boxen hoeft u geen rekening te houden.

Marietje heeft in de Staatsloterij met de trekking van 31 december 2021 een prijs gewonnen van € 100.000, dit bedrag heeft zij op 5 januari 2022 op haar bankrekening bijgeschreven gekregen. Zij belegt dit geld in beursaandelen, deze hebben op 31 december 2022 een waarde van € 110.000. In 2022 heeft zij € 3.000 dividend ontvangen, onder inhouding van € 450 dividendbelasting.

- d. Wat zijn de gevolgen voor de inkomstenbelasting voor de prijs in de Staatsloterij in 2021? Motiveer het antwoord.
- e. Hoe moet Marietje de aandelen en het ontvangen dividend in haar aangifte opnemen?
- f. Heeft de ingehouden dividendbelasting nog invloed op het uiteindelijk te betalen bedrag aan inkomstenbelasting? Motiveer het antwoord.

Marietje heeft als hobby paardrijden, zij doet mee aan concoursen. Haar paard staat gestald bij een manege. In 2022 heeft zij € 4.000 aan prijzengeld gewonnen. De kosten overtreffen de baten en er bestaat geen verwachting dat dit in de toekomst anders wordt. Het paard heeft door de goede prestaties een waarde van € 15.000.

- g. Geef aan wat het gevolg is van het prijzengeld voor de aangifte inkomstenbelasting. Motiveer het antwoord.

Opgave 5.18 Kees en Katrien zijn gehuwd op huwelijkse voorwaarden en hebben in 2010 samen een woning gekocht (WOZ-waarde € 275.000). Ieder is voor 50% eigenaar van de woning. Katrien is voor de aankoop van de woning een aflossingsvrije lening aangegaan van € 125.000; de betaalde rente in dit jaar is € 6.250. Kees heeft de aankoop uit eigen middelen gefinancierd.

- a. Welk bedrag moeten Kees en Katrien aangeven als belastbaar inkomen uit eigen woning?
- b. Bij wie moeten deze inkomsten in de aangifte worden opgenomen? Bij Kees, Katrien of is er nog een andere mogelijkheid?

Opgave 5.19 Sander en Evelien zijn gehuwd. Over het jaar 2022 gelden de volgende gegevens.

- Sander werkt bij de stadsbibliotheek. Hij verdient daarmee € 33.000 per jaar, waarop € 9.000 aan loonheffing is ingehouden.
 - Evelien werkt als kleuterleidster op een basisschool. Haar jaarsalaris is € 35.000, waarop € 10.000 aan loonheffing is ingehouden.
 - Sander en Evelien hebben op 1 september een andere woning gekocht. De tot 1 september door hen bewoonde flat is ook eigendom van beiden. De WOZ-waarde van deze flat is € 180.000. De flat destijds is bij de aankoop gefinancierd met een hypothecaire lening van € 180.000. De rente die zij jaarlijks hiervoor betalen is € 7.600.
 - Hun nieuw aangekochte woning (WOZ-waarde € 210.000) is gefinancierd door een hypotheek van € 210.000. De te betalen rente per jaar voor deze hypotheek is € 8.200. De kosten van de hypotheekakte en de taxatiekosten ten behoeve van de financiering waren € 2.300. Aan de voorwaarden om de schuld als een eigenwoningsschuld aan te merken is voldaan.
 - Hoewel de flat nog niet verkocht is, betrekken ze hun nieuwe huis per 1 september. De flat wordt pas begin volgend jaar verkocht.
 - Sander betaalt al sinds het jaar 2008 een premie voor een lijfrente bij Nationale-Nederlanden van € 1.100 per jaar. Hij heeft overigens geen pensioentekort.
- a. Wat is het belastbaar inkomen uit werk en woning voor Sander en voor Evelien? Geef de berekening.
 - b. Geef een overzicht van welke inkomensbestanddelen persoonsgebonden zijn en welke vrijelijk verdeeld kunnen worden.
 - c. Gedurende welke looptijd kan de rente op de hypothecaire geldlening fiscaal in aftrek worden gebracht?

Opgave 5.20 Peter en Pien zijn buiten gemeenschap van goederen gehuwd. Op 1 april 2022 gaan Peter en Pien duurzaam gescheiden leven. Peter verlaat de hem toebehorende woning. Peter betaalt maandelijks € 800 alimentatie aan Pien. Daarnaast betaalt Peter maandelijks € 300 voor het levensonderhoud van hun twee minderjarige kinderen van respectievelijk 5 en 8 jaar. Dit bedrag maakt Peter over op de rekening van Pien. Overeengekomen wordt dat Pien in de woning mag blijven wonen. De WOZ-waarde van de woning is € 200.000.

Welk bedrag kan Peter naar aanleiding van het bovenstaande als persoonsgebonden aftrek opvoeren? Motiveer het antwoord.

Opgave 5.21 Floris heeft bij notariële akte van schenking laten vastleggen dat hij vijf maal jaarlijks € 1.000 zal schenken aan Stichting De Zonnebloem. De uitkeringen eindigen bij het overlijden van Floris. Ook maakt Floris elke maand € 100 over aan de kerk als vrijwillige bijdrage. Gedurende het jaar heeft Floris per bank € 1.500 aan diverse liefdadigheidsinstellingen overgemaakt. Floris is ook gul bij collectes langs de deur. Floris heeft dit jaar € 800 in collectebussen gedeponerd. Floris heeft een verzamelinkomen, vóór aftrek van de persoonsgebonden aftrek, van € 30.000. Alle giften voldoen aan de fiscaal gestelde voorwaarden voor giftenaftrek.

Welke bedrag kan Floris als giftenaftrek opvoeren?

Opgave 5.22 Marinus Maarsbeek is gehuwd met Fien Faassen. Zij hebben twee kinderen, Jaap en Joep. Marinus exploiteert in Vlissingen een onderneming in scheepsonderdelen. Marinus had op zijn leven een overlijdensrisicoverzekering afgesloten. Hiervoor betaalde hij maandelijks € 50 aan premie. Marinus komt helaas te overlijden. Ten gevolge van zijn overlijden ontvangt Fien een eenmalige verzekeringsuitkering van € 100.000.

- Mocht Marinus de betaalde premies in mindering brengen in zijn aangifte inkomstenbelasting? Motiveer het antwoord.
- Is de eenmalige uitkering van € 100.000 bij Fien belast met inkomstenbelasting? Motiveer het antwoord.

Multiple choice-vragen

Geef voor iedere genoemde stelling aan of deze juist of onjuist is. Per vraag kunnen meerdere stellingen juist of onjuist zijn.

Vraag 5.1 Loes Mols is gescheiden. Op haar verzoek heeft haar ex de alimentatie over januari 2023 al uitbetaald in december 2022.

In welk jaar moet Loes de ontvangen alimentatie aangeven?

- In 2022 want in dat jaar is de uitkering ontvangen.
- In 2023 want de betaling heeft betrekking op 2023.
- In 2023 want er was nog niets verschuldigd in 2022.
- De alimentatie is in het geheel niet belast.

Vraag 5.2 In de Wet IB geldt voor de verschillende inkomensbronnen een ander genietingsmoment met betrekking tot het moment waarop de inkomsten moeten verantwoord. Bij een aantal situaties geldt als hoofdregel dat de inkomsten moeten worden verantwoord op het moment van ontvangst, bij andere is het goed koopmansgebruik doorslaggevend.

In welke van onderstaande situaties is de hoofdregel 'het moment van ontvangst'?

- Belastbaar loon.
- Resultaat uit overige werkzaamheden.
- Belastbare periodieke uitkeringen.
- Winst uit onderneming.

Vraag 5.3 Corné werkt als belastingadviseur bij Belastingadvies bv. In 2022 koopt hij voor € 600 aan vakliteratuur. Corné is getrouwd met Lia. Lia koopt voor haar werk € 300 aan vakliteratuur. Beiden ontvangen van hun werkgever een, door de Belastingdienst goedgekeurde, onbelaste onkostenvergoeding van € 400.

Wat zijn de gevolgen van het bovenstaande?

- Corné mag in zijn aangifte een bedrag in aftrek brengen van € 200.
- Lia moet in haar aangifte een bedrag aangeven van € 100.
- Corné mag in zijn aangifte een bedrag in aftrek brengen van € 200 maar Lia moet in haar aangifte een bedrag aangeven van € 100.
- Corné en Lia hoeven de kosten van de vakliteratuur en de vergoedingen niet mee te nemen in hun aangifte inkomstenbelasting.

Vraag 5.4 Nelis van Aken is buiten gemeenschap van goederen gehuwd met Marieke. Nelis is in loondienst. Marieke heeft een kledingwinkel in de binnenstad van Breda. Het pand waarin Marieke de winkel exploiteert is eigendom van Nelis. Nelis rekent aan Marieke een zakelijke huur van € 12.000 per jaar.

Hoe moet Nelis deze opbrengst in zijn aangifte inkomstenbelasting verwerken?

- In box 3. Huurinkomsten worden belast als inkomsten uit sparen en beleggen.
- Alleen in de situatie dat sprake is van een ongebruikelijke terbeschikkingstelling vallen de huurinkomsten in box 1.
- In box 1. Man en vrouw zijn verbonden personen en dan moet de opbrengst uit verhuur worden aangemerkt als een resultaat uit overige werkzaamheid.
- Nelis kan kiezen of hij de inkomsten in box 1 of 3 aangeeft.

Vraag 5.5 In het voorbeeld hiervoor besluit Nelis het pand aan Marieke te verhuren voor € 8.000 per jaar, terwijl hij dit pand aan een derde had kunnen verhuren voor € 12.000.

In welke box en voor welk bedrag moet hij de huurinkomsten nu in zijn aangifte opnemen?

- In box 1 € 7.040.
- In box 1 € 10.560.
- In box 3: het forfaitaire rendement over de rendementsgrondslag minus het heffingvrije vermogen op 1 januari.
- Nelis kan kiezen of hij de inkomsten in box 1 of 3 aangeeft.

Vraag 5.6 Piet van Puffelen verhuurt een pand aan zijn meerderjarige dochter Inge. Inge heeft in dit pand een winkel in huishoudelijke artikelen. Piet verhuurt dit pand voor een zakelijke prijs van € 15.000 op jaarbasis aan zijn dochter.

Hoe moet Piet de inkomsten uit de winkel in zijn aangifte opnemen?

- De inkomsten uit het pand vallen in box 3.
- Piet en Inge zijn verbonden personen. De inkomsten vallen in box 1 onder de terbeschikkingstellingsregeling.
- Alleen als er sprake is van een ongebruikelijke terbeschikkingstelling, vallen de inkomsten in box 1.
- Alleen als Piet en Inge samenwonen, vallen de inkomsten in box 1.

Vraag 5.7 In de vraag hiervoor verhuurt Piet het pand aan zijn dochter voor € 10.000 per jaar, terwijl hij bij verhuur aan een derde € 15.000 aan huur zou hebben ontvangen.

Hoe moet Piet de inkomsten in zijn aangifte verwerken?

- De inkomsten uit het pand vallen in box 3. Hij moet het forfaitaire rendement over de rendementsgrondslag minus het heffingvrije vermogen op 1 januari opgeven.
- In box 1 € 8.800. Er is sprake van een ongebruikelijke terbeschikkingstelling.
- In box 1 € 13.200. Er is sprake van een ongebruikelijke terbeschikkingstelling.
- Piet mag kiezen of hij het pand in box 1 of 3 aangeeft.

Vraag 5.8 Bij het bepalen van het resultaat uit overige werkzaamheden mag rekening worden gehouden met:

- de afschrijving van hetgeen ter beschikking is gesteld.
- de betaalde rente als voor hetgeen ter beschikking is gesteld een geldlening is aangegaan.
- alle toerekenbare kosten.
- geen enkele kostenpost. Deze zijn verdisconteerd in het fictieve rendement dat in acht moet worden genomen.

Vraag 5.9 Jan koopt een recreatiewoning op een luxe bungalowpark. Hij zegt zijn huurwoning op en gaat permanent in de recreatiewoning wonen. Is de recreatiewoning voor Jan een eigen woning in zin van de Wet IB?

- Nee, een vakantiewoning kan namelijk niet als hoofdverblijf dienen.
- Nee, vakantiewoningen zijn uitdrukkelijk uitgezonderd van de regeling voor eigen woningen.
- Ja, de vakantiewoning is een eigen woning als deze als hoofdverblijf dienst doet.
- Ja, maar alleen als de belastingplichtige daarnaast nog over een huurwoning beschikt.

Vraag 5.10 Martin heeft op 1 april 2022 een nieuwe woning gekocht. Zijn oude woning staat in de verkoop, maar dat vlot niet erg. Op 1 mei verhuist hij van zijn oude woning naar de nieuwe woning. Op 1 juni 2022 besluit hij de oude woning te gaan verhuren aan zijn vriend Kees.

In hoeverre is de oude woning in 2022 een eigen woning in de zin van de Wet IB?

- Tot 1 juni 2022.
- Tot 1 april 2022.
- Tot 1 mei 2022.
- Het hele jaar 2022.

-
- Vraag 5.11** Wat geldt er inzake het eigenwoningforfait?
- Het forfait is een vast percentage van de WOZ-waarde.
 - Het forfait is afhankelijk van de WOZ-waarde en het daarbij te hanteren percentage loopt op.
 - Het forfait is afhankelijk van de WOZ-waarde en het daarbij te hanteren percentage loopt af.
 - Het forfait is een vast percentage van de waarde in het economisch verkeer.

-
- Vraag 5.12** Mary woont in een eigen woning (WOZ-waarde € 200.000). Zij koopt op 1 augustus een nieuwe eigen woning. Deze woning heeft een WOZ-waarde van € 240.000. De woning financiert zij uit eigen middelen. Zij wil de woning eerst nog wat opknappen. Op 1 november neemt zij haar intrek in de nieuwe woning en verkoopt zij de oude woning.

Wat moet Mary dit jaar per saldo aangeven als voordeel uit eigen woning?

- € 750.
- € 930.
- € 124.
- € 0.

-
- Vraag 5.13** Wat zijn de gevolgen als de voordelen uit de verhuur van een kamer niet onder de kamerverhuurvrijstelling vallen?
- De kamer maakt deel uit van de heffingsgrondslag van box 3. Het eigenwoningforfait wordt verlaagd en een deel van de rente die betrekking heeft op het pand is mogelijk niet aftrekbaar in box 1.
 - De kamer maakt deel uit van de heffingsgrondslag van box 3. Het eigenwoningforfait blijft ongewijzigd en de rente die betrekking heeft op het gehele pand is aftrekbaar in box 1.
 - Het eigenwoningforfait wordt lager en de ontvangen huur wordt belast in box 1. De rente die betrekking heeft op het gehele pand is aftrekbaar in box 1.
 - Het eigenwoningforfait wordt lager en de ontvangen huur wordt belast in box 1. Een deel van de rente die betrekking heeft op het pand is niet aftrekbaar in box 1.

Vraag 5.14 Sander heeft zijn oude woning verkocht voor € 220.000. De eigenwoningschuld voor die woning was € 180.000. Sander heeft een nieuwe woning gekocht voor € 240.000. In verband met deze aankoop moet Sander € 4.800 aan overdrachtsbelasting betalen. De notariële overdrachtsakte kost hem € 1.600.

Welk bedrag aan eigenwoningschuld mag Sander maximaal opnemen in zijn aangifte IB als hij de gehele koopsom inclusief de bijkomende kosten financiert middels een overeengekomen annuïtaire geldlening, af te lossen in 360 maandelijkse termijnen?

- € 246.400.
- € 244.800.
- € 206.400.
- € 240.000.

Vraag 5.15 Bernard leent € 180.000 voor de aankoop van een eigen woning. Hij betaalt € 3.500 aan afsluitprovisie. In hoeverre is deze afsluitprovisie aftrekbaar?

- Er mag slechts € 2.700 in aftrek komen in dit jaar. Het restant moet worden verdeeld over de resterende looptijd van de lening.
- Het gehele bedrag van € 3.500 mag in het jaar van betaling in één keer in aftrek komen.
- De afsluitprovisie moet worden verdeeld over de looptijd van de lening.
- De afsluitprovisie is niet aftrekbaar.

Vraag 5.16 Wie mag bij een nabestaandenlijfrente als begunstigde van de polis worden opgenomen?

- De echtgenote dan wel de persoon met wie men duurzaam samenwoont.
- De echtgenote dan wel de persoon met wie men duurzaam samenwoont alsmede de (stief)kinderen.
- De echtgenote dan wel de persoon met wie men duurzaam samenwoont alsmede de (stief)kinderen en achterkleinkinderen.
- Iedere natuurlijke persoon.

Vraag 5.17 Tot wanneer mogen de premies voor een lijfrente in aftrek worden gebracht als gebruik wordt gemaakt van de aftrek op grond van de jaarruimte?

- In het jaar waarop de premies betrekking hebben.
- In het jaar waarin de premies zijn voldaan.
- In het jaar volgende op het jaar waarin de premies zijn voldaan.
- In het jaar dat men zelf wil, ongeacht wanneer de premies zijn voldaan.

-
- Vraag 5.18** Een belastingplichtige heeft een negatief inkomen van € 100.000 in box 1. Kan dit negatieve inkomen verrekend worden?
- Hij kan dit verrekenen met het inkomen van box 3 en vervolgens met dat van box 2. Een eventueel restant kan naar de toekomst worden doorgeschoven.
 - Hij kan dit verrekenen met box 1-inkomen uit de 3 voorafgaande jaren en onbeperkt naar de toekomst.
 - Hij kan dit verrekenen met box 1-inkomen uit 3 voorafgaande jaren en vervolgens met dat van de 9 komende jaren.
 - Hij kan dit verrekenen met het inkomen van box 2 en box 3. Vervolgens kan hij dit verrekenen met box 1-inkomen uit de 3 voorafgaande jaren en de 9 komende jaren.

-
- Vraag 5.19** Wat is juist?
- De persoonsgebonden aftrek wordt toegepast in een box naar keuze van de belastingplichtige.
 - De persoonsgebonden aftrek kan leiden tot een negatief verzamelinkomen.
 - De persoonsgebonden aftrek kan alleen worden opgevoerd bij degene die de betreffende uitgaven heeft gedaan.
 - De persoonsgebonden aftrek kan van invloed zijn op de verschuldigde belasting over een volgend jaar.

-
- Vraag 5.20** Hendrik is gescheiden van Eefje. Hendrik betaalt maandelijks € 400 voor kosten levensonderhoud aan Eefje. Daarnaast betaalt hij maandelijks € 200 voor zijn zoon, die bij Eefje woont.
- Hendrik kan € 7.200 opvoeren als persoonsgebonden aftrek.
 - Hendrik kan € 4.800 opvoeren als persoonsgebonden aftrek.
 - Hendrik kan € 4.800 opvoeren als persoonsgebonden aftrek plus een forfaitair bedrag voor het kind.
 - Hendrik kan niets opvoeren als persoonsgebonden aftrek.

-
- Vraag 5.21** Christien heeft een verzamelinkomen van € 40.000 en doet de volgende uitgaven:
- ze maakt € 1.000 over als jaarlijkse periodieke uitkering aan de kerk. Deze uitkering is notarieel vastgelegd en duurt zolang Christien leeft;
 - ze maakt € 300 over aan het Koningin Wilhelminafonds; en
 - ze deponeert € 200 in de collectebussen waarmee men het afgelopen jaar bij haar aan de deur kwam.

Christien kan opvoeren als aftrekbare giften:

- € 1.000.
- € 1.300.
- € 1.700.
- € 1.100.

6

HOOFDSTUK

Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang

Oefenopgaven

Opgave 6.1 Anton is gehuwd met Aafke. Anton bezit 3% van het geplaatste aandelenkapitaal van ABC Investments bv, Aafke bezit 2% van de aandelen.

Bezitten Anton en/of Aafke een aanmerkelijk belang in ABC Investments bv?

Opgave 6.2 Anton en Aafke uit de opgave hiervoor gaan uit de echt scheiden. Ieder behoudt zijn eigen aandelen.

Hebben Anton en Aafke na de echtscheiding nog een aanmerkelijk belang in ABC Investments bv?

Opgave 6.3 Jan Jansen heeft 3% van het geplaatste aandelenkapitaal in Parasailing bv. Daarnaast heeft hij een kooptie op nog eens 3%.

Heeft Jan een aanmerkelijk belang in Parasailing bv?

Opgave 6.4 Flip Feenstra bezit 5% van de aandelen Kooistra bv. Daarnaast heeft hij een kooptie op nog eens 3% van de aandelen.

Heeft Flip een aanmerkelijk belang in Kooistra bv? Bespreek in uw antwoord zowel het aandelenbezit als de kooptie.

Opgave 6.5 Marco Meesters bezit 3% van de aandelen Paardentuig bv. Verder bezit hij 10% van de aandelen Horsepower bv, die op haar beurt weer in het bezit is van 20% van het geplaatste aandelenkapitaal van Paardentuig bv.

Heeft Marco een aanmerkelijk belang in Paardentuig bv?

Opgave 6.6 Piet Paaltjes bezit 99 van de 100 aandelen Paaltjes Constructies bv. Zijn dochter Rita bezit het ene andere aandeel in deze bv.

- a. Bezit Piet Paaltjes een aanmerkelijk belang?
- b. Bezit Rita een aanmerkelijk belang?

Opgave 6.7 Gerrit Geerts is in gemeenschap van goederen gehuwd met Mien. Gerrit bezit alle aandelen in Gerrit Advies bv, deze aandelen behoren tot de huwelijksgoederengemeenschap. In 2022 keert de bv € 10.000 dividend uit, onder inhouding van € 1.500 dividendbelasting.

- a. In welke box is het dividend belast?
- b. Welk bedrag moet in de aangifte worden vermeld?
- c. Tegen welk tarief zijn deze inkomsten belast?
- d. Heeft de inhouding van dividendbelasting nog gevolgen voor de aanslag inkomstenbelasting?
- e. In wiens aangifte moet het dividend worden aangegeven?

Stel dat Gerrit en Mien buiten elke gemeenschap van goederen gehuwd zijn en dat de aandelen voor 100% eigendom zijn van Gerrit.

- f. Verandert dan het antwoord op vraag e?

Opgave 6.8 Joep Pieters bezit alle aandelen in Joepie bv. In 2022 heeft hij € 8.000 dividend ontvangen uit Joepie bv. Voor de aankoop van de aandelen Joepie bv heeft Joep een lening afgesloten. Hierop heeft hij in 2022 € 10.000 aan rente betaald.

Bereken de inkomsten uit aanmerkelijk belang voor Joep.

Opgave 6.9 Zeezicht bv exploiteert een hotelbedrijf in Zandvoort. Het geplaatste en gestorte aandelenkapitaal is € 40.000, verdeeld in 40 aandelen van € 1.000 nominaal. Karel Knap bezit 2 aandelen Zeezicht bv, zijn dochters Merel en Marieke bezitten ieder 19 aandelen. Karel heeft in 2022 van Zeezicht bv ontvangen:

1. € 1.700 nettodividend, na inhouding van € 300 dividendbelasting;
 2. € 5.000. Dit betreft 5% rente op een door Karel aan Zeezicht bv verstrekte lening van € 100.000.
- a. In welke box en voor welk bedrag is het ontvangen dividend belast? Motiveer het antwoord.
 - b. In welke box en voor welk bedrag is de ontvangen rente belast? Motiveer het antwoord.

- c. Stel dat Karel slechts 1 aandeel in Zeezicht bv bezit, zijn dochter Merel 20 aandelen bezit en Marieke 19 aandelen. Verandert dan uw antwoord op voorgaande vragen a en b?

Opgave 6.10 Geef voor elk onderdeel, a t/m g, de gevolgen aan voor de heffing van inkomstenbelasting bij Gerard Kramer.

- a. Op 1 januari 2022 bezat Gerard Kramer 40 van de 1.000 aandelen Groenlo bv. Deze 40 aandelen hadden op dat moment een gezamenlijke waarde van € 200.000. Hij kocht de aandelen in 2016 voor € 120.000.
- b. Op 1 februari 2022 keert Groenlo bv aan Gerard Kramer € 8.500 nettodividend uit, na inhouding van dividendbelasting.
- c. Op 1 juli 2022 koopt Gerard Kramer 60 aandelen Groenlo bv bij voor € 480.000.
- d. Op 1 november 2022 keert Groenlo bv aan Gerard Kramer € 17.000 nettodividend uit, na inhouding van dividendbelasting.
- e. Van de dividendopbrengsten koopt Gerard in november 2022 een zeilboot.
- f. Op 1 december 2022 verkoopt Gerard Kramer al zijn aandelen Groenlo bv voor € 900.000.
- g. De ontvangen € 900.000 zet hij op de bank, waar het eind 2022 nog staat.

Opgave 6.11 Frederik verhuurt een opslagloods aan Vabri bv. Frederik bezit alle aandelen in deze bv. De huuropbrengst is € 15.000 per jaar. De loods is 3 jaar geleden gekocht voor € 90.000, inclusief € 22.000 voor de ondergrond. De opslagloods gaat volgens schatting 20 jaar mee. De WOZ-waarde is € 58.000. De loods is dit jaar geschilderd, de kosten hiervoor waren € 10.400. De loods is gedeeltelijk gefinancierd met een hypothecaire lening; de jaarlijks te betalen hypotheekrente is € 2.800.

- a. In welke box valt de verhuur van deze loods? Motiveer het antwoord.
- b. Op grond van welk wetsartikel?
- c. Geef een berekening van het bedrag dat Frederik in zijn aangifte inkomstenbelasting moet opnemen.

Opgave 6.12 Ahmet Tufan bezit 6% van het geplaatste aandelenkapitaal in Novira bv. De waarde van de aandelen op 1 januari 2022 is € 70.000. In juli 2022 heeft Novira bv op de aandelen van Ahmet een bedrag van € 6.000 aan dividend uitgekeerd. Na inhouding van € 900 dividendbelasting ontving Ahmet een bedrag van € 5.100 op zijn bankrekening.

In welke box moet Ahmet de inkomsten uit de aandelen Novira bv opnemen in zijn aangifte inkomstenbelasting over 2022? Vermeld de bedragen die Ahmet in zijn aangifte moet opnemen en wat de gevolgen hiervan zijn voor zijn aanslag inkomstenbelasting over het jaar 2022.

Opgave 6.13 Sjoerd Hiemstra bezit 10 van de 100 aandelen Mobil Home bv. 6 aandelen kocht hij in 2015 voor € 2.000 per stuk. De andere 4 aandelen kocht hij begin 2019 voor € 3.000 per stuk. Eind 2022 verkoopt hij alle aandelen voor € 3.500 per stuk.

- a. In welke box moet Sjoerd de inkomsten uit de verkoop aangeven?
- b. Bereken het bedrag dat hij in zijn aangifte moet vermelden.
- c. Bereken de belasting die Sjoerd verschuldigd is in verband met de verkoop.
- d. Hoe luidt het antwoord op vraag b en c als Sjoerd in 2015 4 aandelen had gekocht en in 2019 6 stuks had bijgekocht?

Opgave 6.14 Naalmania bv heeft een geplaatst en gestort aandelenkapitaal van € 100.000. Marco Naalden bezit 40 aandelen van € 1.000 nominaal in deze vennootschap. Hij heeft deze aandelen als volgt verkregen:

- in 2010 heeft hij bij de oprichting van de vennootschap 25 aandelen verkregen tegen betaling van de nominale waarde;
- in 2013 heeft hij 10 aandelen gekocht voor in totaal € 17.000;
- in 2015 heeft hij 5 aandelen gekocht voor in totaal € 20.000.

- a. In welke box moet Marco de inkomsten uit deze aandelen aangeven? Motiveer het antwoord.

In 2022 verkoopt Marco 8 aandelen Naalmania bv, samen voor € 80.000. Aan advieskosten heeft Marco in verband met deze verkoop € 2.500 betaald.

- b. Geef een berekening van de verkrijgingsprijs van deze 8 aandelen.
- c. Noem het wetsartikel waarop deze verkrijgingsprijs gebaseerd is.
- d. Geef een gespecificeerde berekening van het bedrag dat Marco in verband met deze verkoop in zijn aangifte inkomstenbelasting 2022 op moet nemen.

Opgave 6.15 Peter van Balen is buiten gemeenschap van goederen gehuwd met Gerda. Gerda bezit 100% van de aandelen in Plastic bv; zij heeft deze vennootschap in 2018 opgericht met een geplaatst kapitaal van € 18.000. Op 1 juli 2022 verkoopt Gerda 90% van de aandelen Plastic bv aan Johan Konings voor € 140.000.

- a. In welke box moeten de inkomsten in verband met de verkoop van 90% van de aandelen Plastic bv in de aangifte inkomstenbelasting 2022 worden opgenomen? Motiveer het antwoord.
- b. Moeten de inkomsten in verband met de verkoop van 90% van de aandelen Plastic bv bij Peter en/of Gerda in de aangifte over 2022 worden opgenomen? Motiveer het antwoord.
- c. Bereken het bedrag dat in verband met de verkoop van de aandelen in de aangifte over 2022 moet worden opgenomen.

Opgave 6.16 Frank Maas is weduwnaar. Hij moet zijn aangifte inkomstenbelasting invullen. Hij heeft diverse inkomsten, bezittingen en schulden. Hieronder staan de feiten beschreven.

1. Frank bezit 5.000 aandelen van het beursfonds Unilever nv. Op 1 januari 2022 was de waarde hiervan € 155.000, op 31 december was de waarde € 160.000.
2. Op de in onderdeel 1 genoemde aandelen Unilever nv heeft Frank in 2022 € 6.000 aan dividend ter beschikking gesteld gekregen. Unilever nv heeft hierop € 900 dividendbelasting ingehouden.
3. Frank is de enige directeur-aandeelhouder van Frama Electrics bv. Het geplaatste aandelenkapitaal van deze vennootschap bestaat uit 100 aandelen van € 1.000 nominaal. De waarde van de aandelen is op 1 januari 2022 € 500.000 en op 31 december 2022 € 540.000.
4. In 2022 heeft Frama Electrics bv een zakelijk vastgesteld salaris aan Frank uitbetaald van € 70.000; de ingehouden loonheffing is € 20.000.
5. Frama Electrics bv heeft in 2022 een dividend uitgekeerd van € 15.000, onder inhouding van € 2.250 dividendbelasting.
6. Frama Electrics bv gebruikt het bedrijfspand dat eigendom is van Frank. Frank verhuurt dit pand aan de vennootschap voor € 30.000 per jaar. Een zakelijke huur zou echter € 40.000 zijn. De kosten van het bedrijfspand zijn € 8.000 over het jaar 2022.

Gebruik onderstaand schema voor de uitwerking van vraag a:

Feit	Box	Bedrag in aangifte in €
1		
2		
3		
4		
5		
6		

- a. Geef per feit aan in welke box en voor welke bedragen Frank de belastbare feiten in zijn aangifte inkomstenbelasting moet opnemen. Als sprake is van een feit dat geen gevolg heeft voor de aangifte over het jaar 2022, geeft u dit aan door middel van 'geen' in de kolommen 'box' en 'bedrag in de aangifte'. Met de eventuele effecten van een heffingvrij vermogen in box 3 hoeft u geen rekening te houden.

Bij Frama Electrics bv is Simon Maas werkzaam, de enige zoon van directeur-aandeelhouder Frank Maas. Frank ziet in Simon de ideale bedrijfsopvolger. Vader en zoon hebben al oriënterende gesprekken gevoerd voor de bedrijfsovername. Frank wil zijn aandelen schenken aan Simon. Frank heeft begrepen dat hij dan over het verschil tussen de werkelijke waarde en de verkrijgingsprijs aanmerkelijkbelangheffing is verschuldigd. Zijn belastingadviseur weet hem te vertellen dat Frank mogelijk een beroep kan doen op een in de Wet IB opgenomen faciliteit.

- b. Welke faciliteit bedoelt de belastingadviseur? Noem het relevante wetsartikel.
- c. Aan welke vier voorwaarden moet zijn voldaan om een geslaagd beroep op deze faciliteit te kunnen doen?

Opgave 6.17 Pieter Ranonkel bezit 60% van de aandelen in Rovast bv. Hij kocht deze aandelen in 2010 voor € 120.000. Het geplaatste aandelenkapitaal van Rovast bv bestaat uit 100 aandelen van € 1.000 nominaal. Op 12 december 2022 schenkt Pieter aan elk van zijn beide kinderen 10 aandelen Rovast bv. De waarde van de aandelen is op dat moment € 4.500 per stuk. De overdrachtskosten van € 500 kwamen voor rekening van Pieter.

Is Pieter inkomstenbelasting verschuldigd in verband met de schenking van de aandelen aan zijn kinderen? Motiveer het antwoord en noem ook de wetsartikelen met lid en letter waarop u zich beroept.

Opgave 6.18 Marco Simons bezat 50% van de aandelen in Fruit bv. Hij kocht deze aandelen in 2015 voor € 120.000. Het geplaatste aandelenkapitaal van de vennootschap bestaat uit 100 aandelen van € 1.000 nominaal. Op 15 december schenkt Marco aan elk van zijn beide kinderen 10 aandelen Fruit bv. De waarde van de aandelen op dat moment is € 5.000 per stuk. De overdrachtskosten, totaal € 800, komen voor rekening van Marco.

Wat zijn de gevolgen in verband met de schenking van Marco aan zijn kinderen? Motiveer het antwoord mede aan de hand van het van belang zijnde wetsartikel.

Opgave 6.19 Patrick Stuifzand kocht in 2015 3 van de 100 aandelen Gouden Leeuw bv voor € 5.000 per stuk. De andere aandelen zijn in handen van derden. In 2016 kocht Patrick er 3 aandelen Gouden Leeuw bv bij voor € 6.000 per stuk. In 2022 schenkt Patrick 2 van zijn aandelen Gouden Leeuw bv aan zijn kleinzoon. De aandelen zijn dan € 9.000 per stuk waard.

- Geef een berekening van de winst uit aanmerkelijk belang over het jaar 2022 van Patrick.
- Wat is het fiscale gevolg voor de resterende 4 aandelen van Patrick? Motiveer het antwoord en noem het van toepassing zijnde wetsartikel met lid en letter.
- Hoe kan Patrick dit fiscale gevolg voorkomen? Motiveer het antwoord en noem het van toepassing zijnde wetsartikel met lid en letter.

Opgave 6.20 Ingrid Isaacs bezit alle aandelen in Isaacs Verzekeringen bv. Op 1 november 2022 emigreert Ingrid naar België.

Wat zijn de gevolgen met betrekking tot het aanmerkelijkbelangbezit van Ingrid in verband met de emigratie?

Opgave 6.21 Wil Gaans bezit alle aandelen van Gaans bv. Deze aandelen heeft hij bij de oprichting verkregen door storting van € 100.000. De aandelen hebben een waarde van € 450.000. Op 28 november 2022 emigreert Wil naar België.

- Op grond van welk artikel (met lid en letter) van de Wet IB wordt emigratie als vervreemding van de aandelen beschouwd?
- Bepaal het te belasten inkomensbestanddeel en geef aan wat voor soort aanslag opgelegd wordt.
- Wil blijft in België wonen en hij behoudt zijn aandelen. Moet Wil dan de opgelegde aanslag als gevolg van zijn emigratie betalen? Zo niet, wat gebeurt er dan met deze aanslag?

Opgave 6.22 Henk Henneman bezit 100% van de aandelen Henneman bv. Hij overlijdt op 1 oktober 2022. Zijn erfgenamen zijn zijn drie kinderen. Alle drie de kinderen wonen in Nederland. Op 1 april 2023 worden alle aandelen toegescheiden aan zijn zoon Jaap.

- Wat is het gevolg van het overlijden van Henk ten aanzien van het aanmerkelijk belang?
- Wat zijn de fiscale gevolgen voor de toescheiding van de aandelen aan Jaap?
- Wat is het gevolg met betrekking tot de verkrijgingsprijs van de aandelen van Jaap?

Multiple choice-vragen

Geef per stelling aan of deze juist of onjuist is. Meerdere antwoorden kunnen goed zijn.

-
- Vraag 6.1** Lars bezit 4% van de aandelen in een bv, zijn partner Loes bezit 3% van de aandelen in dezelfde bv. Jeannet, de moeder van Lars bezit 3% van de aandelen in deze bv. Welke stellingen zijn juist?
- Lars bezit geen aanmerkelijk belang, omdat hij minder dan 5% van de aandelen bezit.
 - Loes bezit geen aanmerkelijk belang, omdat zij minder dan 5% van de aandelen bezit.
 - Lars bezit een aanmerkelijk belang omdat hij samen met Loes meer dan 5% van de aandelen bezit.
 - Loes bezit een aanmerkelijk belang omdat zij samen met Lars meer dan 5% van de aandelen bezit.

-
- Vraag 6.2** Victoria is gehuwd met Flip. Flip bezit 3% van het aandelenkapitaal in Chocolat bv. De vader van Victoria bezit 15% van de aandelen Chocolat bv. De broer van Victoria bezit 2% van de aandelen in Chocolat bv en de zus van Flip bezit 4% van de aandelen in Chocolat bv.

Wie bezitten een aanmerkelijk belang in Chocolat bv?

- Alle genoemde personen.
- Alle genoemde personen behalve Flip.
- Alle genoemde personen behalve de broer van Victoria.
- Alle genoemde personen behalve de zus van Flip.

-
- Vraag 6.3** Marijn bezit 10% van de aandelen in Solvabel bv. Hij krijgt in dit jaar een bedrag van € 8.000 aan dividend uitgekeerd, waarop € 1.200 dividendbelasting is ingehouden. De aankoop van de aandelen heeft Marijn destijds gefinancierd met een lening van zijn vader. Op deze geldlening heeft hij dit jaar € 1.500 aan rente betaald.

Welk bedrag moet Marijn dit jaar in zijn aangifte inkomstenbelasting per saldo opnemen in box 2?

- € 8.000
- € 6.800
- € 5.300
- € 6.500

Vraag 6.4 Simon Struijk bezit 28 aandelen van € 1.000 nominaal in Vroemen bv. Hij heeft deze aandelen als volgt verkregen:

- 10 aandelen bij de oprichting van de bv in 2011 voor € 10.000;
- 12 aandelen heeft hij gekocht in 2014 voor € 27.600;
- 6 aandelen heeft hij gekocht in 2019 voor € 14.400.

Dit jaar verkoopt Simon 8 aandelen. Wat is de verkrijgingsprijs van deze 8 aandelen?

- a. € 14.858
- b. € 8.000
- c. € 19.000
- d. € 18.400

Vraag 6.5 Soms kan een aanmerkelijkbelangclaim worden doorgeschoven. In welke situatie is een doorschuiving niet mogelijk?

- a. Emigratie
- b. Schenking
- c. Overlijden
- d. Huwelijk

Vraag 6.6 Bij de verkoop van aanmerkelijkbelangaandelen is als genietingsmoment voor de Wet op de inkomstenbelasting beslissend:

- a. Het moment waarop de levering van de aandelen plaatsvindt.
- b. Het moment waarop de koopovereenkomst van de aandelen is gesloten.
- c. Het moment waarop de aandelen op naam van de koper worden gesteld.
- d. Het moment waarop de koopsom is voldaan.

7

HOOFDSTUK

Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen

Uitspraak Hoge Raad over vermogensmix

Op 24 december 2021 heeft de Hoge Raad beslist dat de vermogensmix van box 3 op stelselniveau in strijd is met het recht van eigendom en het gelijkheidsbeginsel. Dit arrest heeft tot gevolg dat de wetgeving op het terrein van box 3 moet worden aangepast.

Op het moment van schrijven van dit boek is de nieuwe wetgeving hierover nog niet bekend. In dit hoofdstuk is daarom, net als in de rest van dit boek, de stand van de wetgeving per 1 januari 2022 als uitgangspunt genomen.

Zodra nieuwe wetgeving over box 3 is afgerond, wordt de studiestof hierover aangepast en beschikbaar gesteld op www.lerenmetconvoy.nl bij de titel van het boek onder de tab 'aanvullend materiaal'.

Oefenopgaven

Opgave 7.1 Johan Govaerts bezit op 1 januari 2022 voor € 364.500 op Euronext Amsterdam genoteerde aandelen. Deze aandelen hebben op 31 december 2022 nog slechts een waarde van € 233.000. Bij het invullen van zijn aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2022 gaat Johan voor de berekening van de rendementsgrondslag van box 3 uit van de waarde op 31 december 2022.

Heeft Johan zijn aandelen voor de juiste waarde in zijn aangifte opgenomen? Motiveer uw antwoord.

Opgave 7.2 Marcel is vrijgezel en heeft belaste bezittingen met een waarde van € 125.000 op 1 januari. Op 31 december is de waarde daarvan € 110.000. Marcel heeft dit jaar € 4.000 aan beleggingsopbrengsten. Marcel heeft verder geen bezittingen of schulden.

- In welke box moet Marcel de inkomsten aangeven?
- Welk bedrag moet hij aangeven?
- Welk tarief is hierop van toepassing? Bereken de verschuldigde belasting.

Opgave 7.3 Marcel in de opgave hiervoor heeft op 1 januari belaste bezittingen met een waarde van € 125.000. Hij overlijdt echter in dat jaar op 23 november. Het saldo belaste bezittingen is op dat moment € 110.000.

- a. Welk bedrag moet nu worden aangegeven?
- b. Welk tarief is hierop van toepassing? Bereken de verschuldigde belasting.

Opgave 7.4 Gerard Nijkeuter is gehuwd met Jolina. Gerard en Jolina hebben twee minderjarige kinderen. Onderstaand volgt een opstelling van de bezittingen en schulden die zij hebben.

1. Een woning in Maastricht. Waarde op 1 januari € 400.000 en op 31 december € 420.000. In deze woning wonen Gerard en Jolina.
2. Een woning in Andalusië. Deze woning wordt via een reisorganisatie voor een aantal maanden per jaar verhuurd. De jaarlijkse huuropbrengst is € 12.000. Gerard en Jolina brengen samen met hun kinderen in deze woning de vakanties door. De waarde van dit huis is op 1 januari € 350.000 en op 31 december € 360.000.
3. 10% van de aandelen van Machinefabriek Maastricht bv. De waarde van deze aandelen is op 1 januari € 1.000.000 en op 31 december € 1.200.000.
4. Een fabriekspand aan de Molenweg in Maastricht. Dit pand wordt verhuurd aan Machinefabriek Maastricht bv. De waarde van dit pand is op 1 januari € 800.000 en op 31 december € 850.000.
5. Een Ferrari. De waarde van deze auto is op 1 januari € 120.000 en op 31 december € 100.000.
6. Een pakket beursaandelen. Deze zijn in bewaring bij de XYZ-bank. De waarde van de aandelen is op 1 januari € 69.800 en op 31 december € 80.000.
7. Een inboedel ter waarde van € 40.000.
8. Een hypotheek op de woning in Maastricht van € 200.000.
9. Een hypotheek op de woning in Andalusië van € 90.000.
10. Een schuld bij de XYZ-bank van € 60.000. Deze schuld is destijds aangegaan voor de aankoop van de Ferrari, genoemd onder punt 5 hiervoor.
11. Een schuld van € 10.000 aan de Belastingdienst in verband met de definitieve aanslag inkomstenbelasting van vorig jaar.
 - a. Geef gemotiveerd aan welke van de hiervoor genoemde vermogensbestanddelen in box 3 vallen.
 - b. Wie (Gerard en/of Jolina) moeten de inkomsten uit sparen en beleggen in de aangifte inkomstenbelasting opnemen?

Stel dat Gerard de inkomsten uit sparen en beleggen in zijn aangifte opneemt.

- c. Wat is het gezamenlijke belastbare vermogen voor de berekening van het inkomen uit sparen en beleggen?

Opgave 7.5 Michelle bezit een aantal gouden sieraden. Deze hebben een waarde van € 20.000.

- a. Behoren de sieraden van Michelle tot de rendementsgrondslag van box 3?

Michelle is de sieraden beu. Ze besluit om deze om te laten smelten tot een broodje goud. De waarde hiervan is € 18.000.

- b. Behoort dit broodje goud tot de rendementsgrondslag?

Opgave 7.6 Karel Romijn is niet gehuwd, hij heeft onderstaande bezittingen en schulden

	1 januari 2022 waarde	31 december 2022 waarde
<i>Bezittingen</i>		
1. eigen woning	€ 400.000	€ 420.000
2. effectenportefeuille	– 315.000	– 204.000
3. bankrekening	– 24.900	– 26.000
4. aankoop auto in mei voor € 40.000		– 35.000
<i>Schulden</i>		
Aan bakker, slager en verzekeringspremies	– 4.500	– 5.600

Bereken voor Karel het belastbaar vermogen voor de inkomsten uit sparen en beleggen.

Opgave 7.7 Gerrit van Mierlo, vrijgezel, bezit de volgende vermogensbestanddelen:

	1 januari 2022 waarde	31 december 2022 waarde
1. Eigen woning	€ 620.000	€ 700.000
2. Personenauto	– 39.000	– 32.000
3. Rijpaard	– 6.000	– 6.000
4. Verzameling schilderijen	– 210.000	– 250.000
5. Perceel grasland	– 56.000	– 60.000
6. Vordering op zijn broer	– 100.000	– 80.000
7. Woonhuis; verhuurd aan zijn broer ¹	– 250.000	– 250.000
8. Hypothecaire schuld op woonhuis	– 200.000	– 200.000

¹ De WOZ-waarde van dit pand is € 240.000; de jaarlijkse huuropbrengst is € 20.000.

- a. Geef per vermogensbestanddeel aan of het in box 3 is belast. Motiveer het antwoord door voor elk vermogensbestanddeel te verwijzen naar relevante wetsartikelen.

- b. Bereken het belastbaar vermogen voor de berekening van de inkomsten uit sparen en beleggen.

Opgave 7.8 Marcel Lenaerts is eigenaar van drie woningen. Per woning wordt het volgende gegeven:

- In zijn pand in Eindhoven woont hij met zijn gezin. De waarde in het economische verkeer is € 650.000 in vrije staat en € 460.000 in bewoonde staat. De WOZ-waarde is vastgesteld op € 560.000. De woning is bij aankoop in 2010 gefinancierd met een lening van zijn tante Agaath. De lening is € 350.000. Hierop is niets afgelost. Marcel heeft in dit jaar € 12.000 aan rente aan zijn tante betaald.
- Hij heeft een vakantiewoning in Zeeland. In de weekenden en vakanties gaat hij hier met zijn gezin naartoe. De woning wordt niet verhuurd. De waarde in het economische verkeer is € 240.000, de WOZ-waarde is € 200.000.
- Ten slotte bezit hij nog een verhuurde woning in Rotterdam. De huur is € 800 per maand, die steeds op tijd is ontvangen. De waarde in het economische verkeer is € 200.000 in vrije staat en € 170.000 in verhuurde staat. De WOZ-waarde is € 160.000.

Geef voor elk van deze woningen aan in welke box de inkomstenbelasting wordt geheven en welke waarde de grondslag van heffing heeft.

Opgave 7.9 Jan ter Smitte is een kunstverzamelaar. Hij bezit schilderijen van bekende meesters. Hij heeft meer dan 100 werken. Een aantal hiervan heeft hij in bruikleen gegeven aan onder andere het Louvre in Parijs en het Prado in Madrid. De totale waarde van Jans schilderijen wordt geschat op € 50.000.000.

Behoort de verzameling van Jan tot de grondslag voor de inkomsten uit sparen en beleggen? Motiveer het antwoord.

Opgave 7.10 Het landgoed Lindgren is een landgoed in de zin van de Natuurschoonwet 1928 en omvat circa 45 hectare bos. Midden in het bos staat het hoofdgebouw en wat verderop ligt het koetshuis; het bebouwde perceel is 2 hectare groot. Het hoofdgebouw is in gebruik als hotel. De eigenaar, Louis Lindenberg, heeft het hoofdgebouw verhuurd aan een hotelketen. Louis woont zelf in het koetshuis. Het hoofdgebouw heeft een waarde van € 1.000.000, de WOZ-waarde is € 900.000 en de jaarlijkse huuropbrengst is € 30.000.

- Geldt hier een vrijstelling? Zo ja, waarom?
- Op welke manier worden deze onroerende zaken in de IB-heffing betrokken?

Opgave 7.11 Boer Jan Janssen heeft zijn boerderij verkocht en is gaan rentenieren. Hij heeft nog de volgende bezittingen:

- een perceel grond dat hij voor 10 jaar heeft verpacht. De waarde van de grond in verpachte staat is € 200.000. In vrije staat is de grond € 300.000 waard. De pachtvergoeding is jaarlijks € 8.000;
- de monumentale boerderij waarin zijn ex-echtgenote sinds de scheiding mag wonen bij wijze van alimentatie. Het pand is € 700.000 waard, de WOZ-waarde is € 650.000. In verhuurde staat is de waarde € 400.000;
- een appartement in Groningen. Dit heeft Jan aangeschaft voor zijn dochter die daar studeert; zij hoeft geen huur te betalen. De waarde van het appartement is € 110.000 en de WOZ-waarde is € 100.000.

Voor welke waarde moet Jan zijn bezittingen op de peildatum 1 januari aangeven voor de inkomsten uit sparen en beleggen?

Opgave 7.12 Piet en zijn echtgenote Ineke bezitten een aantal vermogensbestanddelen. Alle vermogensbestanddelen worden in de aangifte van Piet opgenomen. Geef per vermogensbestanddeel gemotiveerd aan in hoeverre dit vermogensbestanddeel in 2022 tot de grondslag van het belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3) behoort en zo ja, tot welk bedrag dan wel of het vermogensbestanddeel niet is belast. Met het heffingsvrije vermogen in box 3 hoeft u geen rekening te houden.

- a. Piet heeft recht op een teruggave inkomstenbelasting over het jaar 2020 van € 5.000; deze heeft hij ontvangen in mei 2022.
- b. De aandelen Piet Wevers Holding bv hebben op 1 januari een waarde van € 600.000 en op 31 december € 700.000. Piet bezit hierin een aanmerkelijk belang.
- c. Ineke bezit een effectenportefeuille. Volgens opgave van de bank was de nominale waarde op 1 januari € 250.000 en de verkoopwaarde € 240.000; op 31 december was de nominale waarde € 220.000 en de verkoopwaarde € 230.000.
- d. Piet heeft een eigen woning, waar Piet samen met zijn echtgenote Ineke woont. De waarde is op 1 januari € 400.000 en op 31 december € 440.000. De WOZ-waarde is € 380.000.
- e. Piet maakt gedurende zijn vakanties gebruik van een dure Ferrari Testarossa sportauto. De waarde hiervan is op 1 januari € 150.000 en op 31 december € 120.000.
- f. Deze auto (zie e) heeft Piet gefinancierd door middel van een persoonlijke lening bij de Rabobank. De schuld is zowel per 1 januari als 31 december € 150.000. Over deze schuld is in 2022 € 10.000 rente betaald. Piet en Ineke hebben verder geen schulden.

Opgave 7.13 In onderstaand overzicht zijn de bezittingen en schulden van Chantal vermeld naar de situatie op 1 januari 2022 en 31 december 2022 (alle bedragen in €).

	1-1-2022	31-12-2022
Ondernemingsvermogen	37.000	41.000
Eigen woning: WOZ-waarde	275.000	270.000
Vakantiewoning:		
WOZ-waarde	135.000	135.000
Waarde in het economisch verkeer	140.000	140.000
Beleggingen in een fiscaal erkend groenfonds	100.460	100.460
Aandelen Shell:		
Beurswaarde	89.000	66.655
Nominale waarde	10.000	10.000
Schulden:		
– eigenwoningschuld	275.000	265.000
– schuld aan de bank in verband met financiering van aandelen Shell	50.000	46.000

Bereken het belastbaar vermogen voor de berekening van de inkomsten uit sparen en beleggen (box 3) voor Chantal over het jaar 2022. Gebruik voor de beantwoording van deze vraag onderstaande tabel. Indien een bepaald vermogensbestanddeel geen onderdeel uitmaakt van box 3, vermeldt u: n.v.t. (niet van toepassing).

Waardering (in €)
Ondernemingsvermogen
Eigen woning
Vakantiewoning
Beleggingen in Groenfonds
Aandelen Shell
Totaal aan bezittingen
Af: Schulden
Saldo
Heffingvrij vermogen
Grondslag voor sparen en beleggen

Multiple choice-vragen

Geef per stelling aan of deze juist of onjuist is. Per vraag kunnen meerdere stellingen juist zijn.

Vraag 7.1 Welke stelling met betrekking tot roerende zaken is juist?

- a. Roerende zaken zijn belast in box 3, tenzij deze zaken door de belastingplichtige zelf voor persoonlijke doeleinden worden ge- of verbruikt.
- b. Roerende zaken die voor belegging worden aangehouden, zijn onbelast in box 3.
- c. Roerende zaken zijn belast in box 3 tenzij zij ter belegging worden aangehouden.
- d. Alle roerende zaken die voor persoonlijke doeleinden worden ge- of verbruikt, worden belast in box 3.

Vraag 7.2 Fien is weduwe. Zij werkt parttime in een kledingwinkel, waar zij jaarlijks € 15.000 verdient. Haar enige zoon is 15 jaar. Op 1 januari 2022 bezit Fien de volgende vermogensbestanddelen:

- € 110.000 aan beursgenoteerde effecten;
- € 25.000 overbedelingsschuld aan haar zoon ontstaan bij het overlijden van haar man.

Fien teert langzaam op haar vermogen in. Op 31 december is haar vermogen als volgt samengesteld:

- € 90.000 aan belaste bezittingen;
- € 25.000 overbedelingsschuld aan haar zoon.

Wat is voor Fien het belastbaar vermogen voor de berekening van het belastbaar inkomen uit sparen en beleggen?

- a. € 34.350.
- b. € 14.350.
- c. € 110.000.
- d. € 59.350.

Vraag 7.3 Flip van Oefelen heeft ter belegging op 31 augustus 2021 een verhuurd woonhuis gekocht voor € 160.000. Maandelijks wordt een huur van € 1.000 betaald. De WOZ-waarde van het pand is op 1 januari vastgesteld op € 200.000. Op 31 december is de waarde in verhuurde staat € 150.000 en de waarde in vrije staat € 220.000.

Voor welke waarde wordt het beleggingspand van Flip in de rendementsheffing over het jaar 2022 betrokken?

- a. € 150.000.
- b. € 146.000.
- c. € 160.000.
- d. € 220.000.

8

HOOFDSTUK

Vennootschapsbelasting

Oefenopgaven

Opgave 8.1 Welke van de hieronder vermelde, in Nederland gevestigde lichamen zijn subjectief belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting? Motiveer het antwoord met vermelding van de relevante wetsartikelen.

- a. Goed Geluk bv. Deze vennootschap houdt zich bezig met activiteiten op beleggingsgebied.
- b. Voetbalvereniging 'Gestra'
- c. De Coöperatieve Vereniging Schoner Milieu U.A.
- d. ABP Pensioenfonds.
- e. De Stichting 'Het Ziekenhuis Diaconessen'
- f. De op Curaçao gevestigde, naar Nederlands recht opgerichte, Schön bv.

Opgave 8.2 De openbare bibliotheek van de gemeente Assen heeft over het jaar 2022 een positief resultaat behaald van € 38.000.

Is de bibliotheek over het positieve resultaat vennootschapsbelasting verschuldigd? Motiveer uw antwoord.

Opgave 8.3 Gegeven zijn de fiscale balansen van Buitenhout Tuinmeubelen bv (in €).

	01-01-20	31-12-20		01-01-20	31-12-20
Bedrijfspand*	300.000	290.000	Aandelenkapitaal	730.000	680.000
Inventaris	200.000	210.000	Agioreserve	100.000	50.000
Voorraden	250.000	200.000	Winstreserve	80.000	110.000
Debiteuren	145.000	115.000			
Liq. middelen	<u>15.000</u>	<u>25.000</u>			
	<u>910.000</u>	<u>840.000</u>		<u>910.000</u>	<u>840.000</u>

* De WOZ-waarde van het bedrijfspand is € 285.000.

In 2022 heeft Buitenhout Tuinmeubelen bv € 50.000 nominaal aandelenkapitaal ingekocht. De inkoop heeft plaatsgevonden ten laste van de agioreserve tegen een koers van 200%. In 2022 heeft Buitenhout Tuinmeubelen een gift aan de Nederlandse Hartstichting (ANBI) gedaan van € 10.000. De bv heeft geen te verrekenen verliezen.

Bereken het belastbaar bedrag over het jaar 2022 van Buitenhout Tuinmeubelen bv via een vermogensvergelijking.

Opgave 8.4 Vriesma bv exploiteert vrieshuizen in Nederland. In het jaar 2022 behaalde Vriesma bv een commerciële winst van € 400.000.

In 2022 deden zich de volgende gebeurtenissen voor:

1. Het filiaal van Vriesma bv in Nijmegen werd gesloten. Het bedrijfspand in Nijmegen is verkocht voor € 300.000. De boekwaarde was € 180.000. Eind december is een nieuw bedrijfspand in Arnhem aangeschaft voor € 460.000, de boekwinst van het pand in Nijmegen is afgeboekt op de aanschafwaarde. Na de afboeking is de boekwaarde € 340.000.
2. Op 31 december is een nieuwe bestelbus aangeschaft voor € 45.000.
3. Voor het gebouw in Breda en voor het gebouw in Nijmegen zijn onderhoudsreserves gevormd die voldoen aan de fiscale eisen. Op 1 januari is de onderhoudsreserve voor het pand in Breda € 50.000, en voor het pand in Nijmegen € 22.000. Dit laatste bedrag is na de verkoop van het pand overgeboekt naar de reserve voor het pand in Breda. Verder is in dit jaar de jaarlijkse dotatie van € 15.000 aan de onderhoudsreserve voor het pand in Breda ten laste van de commerciële winst geboekt. Gelet op de te verwachten prijsstijgingen is de totale reserve eind dit jaar van € 87.000 niet te hoog.
4. In 2022 heeft Vriesma bv over 2021 aan de aandeelhouders een bedrag van € 30.000 als dividend betaald. De verschuldigde 15% dividendbelasting over deze dividenduitkering nam Vriesma bv voor haar eigen rekening. Bij de bepaling van de commerciële winst werd deze dividendbelasting als bedrijfskostenpost verantwoord.
5. Bij de bepaling van de commerciële winst werd de betaalde vennootschapsbelasting, € 30.000, als kostenpost verwerkt.

- a. Maak een berekening van het belastbare bedrag van Vriesma bv over het jaar 2022.
- b. Bereken de verschuldigde vennootschapsbelasting.

Opgave 8.5 Vaatstra bv exploiteert een agrarische handelsonderneming. Over het jaar 2022 gelden de volgende gegevens:

1. Vaatstra bv behaalde een commerciële winst van € 200.000.
 2. De berekende vennootschapsbelasting over dit jaar van € 50.000 werd als kostenpost geboekt.
 3. Vaatstra bv bezit alle aandelen van Agrisales bv. De beide bv's vormen geen fiscale eenheid. Door Agrisales bv is in februari 2022 € 20.000 dividend uitgekeerd.
 4. Op 1 juni heeft Vaatstra bv een oplegger verkocht en geleverd aan Agrisales bv voor de boekwaarde van € 5.000. Agrisales bv heeft de oplegger voor dit bedrag geactiveerd. De waarde in het economisch verkeer van de oplegger is € 25.000.
- a. Maak een gespecificeerde berekening van de fiscale winst en motiveer uw berekening.
 - b. Hebt u bij uw berekening met betrekking tot onderdeel 4 wel of geen rekening gehouden met investeringsaftrek? Motiveer het antwoord.

Opgave 8.6 Het fiscaal vermogen van Witte Bloesem bv per 1 januari 2022 is € 300.000 en per 31 december van dat jaar € 462.000. In de balansen staat een schuld vennootschapsbelasting van resp. € 40.000 en € 50.000 en een post te betalen dividend van € 30.000 resp. € 45.000.

Dit jaar heeft bij Witte Bloesem bv een emissie van aandelen plaatsgevonden. Het aandelenkapitaal is met nominaal € 100.000 uitgebreid, de stortingskoers is 110%.

De winst was € 100.000 en is als volgt verdeeld.

- Dividend aan aandeelhouders	€ 15.000
- Tantième personeel	€ 20.000
- Vennootschapsbelasting	€ 38.000
- Toevoeging algemene reserve	€ 27.000

In de balans per ultimo vorig jaar was deze winstverdeling niet opgenomen. De eerste drie bedragen zijn in dit jaar ook daadwerkelijk betaald.

Onder de kosten zijn opgenomen € 5.000 wegens giften aan in Nederland gevestigde liefdadige instellingen, € 20.000 wegens een privéverbouwing van het woonhuis van de heer Bloem, zijnde de directeur-grootaandeelhouder van Witte Bloesem bv en € 5.000 wegens emissiekosten.

Wat is het belastbaar bedrag van Witte Bloesem bv in 2022? Bereken dit via de vermogensvergelijking.

Opgave 8.7 Salidas bv te Groningen produceert en verkoopt tuinmeubelen. Onderstaand treft u de (commerciële) balansen per 31 december 2021 en 2022 aan.

Balans Salidas bv (in €)					
	31-12-21	31-12-20		31-12-21	31-12-20
Gebouwen*	275.000	250.000	Aandelenkapitaal	50.000	50.000
Machines (1)	50.000	60.000	Reserves	5.000	5.000
Vorraden (2)	27.000	35.000	Winst lopend		
Debiteuren (3)	10.000	15.000	boekjaar	60.000	–
Liquide middelen	7.000	19.000	Hypotheek o.g.	175.000	175.000
Deelneming			Crediteuren	60.000	95.000
SARL (4)	0	10.000	Omzetbelasting	10.000	29.000
			Transitorische		
			passiva	9.000	35.000
	<u>369.000</u>	<u>389.000</u>		<u>369.000</u>	<u>389.000</u>

* De WOZ-waarden van de gebouwen is € 240.000.

De directie van de bv verzoekt u gespecificeerd de belastbare winst en het belastbare bedrag over 2022 door vermogensvergelijking te bepalen. U moet eerst (1) de vermogensvoortgang of -achteruitgang berekenen en dan de invloed van de feiten 2 t/m 7 bepalen. Salidas bv wil wettelijk gezien een zo laag mogelijke fiscale winst aangeven, waarbij u nog rekening moet houden met de volgende gegevens. U moet per feit aangeven of er sprake is van een bijtelling (+), aftrekpost (-) of dat er geen invloed (0) is.

1. Er is in 2022 een machine verkocht met een boekwinst van € 25.000. Op 2 januari 2023 is een vrachtauto aangeschaft voor € 100.000.
2. Van de voorraden per 31 december 2022 is 10% als incurant afgewaardeerd. Fiscaal is 5% toegestaan. De nominale voorraden zijn € 30.000.
3. Per 31 december 2022 zijn de debiteuren individueel gewaardeerd. Het zijn allemaal Nederlandse afnemers. Na het opmaken van de commerciële jaarrekening is gebleken dat debiteur Franken met een vordering van € 1.016 per 27 december 2022 failliet is gegaan.
4. Salidas bv neemt voor 100% deel in de Franse dochteronderneming Salidas France sarl te Parijs. Oorspronkelijk was deze deelneming bedoeld om artikelen in Frankrijk te verkopen. Er zijn al jaren geen activiteiten meer en er is geen personeel in dienst. De directie is eind 2022 begonnen met de liquidatie van deze deelneming. Het opgeofferde bedrag is € 12.000; de liquidatie-uitkering is nihil. De liquidatie wordt afgerond op 3 januari 2023. Commercieel is in 2022 € 10.000 ten laste van het resultaat geboekt.
5. In 2022 is een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting van € 5.000 betaald, die ten laste van de commerciële winst is gebracht.
6. Ultimo 2022 is er een restantverlies van € 25.000 uit 2020 dat niet verrekend kan worden met voorgaande jaren.

Opgave 8.8 Lohuis bv bezit € 60.000 nominaal van het aandelenkapitaal van € 100.000 nominaal in Lohuis Deutschland GmbH, gevestigd in Düsseldorf. De kostprijs van dit pakket is € 120.000. In 2022 heeft de Duitse deelneming een groot verlies geleden. Lohuis bv heeft daarom haar aandelenbezit afgewaardeerd ten laste van de commerciële winst met een bedrag van € 60.000, welk bedrag reëel is.

De commerciële winst over het jaar 2022 van Lohuis bv is € 300.000 en is verdeeld als volgt:

1. Dividenduitdeling aan Jan Lohuis Holding bv, de 100% moedermaatschappij van Lohuis bv	€ 80.000
2. Tantième directie	€ 60.000
3. Tantième personeel	€ 40.000
4. Toevoeging aan de algemene reserve	€ 120.000

- Maak een gespecificeerde berekening van de fiscale winst over 2022 van Lohuis bv en motiveer uw berekening.
- Moet op de dividenduitdeling van € 80.000 dividendbelasting worden ingehouden? Motiveer het antwoord.

Opgave 8.9 Veenstra bv heeft over het jaar 2022 een commerciële winst behaald van € 175.000.

De winst is als volgt verdeeld.

Dividend	€ 40.000
Tantième directie en overig personeel	€ 30.000
Commissarisbeloning aan Jan Hendriks	€ 10.000
Toevoeging herinvesteringsreserve	€ 15.000
Toevoeging kostenegaliseringsreserve	€ 20.000
Reservering te betalen Vpb	€ 25.000
Bonussen aan afnemers	€ 10.000
Toevoeging aan winstreserve	€ 25.000

De commissaris, Jan Hendriks, heeft 2% van het nominaal gestorte aandelenkapitaal van Veenstra bv.

Geef de berekening van het belastbaar bedrag van Veenstra bv.

Opgave 8.10 *Maak deze opgave aan de hand van de tabel aan het eind van de opgave.*
 Holding De Wiel bv te Leeuwarden maakt machines voor de kaasindustrie.
 De commerciële balansen ultimo 2022 en 2021 zien er als volgt uit (in €):

	31-12- 2022	31-12- 2021		31-12- 2022	31-12- 2021
Gebouwen*	270.000	275.000	Aandelenkapitaal	50.000	50.000
Machines (2)	135.000	150.000	Reserves	125.000	100.000
Voorraden (3)	60.000	50.000	Onderhoudsvoor- ziening	65.000	65.000
Deelnemingen (4)	62.000	46.000	Hypothecaire lening	350.000	360.000
Debiteuren	45.000	35.000	Crediteuren (7)	12.000	5.000
Liquide middelen	25.000	10.000			
Overlopende posten	5.000	14.000			
	<u>602.000</u>	<u>580.000</u>		<u>602.000</u>	<u>580.000</u>

* De WOZ-waarde van de gebouwen is € 269.000.

1. a. Geef een gespecificeerde berekening van de belastbare winst en het belastbaar bedrag over 2022, waarbij u gebruik moet maken van de gegevens onder 2 t/m 8. De directie wil de fiscale winst zo laag mogelijk aangeven. Geef gemotiveerd aan of er bij de onderdelen 2 t/m 8 sprake is van een bijtel- (+) of aftrekpost (-) of van geen invloed (0).
 b. Geef ook een berekening van de verschuldigde vennootschapsbelasting over de fiscale winst van 2022.
2. De machines worden commercieel afgeschreven met 10% van de boekwaarde aan het begin van het jaar. Fiscaal wordt afgeschreven met 15% van de aanschafwaarden (€ 200.000).
3. Op de waardering van de voorraden is een voorziening wegens incurantheid in mindering gebracht van 2%. De voorziening is per 31 december 2022 € 3.500.
4. De deelnemingen worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde. Er zijn twee deelnemingen. De ene is de Duitse deelneming Anfang GmbH te Dresden met een belang van 4% (per 31 december 2021 € 6.000, per 31 december 2022 € 10.000). Anfang is een softwarebureau. De andere is de Poolse deelneming Radskji te Gdansk met een belang van 25%. Per 31 december 2021 was de waarde € 40.000 en per 31 december 2022 € 52.000. Beide deelnemingen zijn ultimo 2021 gekocht tegen de balanswaarde.
5. De betaalde voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2022 van € 16.000 is commercieel ten laste van het resultaat gebracht.
6. Op grootboekrekening 970 is het interim-dividend 2022 geboekt van € 14.000.
7. Onder de crediteuren is het tantième geboekt van de enige directeur-aandeelhouder J. Grijpstra van € 4.000. Dit bedrag is commercieel als loon geboekt.
8. Per 31 december resteert nog een bedrag van € 2.000 aan compensabel verlies uit het voorafgaande jaar.

	Bedrag 31-12-2021	+/- 0	Bedrag 31-12-2022
1a Aandelenkapitaal per 31-12-2022			
Fiscaal vermogen per 31-12-2022			
Aandelenkapitaal per 31-12-2021			
Fiscaal vermogen per 31-12-2021			
Vermogensverschil in 2022 (+ of -)			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
Belastbare winst 2022			
8			
Belastbaar bedrag 2022			

1b Geef een berekening van de verschuldigde vennootschapsbelasting over 2022.

Opgave 8.11 Most Holding bv bezit een 10%-deelneming in Kafka GmbH, gevestigd in Berlijn (Duitsland). Directeur Kraaiendijk bezit alle aandelen van Most Holding bv. Het fiscale eindvermogen op 31 december 2022 van Most Holding bv is € 415.000. Het beginvermogen op 1 januari 2022 is € 310.000.

Een aantal gebeurtenissen is mogelijk van invloed op de berekening van de belastbare winst en het belastbaar bedrag over het jaar 2022 van Most Holding bv. Per gebeurtenis is aangegeven hoe deze in de boekhouding van Most Holding bv is verwerkt:

1. Most Holding bv heeft in januari 2022 aan haar directeur en enig aandeelhouder, de heer Kraaiendijk, een tantième van € 14.000 over het jaar 2021 uitgekeerd. Deze betaling is in 2022 in de boekhouding als loonkosten geboekt.
2. In februari 2022 heeft Most Holding bv haar kantoorpand voor € 200.000 aan de heer Kraaiendijk verkocht. De boekwaarde van het pand is op dat moment € 140.000 en de waarde in het economisch verkeer is € 250.000. In de boekhouding is € 60.000 als boekwinst opgenomen.
3. De heer Kraaiendijk heeft het door hem gekochte pand van Most Holding bv aan Most Holding bv terugverhuurd. Most Holding bv heeft in 2022 aan de heer

Kraaiendijk een huur van € 40.000 betaald. Een zakelijke huurprijs zou € 32.000 zijn.

4. Kafka GmbH betaalt in 2022 een dividend van € 10.000 aan Most Holding bv. Dit bedrag van € 10.000 is als een bijzondere bate in de boekhouding over 2022 verantwoord.
5. Most Holding bv sponsort de plaatselijke hockeyvereniging voor een bedrag van € 10.000 per jaar. Als tegenprestatie is een reclamebord met hierop het logo van Most Holding bv aan de kant van het speelveld geplaatst. Daarnaast hebben de spelers van het eerste team tassen met de naam van Most Holding bv erop ontvangen. Het sponsorbedrag van € 10.000 is in 2022 als kosten in de boekhouding geboekt.
6. In juni 2022 betaalt Most Holding bv aan de heer Kraaiendijk een bruto interim-dividend uit van € 5.000. Hiervan wordt € 4.250 aan de heer Kraaiendijk uitgekeerd en € 750 als dividendbelasting aan de Belastingdienst betaald. Het brutodividend is in de boekhouding als kostenpost geboekt.
7. Most Holding bv heeft in 2022 € 7.500 zonder verplichting overgemaakt naar het Rode Kruis. Het Rode Kruis is een algemeen nut beogende instelling (ANBI). Deze betaling is als kostenpost in de boekhouding geboekt.
8. Most Holding bv heeft een nog niet verrekend verlies uit 2019 van € 8.000.

Vermeld in het onderstaande overzicht per gebeurtenis wanneer er sprake is van een bijtelling (+), een aftrekpost (-) of als het geen invloed (0) heeft op de berekening van de belastbare winst en het belastbaar bedrag en vermeld hierbij tevens het bedrag in de betreffende kolom. Most Holding bv wil, binnen de wettelijke kaders, haar belastbare winst zo laag mogelijk vaststellen.

Feit	+, - of 0	Bedrag in €
Eindvermogen		415.000
Beginvermogen		310.000
Saldo		
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
Belastbare winst		
8		
Belastbaar bedrag		

Opgave 8.12 Maasbouw Holding bv te Rotterdam heeft over het jaar 2022 een commercieel geconsolideerd resultaat behaald van € 460.000. Maasbouw Holding bv heeft een belang in drie vennootschappen. Bij elke dochtervennootschap staat hierna het belang vermeld dat Maasbouw Holding bv in de betreffende dochtervennootschap bezit en het aandeel in het resultaat van deze vennootschappen. Het genoemde resultaat van de deelneming is gelijk aan het bedrag dat Maasbouw Holding bv in haar commercieel geconsolideerde resultaat heeft opgenomen.

Onderstaande gegevens hebben betrekking op Maasbouw Holding bv:

1. Maasutiliteit bv te Arnhem, belang 100%, aandeel in resultaat positief € 264.000.
2. Maassteigers bv te Utrecht, belang 4%, aandeel in resultaat negatief € 48.000.
3. Maaslofts bvba te Gent (België), belang 24%, aandeel in resultaat negatief € 160.000.
4. In december 2022 heeft Maasbouw Holding bv een opslagloods verkocht, de boekwinst is € 48.000. Dit bedrag is in de winst opgenomen. Maasbouw Holding bv overweegt om in 2023 een vrachtauto aan te schaffen. De aanschafprijs zal vermoedelijk € 200.000 zijn.
5. Het gebouw waarin Maasbouw Holding bv gehuisvest is, heeft op 1 januari 2022 een boekwaarde van € 918.000 en op 31 december 2022 van € 879.000. De WOZ-waarde is € 1.814.000.
6. Maasbouw Holding bv heeft in 2022 een kantoorpand opgeleverd in Dordrecht. Op 4 januari 2023 ontvangt Maasbouw Holding bv een brief van Advocatenkantoor Sponk, waarin zij aansprakelijk wordt gesteld voor schade aan een aangrenzend pand. De schadeclaim is € 200.000; Maasbouw Holding bv betwist de aansprakelijkheid. In haar jaarrekening over het jaar 2022 heeft Maasbouw Holding bv geen rekening gehouden met deze claim.
7. Er is nog een onverrekend verlies uit het jaar 2020 van € 20.000.

Maak aan de hand van deze gegevens een berekening van de belastbare winst en het belastbaar bedrag over het jaar 2022 van Maasbouw Holding bv. Gebruik voor de beantwoording van deze opgave onderstaand schema. Geef per punt aan of er sprake is van een bijtelling (+), of een aftrekpost (-), of dat er geen invloed is (0). Vermeld ook het bedrag in de betreffende kolom. Maasbouw Holding bv wil binnen de wettelijke mogelijkheden haar fiscale winst zo laag mogelijk vastgesteld zien.

Feit	+, - of 0	Bedrag in €
Commercieel resultaat 2022		460.000
1 Maasutiliteit bv		
2 Maassteigers bv		
3 Maaslofts bvba		
4 Verkoop opslagloods		
5 Afschrijving gebouw		
6 Schadeclaim		
Belastbare winst 2022		
7 Verlies 2020		
Belastbaar bedrag 2022		

Opgave 8.13 Theo Borst is directeur-aandeelhouder van Wonder bv. Wonder bv produceert en verkoopt tuinmeubilair. De winst over het jaar 2022 is geheel ingehouden.

Per 31 december 2022 en 31 december 2021 kunnen de volgende commerciële balansen verstrekt worden (alle bedragen zijn in €).

	31-12-2022	31-12-2021		31-12-2022	31-12-2021
Gebouwen (a)	500.000	522.500	Aandelenkapitaal	100.000	100.000
Deelneming Wonder GmbH (b)	40.000	35.000	Agioreserve	10.000	10.000
Machines (c)	50.000	100.000	Winstreserves	285.000	275.500
Debiteuren (d)	20.900	9.000	Onderhoudsvoorziening (e)	80.000	60.000
Rekening-courant T. Borst	5.000	4.000	Pensioenvoorziening		
Liquide middelen	12.000	5.000	T. Borst	123.000	121.000
	<u>627.900</u>	<u>675.500</u>	Crediteuren	29.900	109.000
				<u>627.900</u>	<u>675.500</u>

Toelichting bij de commerciële balansen:

1. De gebouwen zijn aangeschaft voor € 1.000.000 met een restwaarde inclusief grond van € 100.000. De gebouwen zijn in eigen gebruik en worden lineair afgeschreven in 40 jaar. De WOZ-waarde in 2022 is € 1.044.000.
2. De waardering van de 100%-deelneming Wonder GmbH te Essen (Duitsland) per 31 december 2022 is inclusief de winst 2022 van € 5.000.
3. De machines zijn aangeschaft voor € 200.000 en worden lineair zonder restwaarde afgeschreven in 4 jaar.
4. Na het opmaken van de balans per 31 december 2022 blijkt dat een Nederlandse debiteur eind 2022 plotseling failliet gegaan is met een vordering van € 12.100. Volgens de curator zijn er geen verhaalsmogelijkheden.
5. De onderhoudsvoorziening (kostenegalisatiereserve) is bestemd voor het schilderwerk van het gebouw dat in 2023 zal plaatsvinden voor € 100.000.

Geef een berekening van het fiscale (ondernemings)vermogen per 31 december 2022 en per 31 december 2021, uitgaande van de commerciële balans. Geef ook een berekening van de fiscale winst 2022 door middel van vermogensvergelijking. Vermeld een toename met: +, een vermindering met: - en als de fiscale winst gelijk blijft met: 0. Maak gebruik van onderstaande tabel.

	+, – of 0	31-12-2022	31-12-2021
.....	
.....	
.....	
.....	
Totaal fiscaal vermogen	
Af: vermogen per 31-12-2021		
Vermogensverschil		
1 Gebouwen			
2 Deelneming Wonder GmbH			
3 Machines			
4 Debiteuren			
5 Onderhoudsvoorziening/KER			
Belastbare winst 2022			

Opgave 8.14 De voorlopige commerciële balans van Troelstra bv per 31 december 2022 ziet er als volgt uit (alle bedragen in €):

Gebouw (1)	500.000	Aandelenkapitaal	100.000
Machine (2)	200.000	Algemene reserve	200.000
Voorraden	40.000	Hypotheek	310.000
Debiteuren (3)	30.000	Crediteuren	90.000
Liquide middelen	<u>10.000</u>	Winst 2022 (d)	<u>80.000</u>
	<u>780.000</u>		<u>780.000</u>

1. Het gebouw is in eigen gebruik. De afschrijving gebeurt lineair tegen 2% per jaar. De aanschafprijs van de ondergrond en het gebouw samen is € 1.100.000 (€ 100.000 voor de ondergrond en € 1.000.000 voor het gebouw); de WOZ-waarde is € 1.020.000.
2. Machine X wordt in 4 jaar lineair afgeschreven tegen de aanschafprijs zonder restwaarde. De machine is gekocht op 1 januari 2019 voor € 800.000.
3. Na het opmaken van de balans is een debiteur met een vordering van € 6.050 (inclusief 21% OB) plotseling failliet gegaan. Volgens de curator zijn er nauwelijks of geen verhaalsmogelijkheden.

4. De winstverdeling 2022 is als volgt:
- Dividend over 2022	€ 30.000
- Tantième directie over 2022	- 13.000
- Reserve voor groot onderhoud (kostenegaliseringsreserve)	- 12.000
- Reserve boekwinst bij verkoop machine Y
(machine Y is in 2019 volledig afgeschreven; de machine wordt in 2023 vervangen)	- 5.000
- Reserve voor te betalen Vpb	- 20.000
	<u>€ 80.000</u>
5. Er is nog een restantverlies van € 11.000 uit 2018.

Geef een gespecificeerde berekening per feit van de belastbare winst en het belastbaar bedrag 2022, uitgaande van de winst in 2022 van € 80.000. Gebruik voor het beantwoorden van dit onderdeel onderstaande tabel. Als de fiscale winst toeneemt, vermeld dan: + en als deze afneemt: -. Wijzig de fiscale winst niet, vermeld dan: 0. NB: De directie van Troelstra bv wil binnen de grenzen van de wet zo weinig mogelijk vennootschapsbelasting betalen, maar doet geen beroep op de faciliteit van willekeurige afschrijvingen.

Feit	+, -, 0	Bedrag in €
Saldo winst 2022		80.000
1. Gebouw		
2. Machine X		
3. Faillissement debiteur		
4. Dividend		
4. Tantième directie		
4. Reserve voor groot onderhoud		
4. Herinvesteringsreserve machine Y		
4. Reserve voor te betalen VPB		
..... 2022		
5.		
..... 2022		

Opgave 8.15 Hieronder staan de commerciële balansen van patisserie ChocoCrown bv per 31 december 2022 en 31 december 2021 (alle bedragen in €).

	31-12-2022	31-12-2021		31-12-2022	31-12-2021
Machines	220.000	275.000	Aandelenkapitaal	75.000	50.000
Voorraden	45.000	5.000	Agioreserve	100.000	100.000
Debiteuren	75.000	10.000	Winstreserve	158.000	83.000
Liquide middelen	<u>10.000</u>	<u>3.000</u>	Crediteuren	<u>17.000</u>	<u>60.000</u>
	<u>350.000</u>	<u>293.000</u>		<u>350.000</u>	<u>293.000</u>

Bereken aan de hand van de onderstaande feiten 1 tot en met 7 de belastbare winst en het belastbaar bedrag over 2022 van ChocoCrown bv.

1. Het te berekenen fiscale begin- en eindvermogen van ChocoCrown bv in 2022.
2. In 2022 heeft bij ChocoCrown bv een emissie van aandelen van € 25.000 plaatsgevonden.
3. Op 1 januari 2022 heeft ChocoCrown bv een nieuwe machine aangeschaft voor € 13.750.
4. De commerciële afschrijving op de machines is 25% van de boekwaarde per 1 januari. De gezamenlijke aanschafprijs van de machines is € 300.000, de gebruiksduur is 5 jaar. De fiscale restwaarde is nihil.
5. In 2022 heeft ChocoCrown bv een brutodividend uitgekeerd van € 50.000.
6. In 2022 heeft ChocoCrown bv een gift van € 6.500 betaald aan de stichting Artsen zonder Grenzen, een algemeen nut beogende instelling (ANBI). De gift is in de boekhouding als bedrijfskosten verwerkt.
7. Per 31 december 2022 is het nog niet-verrekenende verlies uit 2020 van ChocoCrown bv € 16.000.

Gebruik voor de beantwoording onderstaand schema en vermeld bij de feiten 1 t/m 7 wanneer er sprake is van een bijtelling (+), een aftrekpost (-) of als het geen invloed (0) heeft op de berekening van de belastbare winst. Behandel de gegevens in de volgorde zoals aangegeven in het schema.

ChocoCrown bv wil, binnen de wettelijke kaders, haar belastbare winst zo laag mogelijk vaststellen.

Vraag		+, - of 0	Bedrag in €
1	Eindvermogen		
	Beginvermogen		
	Vermogensverschil		
2	Emissie van aandelen		
3	Aanschaf machine		
4	Afschrijving machines		
5	Dividenduitkering		
6	Giften		
	Belastbare winst 2022		
7	Verlies 2020		
	Belastbaar bedrag 2022		

Opgave 8.16 Sole bv exploiteert een zonweringsbedrijf. Alle aandelen van Sole bv zijn in handen van Pedro Schijn.

Hieronder staan een aantal gegevens die benodigd zijn voor de berekening van de belastbare winst van Sole bv. Het commerciële resultaat over 2022 is € 356.000.

- In 2022 heeft Pedro Schijn een salaris uit de bv genoten van € 40.000. Dit bedrag van € 40.000 is in de loonadministratie over 2022 van Sole bv verwerkt. Het gebruikelijk loon op grond van art. 12a Wet LB is voor Pedro echter € 49.000.
- Sole bv heeft een deelneming van 10% in Cloud bv. Cloud bv heeft in 2022 een dividend uitbetaald aan Sole bv van € 10.000. Dit bedrag is verwerkt in het commerciële resultaat over het jaar 2022 van Sole bv.
- Op 31 oktober 2022 heeft Sole bv een machine verkocht. De boekwaarde bij verkoop was € 10.000 en de verkoopprijs was € 18.500. Sole bv is van plan om deze machine in maart 2023 te vervangen.
- Sole bv bezit alle aandelen in Moon bv, dit is een slecht renderende deelneming. In december 2022 wordt besloten om Moon bv te liquideren. De ontbinding vindt vermoedelijk plaats in augustus 2023. Het opgeofferd bedrag voor Sole bv is € 100.000, de liquidatie-uitkering is vermoedelijk 0.
- Pedro Schijn heeft een vordering op Sole bv van € 15.000. Er wordt geen rente over deze vordering in rekening gebracht. Een zakelijke rente zou € 675 zijn.

Gebruik om de belastbare winst te berekenen onderstaand schema. Vermeld bij elk van de gebeurtenissen 1 tot en met 5 wanneer er sprake is van een bijtelling (+), een aftrekpost (-), maar ook indien het geen invloed (0) heeft op de berekening van de belastbare winst.

Sole bv wil, binnen de wettelijke kaders, haar belastbare winst zo laag mogelijk vaststellen.

Gegeven	+, - of 0	Bedrag in €
Commercieel resultaat		356.000
1 Salaris Pedro		
2 Dividend deelneming Cloud bv		
3 Verkoop machine		
4 Liquidatie deelneming Moon bv		
5 Vordering Pedro op Sole bv		
Belastbare winst		

Opgave 8.17 Matrix bv houdt zich bezig met de ontwikkeling van software voor de telecombranche. Alle aandelen van Matrix bv zijn in handen van Teco Holding bv. Tussen de vennootschappen bestaat geen fiscale eenheid.

Over het jaar 2022 heeft Matrix bv een commercieel resultaat behaald van € 240.000. In 2022 hebben de volgende gebeurtenissen plaatsgevonden die invloed (kunnen) hebben op de fiscale belastbare winst en het belastbaar bedrag:

1. In 2022 is een interimdividend uitgekeerd van € 60.000. Dit bedrag is ten laste van het commercieel resultaat geboekt.
 2. In 2022 is een boekwinst van € 23.000 gerealiseerd bij de verkoop van een aantal personenauto's van vertegenwoordigers. Deze auto's worden niet vervangen, omdat de vertegenwoordigers voortaan met eigen auto's gaan rijden. De directie is van plan om in 2023 nieuwe computerapparatuur aan te schaffen.
 3. Op 1 juli 2022 is nieuw kantoormeubilair aangeschaft voor € 40.000. Dit is de enige investering in het jaar 2022 geweest. Het nieuwe kantoormeubilair wordt afgeschreven in 4 jaar. De restwaarde is nihil.
 4. In 2022 is € 20.000 aan commissarissenbeloningen uitbetaald. Deze zijn geboekt op rekening 481 'Honoraria commissarissen'. De commissarissen bezitten geen aandelen in betreffende vennootschappen.
 5. De voorlopige aanslag vennootschapsbelasting over het jaar 2022 van € 40.000 is ten laste van de grootboekrekening '470 Diverse belastingen' geboekt.
 6. Uit het jaar 2021 resteert nog een onverrekend verlies van € 15.000.
- a. Bereken vanuit het commerciële resultaat de fiscale belastbare winst en het belastbaar bedrag, op basis van de gebeurtenissen 1 t/m 6. Gebruik daarvoor onderstaande tabel. Vul de invloed van de gebeurtenissen 1 t/m 6 hierop in. Geef aan of sprake is van een bijtelling (+), een aftrekpost (-) of dat er geen invloed (o) is op het commercieel resultaat.
- De directie wil wettelijk gezien zo weinig mogelijk belasting betalen.

Gebeurtenis		+, - of 0	Bedrag in €
Commercieel resultaat			240.000
1	Interimdividend		
2	Boekwinst personenauto's		
3	Kantoormeubilair		
4	Commissarissenbeloning		
5	Aanslag Vpb		
Belastbare winst			
6	Verlies 2021		
Belastbaar bedrag			

- b. Moet Matrix bv op de dividenduitkering, genoemd onder gebeurtenis 1, dividendbelasting inhouden? Motiveer het antwoord. Geef ook het juiste wetsartikel.

Opgave 8.18 Flip Govaarts bezit alle aandelen van Goveringen Holding bv. Goveringen Holding bv bezit vervolgens alle aandelen in Govaarts Machinehandel bv. Tussen de vennootschappen bestaat geen fiscale eenheid. Onderstaande vijf gebeurtenissen hebben betrekking op het jaar 2022. Per gebeurtenis is aangegeven hoe die in de administratie is verwerkt.

- Goveringen Holding bv keert in januari 2023 aan Flip Govaarts een bedrag van € 30.000 uit. Dit is het tantième over het jaar 2022. Goveringen Holding bv heeft dit bedrag in 2022 ten laste van haar commerciële resultaat gebracht.
- Govaarts Machinehandel bv heeft de voorlopige aanslag vennootschapsbelasting van € 36.000 over het jaar 2022 ten laste van haar commerciële resultaat gebracht.
- Goveringen Holding bv verkoopt op 1 juli 2022 een personenauto aan Flip Govaarts voor € 30.000; de boekwaarde is op dat moment € 22.000. Een garagehouder heeft de auto getaxeerd op € 34.000. Goveringen Holding bv verantwoordt in haar jaarstukken een boekwinst op de auto van € 8.000.
- Govaarts Machinehandel bv heeft in 2022 een naheffingsaanslag omzetbelasting over het jaar 2020 ontvangen. De aanslag was totaal € 8.000. In dit bedrag is een vergrijpboete begrepen van € 1.600. Het volledige bedrag van de naheffingsaanslag heeft zij ten laste van haar commerciële resultaat gebracht.
- In november 2022 keert Goveringen Holding bv een interimdividend uit van € 25.000. Zowel het interimdividend als de verschuldigde dividendbelasting van € 3.750 heeft zij niet ten laste van haar resultaat gebracht.

Geef aan of Goveringen Holding bv en/of Govaarts Machinehandel bv voor de fiscale winstbepaling een correctie moeten aanbrengen, en zo ja, tot welk bedrag. Vermeld bij een toename van de fiscale winst een +, bij een vermindering van de fiscale winst een - en bij gelijk blijven van de fiscale winst een 0. Motiveer het antwoord. Neem voor het aangeven van de correcties het schema hieronder over.

+, - of 0	Correctie in €	Motivering
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Opgave 8.19 Stef van Tooren bezit alle geplaatste aandelen in Furniture bv. Stef is getrouwd met Maria van Nispen.

De commerciële balansen van Furniture ultimo 2022 en 2021 zien er als volgt uit:

Balans Furniture (in €)					
	31-12-2022	31-12-2021		31-12-2022	31-12-2021
Machines (1)	316.800	360.000	Aandelenkapitaal	100.000	100.000
Vorraden (2)	140.000	120.000	Agioreserve	150.000	150.000
Vordering (3)	150.000	150.000	Winstreserves	438.000	442.000
Debiteuren	76.200	64.000	Crediteuren	14.000	18.000
Liquide middelen	19.000	16.000			
	<u>702.000</u>	<u>710.000</u>		<u>702.000</u>	<u>710.000</u>

Stel een gespecificeerde berekening van de belastbare winst en het belastbaar bedrag over 2022 op, maak daarbij gebruik van de gegevens onder 1 t/m 5:

1. De machines worden commercieel afgeschreven met 12% van de boekwaarde aan het begin van het jaar. Fiscaal is de afschrijving 10% van de aanschafwaarden (€ 400.000).
2. Bij de waardering van de voorraden is rekening gehouden met een toevoeging aan de voorziening wegens incurantheid van 3%. De voorziening is per 31 december 2022 € 14.000.
3. De vordering betreft een geldlening aan Stef van Tooren. Stef is hierover geen rente verschuldigd. In zakelijke verhoudingen zou het rentepercentage zijn vastgesteld op 5% op jaarbasis.
4. Het bedrijfspand waarin Furniture bv is gehuisvest, wordt gehuurd van Stef van Tooren. De huurprijs is vastgesteld op € 24.600; dit is een zakelijke huurprijs.
5. De onverrekenende verliezen uit 2019 en 2020 zijn per 31 december 2022 € 26.000.

De directie wil, binnen de fiscale mogelijkheden, de fiscale winst zo laag mogelijk vaststellen.

Geef bij de onderdelen 1 t/m 5 aan of er sprake is van een bijtelpost (+) of aftrekpost (-) of geen invloed (0). Gebruik voor de beantwoording het hierna opgenomen schema.

	+, - of 0	Bedrag in €
Vermogen per 31 december 2022		
Vermogen per 31 december 2021		
Vermogensverschil in 2022 (+ of -)		
1 Afschrijving machines		
2 Afwaardering voorraden		
3 Vordering		
4 Huur bedrijfspand		
.....		
5 Verliezen		
.....		

Opgave 8.20 Kulino Books bv exploiteert een uitgeverij van wetenschappelijke boeken. Alle aandelen van Kulino Books bv zijn in handen van Koos Kusters.

Het commercieel resultaat over het jaar 2022 is € 240.000. Verder zijn de volgende feiten van belang:

1. Het kantoorpand waar Kulino Books bv in gehuisvest is, is eigendom van Koos. Koos verhuurt het pand voor € 30.000 op jaarbasis aan de bv. De zakelijke huur zou € 22.000 zijn.
2. Kulino Books bv heeft in 2022 haar 25-jarig jubileum gevierd. Aan het personeel en de zakelijke relaties van Kulino Books bv is een feestavond aangeboden, waarbij een bekende artiest optrad. De totale kosten van de feestavond waren € 26.000. Dit bedrag is volledig als zakelijke kosten geboekt.
3. Kulino Books bv heeft op 1 juli 2022 een nieuw computersysteem aangeschaft. Deze enige investering was € 40.000. In 2022 werd hierop € 5.000 afgeschreven.
4. De definitieve aanslag vennootschapsbelasting over het jaar 2019 van € 12.000 is ten laste van de winst gebracht.

- a. Maak aan de hand van bovenstaande feiten een berekening van de belastbare winst van Kulino Books bv. Neem voor het beantwoorden van dit onderdeel onderstaande tabel over. Wanneer er sprake is van een bijtelling (+), of een aftrekpost (-), of er geen invloed (0) op de berekening is, geef dit dan aan.

Feit	+, - of 0	Bedrag in €
Commercieel resultaat		240.000
1 Verhuur kantoorpand		
2 Kosten feest		
3 Computersysteem		
4 Aanslag Vpb		
Belastbare winst		

- b. Geef aan voor de hiervoor genoemde feiten wat de gevolgen zijn voor de aangifte inkomstenbelasting van Koos. Vermeld welke bedragen en in welke box Koos dit in zijn aangifte inkomstenbelasting moet opnemen. Gebruik hiervoor onderstaand schema.

Gevolgen inkomstenbelasting van Koos	Box	Bedrag in €
Genoemd onder punt 1		

- c. Hebben de vragen a en b gevolgen voor de dividendbelasting? Motiveer het antwoord aan de hand van een berekening.

Opgave 8.21 Mooisanders bv drijft een groothandel in tuinartikelen. Alle aandelen in de vennootschap zijn in handen van Kees Sanders. In het boekjaar hebben onderstaande gebeurtenissen invloed op de belastbare winst en het belastbaar bedrag van Mooisanders bv:

1. Het fiscaal vermogen van Mooisanders bv volgens de cijfers is op 1 januari € 1.430.000 en op 31 december € 1.610.000. Hierin is nog geen rekening gehouden met de onder 2 t/m 7 genoemde gegevens.
2. Mooisanders bv bezit 4% van de aandelen in Fleurazalea bv; Fleurazalea bv houdt zich bezig met het kweken van azalea's. In 2022 heeft Mooisanders bv € 10.000 dividend ontvangen. Op de uitkering werd € 1.500 dividendbelasting ingehouden.
3. Mooisanders bv bezit alle aandelen van Het Gieterpaleis bv; deze vennootschap handelt in tuinberegenningsinstallaties. In 2022 heeft Mooisanders bv € 50.000 overgeboekt op de rekening van Het Gieterpaleis bv. Deze storting is fiscaal voor Het Gieterpaleis bv een informele kapitaalstorting.

4. Kees Sanders heeft op 20 december 2022 zijn personenauto verkocht aan Mooisanders bv voor een prijs van € 48.000; de plaatselijke garage heeft de auto een week eerder getaxeerd op € 36.000.
 5. De dochter van Kees Sanders, Marloes, is 28 jaar; zij studeert voor het praktijk-diploma mba. Als invalkracht werkt zij bij Mooisanders bv. In 2022 heeft zij in totaal 700 uur gewerkt; zij krijgt hiervoor een uurtarief van € 15. De medestudenten van Marloes die ook bij Mooisanders bv werken, krijgen voor hetzelfde werk € 9 per gewerkt uur.
 6. De voorlopige aanslag vennootschapsbelasting over het jaar 2022 van € 30.000 werd ten laste van de winst gebracht.
 7. Er is nog een onverrekenend verlies uit 2018 van € 10.000.
- a. Maak aan de hand van bovenstaande gegevens een berekening van de belastbare winst en het belastbaar bedrag van Mooisanders bv. Gebruik daarvoor het volgende schema. Neem in het schema duidelijk op hoe groot de belastbare winst en het belastbaar bedrag zijn. Wanneer er sprake is van een bijtelling (+), of een aftrekpost (-), of er geen invloed (0) bij de berekening is, geef dit dan aan. Geef ook een korte vermelding van de reden. Als er een vrijstelling van toepassing is, noem deze dan. Mooisanders bv wil binnen de wettelijke mogelijkheden haar winst zo laag mogelijk vastgesteld zien.

	Gegevens	+, - of 0	Bedrag in €
1	Vermogensmutatie		
2			
3			
4			
5			
6			
	Belastbare winst		
7			
	Belastbaar bedrag		

- b. Bereken de nog te betalen vennootschapsbelasting.

Opgave 8.22 Fletcher bv produceert en verkoopt wasmachines in Nederland. De commerciële balansen per 31 december 2022 en 31 december 2021 (in €) zien er als volgt uit:

	31-12-2022	31-12-2021		31-12-2022	31-12-2021
Gebouwen*	1.760.000	1.800.000	Aandelenkapitaal	200.000	200.000
Machines (1)	408.000	440.000	Winstreserves	1.920.000	1.690.000
Deelneming (2)	230.000	230.000	Hypothecaire lening	620.000	860.000
Vorraden	140.000	110.000	Crediteuren	100.000	150.000
Goodwill (3)	120.000	160.000			
Debiteuren (4)	170.000	150.000			
Liquide middelen	12.000	10.000			
	<u>2.840.000</u>	<u>2.900.000</u>		<u>2.840.000</u>	<u>2.900.000</u>

* De WOZ-waarde van de gebouwen is € 1.750.000.

De volgende feiten zijn belangrijk voor het berekenen van de belastbare winst en het belastbaar bedrag over het jaar 2022:

1. De machines worden commercieel afgeschreven met 20% van de aanschafwaarde; de restwaarde is nihil. Begin 2022 is een nieuwe verfspuitmachine aangeschaft van € 80.000. Op 31 december 2022 is een plaatvouwmachine verkocht; hierop is een boekwinst behaald van € 30.000. De directie is voornemens van de opbrengst in 2023 nieuw kantoormeubilair aan te schaffen. Verder zijn er geen investeringen gedaan dit jaar.
2. Fletcher bv bezit een 100%-deelneming. Deze wordt op de balans gewaardeerd tegen de kostprijs. De deelneming is Fletchclean ltd te Glasgow (Schotland); deze vennootschap heeft in 2022 een verlies van € 10.000 geleden. Fletcher bv heeft dit bedrag ten laste van haar commerciële winst gebracht.
3. Op 1 januari 2021 heeft Fletcher bv € 200.000 betaald voor goodwill. De afschrijving is 20% van dit bedrag.
4. De debiteuren zijn per 31 december 2022 gewaardeerd tegen de nominale waarden. De directie van Fletcher bv weet uit ervaring dat gemiddeld 4% van de debiteuren oninbaar is.
5. Fletcher bv heeft in 2022 een interimdividend uitgekeerd van € 50.000; dit bedrag is ten laste van het commerciële resultaat gebracht.
6. De onverrekenende verliezen bedragen € 60.000.

Geef een gespecificeerde berekening van de belastbare winst en het belastbaar bedrag over het jaar 2022, aan de hand van de gegevens onder punt 1 tot en met 6. Neem voor het beantwoorden van dit onderdeel onderstaande tabel over. Geef per onderdeel gemotiveerd aan of er sprake is van een bijtelpost (+) of een aftrekpost (-) of dat er geen invloed (0) is. Als er een vrijstelling van toepassing is, noemt u deze.

De directie van Fletcher bv wil dat de fiscale winst binnen de wettelijke mogelijkheden zo laag mogelijk wordt vastgesteld.

Feit	+, - of 0	Bedrag in €
Fiscaal vermogen 31-12-2022		
Fiscaal vermogen 31-12-2021		
Vermogensverschil (+ of -)		
1 Verfspuitmachine		
Plaatvouwmachine		
2 Fletchclean ltd		
3 Goodwill		
4 Debiteuren		
5 Interimdividend		
Belastbare winst		
6 Verliezen		
Belastbaar bedrag		

Opgave 8.23 Vroemen Holding bv heeft alle aandelen van de dochtervennootschap Bakkerij Beste Brood bv. Vroemen Holding bv verstrekt een geldlening van € 100.000 aan Bakkerij Beste Brood bv. De lening is renteloos, in zakelijke verhoudingen zou Vroemen Holding bv een rente hebben bedongen van 5%.

- Wat zijn de gevolgen van deze lening voor de heffing van vennootschapsbelasting bij Vroemen Holding bv?
- Wat zijn de gevolgen van deze lening voor de heffing van vennootschapsbelasting bij Bakkerij Beste Brood bv?

Stel dat Bakkerij Beste Brood bv, gezien haar liquiditeits- en solvabiliteitspositie, nooit een geldlening aan had kunnen gaan bij een derde. Vaststaat dat Vroemen Holding bv haar geldlening nooit terug zal kunnen vorderen.

- Verandert dan het antwoord op vraag a en b? Motiveer het antwoord.

Opgave 8.24 Van Ommeren bv is gevestigd in een pand dat is gehuurd van Charles van Ommeren, haar enige aandeelhouder-directeur. Op 31 december 2022 verkoopt Charles dit pand aan Van Ommeren bv voor € 175.000. Van Ommeren bv activeert dit pand op de fiscale balans per 31 december voor € 175.000. De waarde in het economisch verkeer van het pand is echter € 225.000.

- a. Geef gemotiveerd aan of, en zo ja, wat op de fiscale balans van de bv per 31 december 2022 moet worden gecorrigeerd.
- b. Benoem het verschil van € 50.000.
- c. Geef gemotiveerd aan welk gevolg er is voor de heffing van inkomstenbelasting over het jaar 2022 bij Charles van Ommeren.

Opgave 8.25 Katers Holding bv bezit 25% van de aandelen Moors bv. Moors bv heeft in 2022 een dividend van € 7.500 aan Katers Holding bv uitgekeerd.

- a. Hoe hoog is de in te houden dividendbelasting op deze winstuitkering door Moors bv van € 7.500? Motiveer het antwoord.
- b. Leidt de dividenduitkering door Moors bv uitgekeerd aan Katers Holding bv tot een toename, afname of heeft dit geen invloed op de belastbare winst over het jaar 2022 van Katers Holding bv? Motiveer het antwoord.
- c. Leidt de dividenduitkering door Moors bv aan de aandeelhouders tot een toename, afname of heeft dit geen invloed op de belastbare winst over het jaar 2022 van Moors bv? Motiveer het antwoord.

Pierre Katers bezit alle aandelen van Katers Holding bv. Pierre heeft € 50.000 tegen 6% interest uitgeleend aan Katers Holding bv. In 2022 besluit Pierre dat Katers Holding bv deze lening niet meer hoeft terug te betalen.

- d. Verandert de belastbare winst 2022 van Katers Holding bv doordat Pierre afziet van de vordering op Katers Holding bv van € 50.000? Motiveer het antwoord.

De directeur van Katers Holding bv, de heer Melis, krijgt in mei 2023 na het opstellen van de commerciële jaarrekening van 2022 over het jaar 2022 een bonus van € 15.000 toegekend. De reden is dat Katers Holding bv over 2022 een goed commercieel resultaat heeft behaald.

- e. In welk jaar mag Katers Holding bv de bonus van € 15.000 ten laste van haar fiscale winst brengen? Motiveer het antwoord.

In 2021 heeft Katers Holding bv een verlies geleden van € 10.000. Over 2022 heeft Katers Holding bv een belastbare winst behaald van € 95.000. Over het jaar 2020 is de belastbare winst van Katers Holding bv € 8.000 en over 2019 is dit € 5.000.

- f. Geef een specificatie van de verliesverrekening bij Katers Holding bv. Geef ook de berekening.

Opgave 8.26 Toetery Holding bv heeft vier dochterondernemingen:

1. De in Breda gevestigde 100% dochteronderneming Holoplast bv. In 2022 keert Holoplast bv € 40.000 dividend uit.
2. 10% belang in Holoplast Belgium BVBA gevestigd in Antwerpen. In 2022 keert deze dochtervennootschap € 10.000 dividend uit.
3. 4% belang in Van der Diessen transport bv. Hierop heeft Toetery Holding bv in 2022 € 3.000 dividend ontvangen.
4. 50% deelneming in Holoplast bv, gevestigd te Barendrecht. Deze vennootschap is failliet verklaard en in 2022 ontbonden. Het opgeofferde bedrag voor Toetery Holding bv was € 100.000.

Geef de fiscale gevolgen per dochteronderneming voor het jaar 2022 voor Toetery Holding bv.

Opgave 8.27 Cobas bv drijft een groothandel in machines en gereedschappen. De aandelen zijn voor 100% in het bezit van Klaas Cornelissen. Maak aan de hand van onderstaande gegevens een gespecificeerde berekening, waarin u (met een korte vermelding van de reden) aangeeft hoe hoog de winst, de belastbare winst en het belastbaar bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting van Cobas bv is.

Geef aan of er sprake is van een bijtelling (+), aftrekpost (-) of geen invloed (0) bij de berekening. Als er een vrijstelling van toepassing is, noem deze dan. Cobas bv wil, binnen de wettelijke mogelijkheden, haar fiscale winst zo laag mogelijk vaststellen.

Beantwoord de opgave in de volgorde zoals aangegeven in het schema onderaan de opgave. Presenteer in het schema daarbij duidelijk de winst, de belastbare winst en het belastbaar bedrag.

Fiscaal vermogen op 1 januari 2022	€ 750.000
Fiscaal vermogen op 31 december 2022	€ 920.000

1. Dit jaar heeft Cobas bv voor € 100.000 nominaal aan bonusaandelen uitgekeerd. Deze bonusaandelen zijn volledig ten laste van de agioreserve geboekt. Het aandelenkapitaal is hierdoor verhoogd van € 300.000 naar € 400.000 nominaal.
2. Cobas bv heeft dit jaar € 15.000 dividend uitgekeerd aan Klaas Cornelissen, hierop werd € 2.250 dividendbelasting ingehouden en afgedragen.
3. Cobas bv bezat 8% van de aandelen in Leemans Gereedschappen bv. Op 1 oktober heeft Cobas bv deze aandelen verkocht met een boekverlies van € 40.000.
4. Cobas bv is lid van een coöperatieve vereniging die een inkoopcombinatie voor handelaren in gereedschappen vormt. Dit jaar heeft Cobas bv hiervan een winstuitkering van € 5.000 ontvangen.
5. In december 2022 heeft Cobas bv een vrachtwagen verkocht met een boekwinst van € 10.000. Deze winst is in de commerciële resultatenrekening opgenomen. De vrachtauto wordt niet vervangen, omdat Cobas bv het transport grotendeels gaat uitbesteden. De opbrengst van de vrachtauto zal in 2023 worden besteed aan de aanschaf van een nieuw computersysteem.
6. Een zoon van de directeur-aandeelhouder, Mark Cornelissen, is werkzaam als heftruckchauffeur bij Cobas bv. Hij ontvangt hiervoor een loon van € 35.000. Andere heftruckchauffeurs die dezelfde werkzaamheden verrichten, krijgen een loon van € 20.000.
7. Cobas bv heeft dit jaar een gift gedaan van € 3.000 aan de instelling 'Artsen zonder grenzen'.
8. Over het jaar 2021 werd een verlies geleden van € 13.000. Hiervan kon € 8.000 verrekend worden met het voorafgaande jaar.

Schema voor beantwoording

Gegevens (specificatie met korte vermelding van redenen)	Bedrag	+/- of 0
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Opgave 8.28 Dirk Gunneman is de enige directeur-aandeelhouder van Holding Verbiest bv te Alkmaar. De holding heeft diverse dochtermaatschappijen in binnen- en buitenland:

- Akkra bv te Alkmaar voor 95% (winstaandeel 2022 € 15.000);
 - Nieman bv te Amsterdam voor 90% (winstaandeel 2022 € 10.000);
 - Gender bvba te Antwerpen (België) voor 100% (verlies 2022 van € 20.000);
 - Sunman GmbH te Düsseldorf (Duitsland) voor 4% (winstaandeel 2022 € 1.000);
 - Bonjour sarl te Parijs voor 10% (geen winst of verlies; is een vennootschap al jaren zonder activiteiten).
- a. Hoeveel procent van de aandelen moet Holding Verbiest bv minimaal van elke dochtermaatschappij bezitten, wil de deelnemingsvrijstelling van toepassing zijn?
 - b. Wat houdt de deelnemingsvrijstelling in?
 - c. Welke van de genoemde vennootschappen vallen onder de deelnemingsvrijstelling?

De accountant van Dirk Gunneman adviseert in 2022 om een aanvraag voor een fiscale eenheid bij de inspecteur in te dienen met ingang van 2023.

- d. Welke vennootschap(pen) komt (komen) hiervoor in aanmerking?

Het (geconsolideerde) bedrijfseconomisch resultaat 2022 van Holding Verbiest bv is € 100.000.

In 2022 wordt Bonjour sarl ontbonden en geliquideerd. De verkrijgingsprijs/het opgeofferde bedrag is € 5.000. De liquidatie-uitkering is € 3.000.

- e. Geef een gespecificeerde berekening per feit van de fiscaal belastbare winst 2022 van Holding Verbiest bv uitgaande van de geconsolideerde winst van € 100.000. Neem voor het beantwoorden van dit onderdeel de onderstaande tabel over. Vermeld: + als de fiscale winst toeneemt en als deze afneemt: -. Wijzig de fiscale winst niet, vermeld dan: 0.

Feit	+, -, 0	Bedrag in €
Geconsolideerde winst Holding Verbiest bv		100.000
Winstaandeel Akkra bv		
Winstaandeel Nieman bv		
Verlies Gender bvba		
Winstaandeel Sunman GmbH		
Liquidatieresultaat Bonjour sarl		
Fiscaal belastbare winst		

Opgave 8.29 Floris Geene bezit alle geplaatste aandelen in Holding Geene bv. Holding Geene bv bezit op haar beurt weer 100% van de aandelen in Gelogistics bv. De activiteiten van Gelogistics bv bestaan uit het vervoer, en op- en overslag van goederen. Gelogistics bv heeft in 2022 een bedrag van € 50.000 aan dividend uitgekeerd aan haar aandeelhouder Holding Geene bv.

- a. Moet Gelogistics bv dividendbelasting inhouden op deze uitkering? Motiveer het antwoord aan de hand van het relevante wetsartikel.
- b. Wat is het gevolg van deze dividenduitkering voor de fiscale winstberekening voor Holding Geene bv? Motiveer het antwoord.

Gelogistics bv krijgt in juni 2022 een boete van € 26.000 opgelegd in verband met de Rijttijdenwet. Gelogistics bv bestrijdt deze boete. Hiervoor neemt zij een advocaat in de arm. Ultimo 2022 heeft Gelogistics bv de boete nog niet voldaan. Op haar commerciële balans per 31 december 2022 neemt zij hiervoor een voorziening op van € 26.000. In 2022 heeft Gelogistics bv een nota van € 4.000 aan haar advocaat betaald.

- c. Mag deze voorziening in mindering komen van de fiscale winst 2022? Motiveer het antwoord.
- d. Zijn de advocaatkosten in verband met dit geschil voor Gelogistics bv geheel of gedeeltelijk aftrekbaar van de fiscale winst 2022? Motiveer het antwoord.

De grootboekrekening 482, 'Reis- en verblijfkosten personeel' van Gelogistics bv, vermeldt over 2022 een totaalbedrag van € 132.000. Dit is inclusief € 4.400 voor een vakantie op Mallorca voor Floris en zijn gezin.

- e. Welk bedrag kan Gelogistics bv in 2022 aan reis- en verblijfkosten personeel ten laste van haar winst brengen?
- f. Heeft de boeking van de kosten van de vakantiereis op grootboekrekening 482 gevolgen voor de aangifte inkomstenbelasting over 2022 van Floris? Geef zo nodig aan voor welke box dit gevolgen heeft en voor welk bedrag.

Holding Geene bv heeft in 2022 een dividend uitgekeerd van € 60.000 aan Floris Geene. De dividendbelasting is 15%.

- g. In welke box en voor welk bedrag moet Floris deze dividenduitkering in zijn aangifte inkomstenbelasting opnemen?

Opgave 8.30 Bernard Cornelissen Holding bv heeft alle aandelen van Bernard's Antiek en Curiosa bv. Beide bv's zijn in Nederland gevestigd en het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar. De moeder- en dochter-bv doen op 31 maart 2022 aan de inspecteur het verzoek om met terugwerkende per 1 januari 2022 een fiscale eenheid aan te gaan.

Balans per 31 december 2021 van Bernard Cornelissen Holding bv (in €)			
Pand	100.000	Fiscaal vermogen	250.000
Deelneming Bernard's bv	<u>200.000</u>	Crediteuren	<u>50.000</u>
	<u>300.000</u>		<u>300.000</u>

Balans per 31 december 2021 van Bernard's Antiek en Curiosa bv (in €)			
Bedrijfsmiddelen	200.000	Fiscaal vermogen	300.000
Debiteuren	<u>200.000</u>	Crediteuren	<u>100.000</u>
	<u>400.000</u>		<u>400.000</u>

De bedrijfsmiddelen van Bernard's Antiek en Curiosa bv staan voor € 200.000 op de balans, maar zijn niet meer verkoopbaar. Verder is 25% van de debiteuren niet meer invorderbaar.

- a. Is een fiscale eenheid toegestaan per 1 januari 2022? Zo ja, wat zijn de fiscale gevolgen hiervan en hoe ziet de openingsbalans eruit?

Het pand is werkelijk waard € 400.000, er is dus een stille reserve van € 300.000.

- b. Wat zijn de fiscale gevolgen als Bernard Cornelissen Holding bv het pand binnen de fiscale eenheid overdraagt en direct daarna de aandelen Bernard's Antiek en Curiosa bv verkoopt aan een derde?

Opgave 8.31 Groothandel Hi-Jack bv te Almelo levert software en computers aan afnemers in Europa. De computers worden grotendeels ingekocht via de 100%-dochtervennootschap Computi Ltd. in Taiwan. De directeur en aandeelhouder van Hi-Jack bv is Jack Hardware.

Er worden ook computers geleverd aan de dochteronderneming Computer bv te Amsterdam. Jack heeft 5% van de aandelen Computer bv in bezit: de overige 95% zijn in bezit van Hi-Jack bv. In december 2021 dient Jack een verzoek in voor een fiscale eenheid, vanaf 1 januari 2022.

- a. Welke van deze (rechts)personen komen hiervoor in aanmerking?
- b. Moet Jack de 5% van de aandelen Computer bv overdragen om de fiscale eenheid per 1 januari 2022 in te laten gaan? Motiveer het antwoord met vermelding van het relevante wetsartikel en lidnummer.

Jack verkoopt eind 2022 zijn aandelen Computer bv voor € 50.000 aan Hi-Jack bv. De waarde is vastgesteld door zijn accountant. De aankoopprijs is € 10.000. De nominale waarde is € 5.000.

- c. Welk waardebegrip is fiscaal-technisch relevant voor de bepaling van de verkoopprijs?
- d. Geef een specificatie van het bedrag dat Jack door deze verkoop moet aangeven.
- e. In welke box moet Jack het bedrag aangeven?
- f. Geef een berekening van het bedrag aan belasting dat Jack over deze verkoopwinst moet betalen.

Het geconsolideerd (commercieel) resultaat van Hi-Jack bv over 2022 is € 100.000 voor belasting. Het resultaat van Computi Ltd. is € 10.000 negatief; dat van Computer bv is € 20.000. De voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2022 van € 25.000 is ten laste van het commercieel resultaat van Hi-Jack bv gebracht. Hi-Jack bv heeft in 2022 voor € 50.000 aan machines aangeschaft. Hi-Jack bv heeft nog een compensabel verlies van € 5.000 dat niet teruggewenteld kan worden naar het voorafgaande jaar. De afschrijvingen zijn commercieel en fiscaal aan elkaar gelijk.

- g. Geef een gespecificeerde berekening van de belastbare winst 2022 van Hi-Jack bv en het belastbaar bedrag, uitgaande van het commercieel resultaat. Vermeld bij een bijtelpost: + en bij een aftrekpost: -. Bij geen correctie vermeldt u: 0. Geef tevens een korte reden aan (bijv. bij 0 vermeldt u: in commercieel resultaat).

Maak gebruik van de volgende tabel:

Feit	Bedrag	+, - of 0
Commercieel resultaat 2022	100.000	
Computi Ltd		
Computer bv		
Voorl. aanslag vpb 2022		
Machines		
Belastbare winst 2022		
Belastbaar bedrag 2022		

-
- Opgave 8.32** Holding Jan Voort bv, gevestigd in Amsterdam, bezit alle aandelen in de volgende vennootschappen:
- Voort Nederland bv;
 - Voort België bvba (gevestigd in Antwerpen);
 - Voort Pensioen bv;
 - Transportbedrijf bv.

Tussen de daarvoor in aanmerking komende vennootschappen bestaat voor de vennootschapsbelasting een fiscale eenheid.

- a. Geef per dochtervennootschap aan of deze wel of niet tot de fiscale eenheid behoort. Bij de dochteronderneming(en) waarbij dit niet het geval is: motiveer het antwoord.
- b. Hoeveel procent van de aandelen van de desbetreffende vennootschappen moet Holding Jan Voort bv minimaal in bezit hebben om een fiscale eenheid te kunnen vormen? Vermeld bij het antwoord het relevante wetsartikel.

De geconsolideerde commerciële winst 2022 voor belastingen van Holding Jan Voort bv is € 380.176.

Voort bvba België heeft in 2022 een verlies geleden van € 30.000.

De enige investeringen in 2022 zijn:

- een nieuwe oplegger voor Transportbedrijf Voort bv voor een bedrag van € 80.000;
- nieuwe magazijnstellingen voor Voort Nederland bv voor een bedrag van € 20.000.

De Holding heeft nog een onverrekend verlies uit het jaar 2021 van € 35.000.

- c. Bereken de belastbare winst en het belastbaar bedrag over het jaar 2022 van Holding Jan Voort bv. Geef uw berekening.
- d. Bereken de verschuldigde vennootschapsbelasting over het jaar 2022. Geef de berekening.

Multiple choice-vragen

Geef per stelling aan of deze juist of onjuist is. Per vraag kunnen meerdere stellingen juist of onjuist zijn.

-
- Vraag 8.1** Wat is de feitelijke vestigingsplaats van een lichaam?
- Het land van oprichting.
 - De plaats waar de feitelijke leiding wordt uitgeoefend.
 - De plaats waar de activiteiten worden uitgeoefend.
 - De plaats waar de aandeelhouder woont of is gevestigd.

-
- Vraag 8.2** Wanneer is een in Nederland gevestigde vereniging belastingplichtig?
- Altijd.
 - Indien en voor zover zij winst maakt.
 - Indien en voor zover zij een onderneming drijft.
 - Indien en voor zover zij met een werkzaamheid in concurrentie treedt met andere ondernemers.

-
- Vraag 8.3** Welke belastingen kunnen als voorheffing worden verrekend met de aanslag vennootschapsbelasting?
- Dividendbelasting.
 - Loonbelasting.
 - Kansspelbelasting.
 - Omzetbelasting.

-
- Vraag 8.4** In art. 8 Wet Vpb staat een schakelbepaling waarin een aantal bepalingen uit de Wet IB van toepassing zijn verklaard op de heffing van vennootschapsbelasting. Welke van onderstaande bepalingen is niet van toepassing?
- Het begrip goed koopmansgebruik.
 - De landbouwwijstelling.
 - Het vormen van een fiscale oudedagsreserve.
 - De regels voor de waardering van onderhanden werk.

-
- Vraag 8.5** Het belastbare bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting is:
- de fiscale winst verminderd met de aftrekbare giften.
 - de belastbare winst verminderd met de aftrekbare giften.
 - de fiscale winst verminderd met de te verrekenen verliezen.
 - de belastbare winst verminderd met de te verrekenen verliezen.

-
- Vraag 8.6** Een informele kapitaalstorting is:
- een bewuste bevoordeling van de dochtermaatschappij door de aandeelhouder.
 - een bewuste bevoordeling van de aandeelhouder door de dochtermaatschappij.
 - een bewuste bevoordeling van de ene zustermaatschappij door de andere zustermaatschappij.
 - een storting op aandelen in geld.

-
- Vraag 8.7** Wat gebeurt er als de deelnemingsvrijstelling van toepassing is?
- Dan is de deelneming vrijgesteld van belastingheffing.
 - Dan is de aandeelhouder van de deelneming vrijgesteld van belastingheffing.
 - Dan behoren de winsten uit de deelneming niet tot de winst van de aandeelhouder.
 - Dan behoren de winsten en verliezen uit de deelneming niet tot de winst van de aandeelhouder.

-
- Vraag 8.8** Wat is het fiscale gevolg als binnen een fiscale eenheid een pand met een stille reserve wordt overgedragen van de ene vennootschap aan de andere vennootschap en de overdracht niet valt binnen de normale bedrijfsuitoefening?
- Dan moet de fiscale eenheid de boekwinst tot haar fiscale winst rekenen.
 - Dan moet de fiscale eenheid de winst nemen op het moment dat binnen 6 jaar een van de vennootschappen wordt ontvoegd.
 - Dan moet de fiscale eenheid winst nemen op het moment dat het pand is afgeschreven.
 - Dan moet de fiscale eenheid de winst nemen op het moment dat een van de vennootschappen wordt ontvoegd.

-
- Vraag 8.9** Welk stelling met betrekking tot giften is juist?
- Giften zijn onder voorwaarden aftrekbaar.
 - Giften zijn nooit aftrekbaar.
 - Giften zijn altijd aftrekbaar.
 - Giften vormen een uitdeling.

-
- Vraag 8.10** Wat is juist bij de uitkering van dividend aan een natuurlijk persoon?
- Inhouding van dividendbelasting mag achterwege blijven, omdat dividendbelasting een voorheffing is op de inkomstenbelasting.
 - Inhouding van dividendbelasting blijft achterwege als de natuurlijke persoon een beroep kan doen op de deelnemingsvrijstelling.
 - Dividendbelasting moet alleen worden ingehouden als de uitkering in geld plaatsvindt.
 - Dividendbelasting moet altijd worden ingehouden.

9

HOOFDSTUK

Overdrachtsbelasting

Oefenopgaven

Opgave 9.1 Martin Nelemans overlijdt op 30 april. Tot zijn nalatenschap behoren onder andere een appartement waar Martin zelf in woonde en een verhuurd woonhuis. Op het moment van overlijden was het appartement € 250.000 waard en het verhuurde woonhuis € 180.000. De enige erfgenaam van Martin is zijn zoon Niko. Op 15 juni verkoopt Niko het appartement voor € 260.000 aan Otto Vromans. Otto overhandigt aan de notaris een ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief. Op 7 oktober trouwt Niko met Ilona, in de akte van huwelijksvoorwaarden nemen zij op dat het verhuurde woonhuis tot de huwelijksgoederengemeenschap behoort. Het woonhuis is op dat moment € 185.000 waard.

Geef de gevolgen voor de heffing van de overdrachtsbelasting in verband met het overlijden van Martin, de verkoop van het appartement door Niko, en het huwelijk van Niko en Ilona. Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.2 Moriaan Beleggingen bv koopt 50% van de aandelen Kila Vastgoed bv. De bezittingen van Kila Vastgoed bv bestaan uit verhuurde winkel- en kantoorruimten met een waarde van € 10.000.000. De onroerende zaken zijn gefinancierd middels een hypotheek van € 6.000.000. Verder heeft Kila Vastgoed bv geen bezittingen of schulden. Moriaan Beleggingen bv betaalt € 2.000.000 voor de aandelen.

Geef de gevolgen voor de overdrachtsbelasting. Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.3 Sabine Taks (38 jaar) verwerft een lidmaatschapsrecht in een coöperatieve flatvereniging dat haar recht geeft op het gebruiksrecht van de flat met nummer 321. Sabine betaalt voor het lidmaatschapsrecht € 90.000 en overhandigt aan de notaris een ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief voor het lidmaatschapsrecht.

Is Sabine overdrachtsbelasting verschuldigd in verband met de aankoop van het lidmaatschapsrecht? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.4 Fred Goos koopt op 1 februari 2022 een verhuurd woonhuis voor € 200.000. Op 1 april 2022 verkoopt hij dit woonhuis voor € 230.000 aan Hendrik Isaacs.

Geef de gevolgen voor de overdrachtsbelasting van beide transacties. Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.5 Govert Haazen (37 jaar) koopt op 1 april 2022 een woning in Breda voor € 300.000. Govert overhandigt aan de notaris een ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief. In mei 2022 krijgt Govert een relatie met Ine. Govert verhuist naar de woning van Ine en verkoopt op 15 augustus 2022 zijn woning in Breda voor € 340.000 aan Javier Beleggingen bv.

Wat is de maatstaf van heffing en hoe hoog is de verschuldigde overdrachtsbelasting bij de verkrijgingen van de woning op 1 april en op 15 augustus 2022? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.6 Karen (31 jaar) koopt op 1 mei 2022 een woning in Tilburg voor € 280.000. Karen overhandigt aan de notaris een ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting startersvrijstelling. Op 1 augustus aanvaardt Karen een nieuwe baan in Leeuwarden. Om deze reden verkoopt zij op 15 augustus 2022 haar woning aan Leonoor (36 jaar) voor € 315.000. Leonoor overhandigt aan de notaris een ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief.

Wat is de maatstaf van heffing en hoe hoog is de verschuldigde overdrachtsbelasting bij de verkrijgingen van de woning op 1 mei en op 15 augustus 2022? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.7 Nicole Moens (37 jaar) koopt een bestaande woning vrij op naam voor € 240.000. Zij overhandigt aan de notaris een ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief. De notaris en overige bijkomende kosten in verband met de overdracht zijn € 2.000.

Bereken de verschuldigde overdrachtsbelasting.

Opgave 9.8 Corné en Dora kopen voor € 150.000 een vakantiehuisje op Texel, dat ze gaan bewonen in de weekenden en in vakanties.

Wat is het gevolg voor de heffing van overdrachtsbelasting? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.9 Karel (32 jaar) koopt op 1 mei 2022 een woning voor € 410.000. Karel overhandigt aan de notaris de ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting startersvrijstelling en de Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief. Op de afrekening van de notaris is geen bedrag aan overdrachtsbelasting vermeld.

Heeft de notaris juist gehandeld? Motiveer uw antwoord

Opgave 9.10 Nico (34 jaar) en Mara (29 jaar) kopen op 1 juni 2022 een woning voor € 600.000. De eigendomsverhouding is 50% voor Nico en 50% voor Mara. Beiden overhandigen aan de notaris een ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting startersvrijstelling en de Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief.

Zijn Nico en of Mara overdrachtsbelasting verschuldigd? Zo ja, hoeveel? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.11 Richard (28 jaar) koopt op 1 augustus 2022 een woning voor € 280.000. De woning is bestemd voor duurzame zelfbewoning. Richard heeft nog niet eerder gebruikgemaakt van de startersvrijstelling. Richard weigert om aan de notaris de Verklaring overdrachtsbelasting startersvrijstelling en de Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief te overhandigen, omdat dit volgens Richard privacygevoelige informatie betreft en hij om deze reden deze verklaring niet hoeft te verstrekken. Ook wordt met betrekking tot deze faciliteiten geen verklaring in de notariële akte opgenomen.

Is Richard overdrachtsbelasting verschuldigd in verband met de aankoop van de woning? Zo ja, hoeveel? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.12 Simon (43 jaar) is een zelfstandige fysiotherapeut. Op 1 juli 2022 koopt hij een woning met een praktijkruimte voor € 460.000, de woning heeft een waarde van € 350.000 en de praktijkruimte € 110.000. Simon overhandigt aan de notaris de ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief.

Is Simon in verband deze aankoop overdrachtsbelasting verschuldigd? Zo ja hoeveel? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.13 Thea koopt op 1 augustus 2022 voor € 300.000 een appartement in de binnenstad van Nijmegen. Udina (25 jaar), de dochter van Thea, gaat in het appartement wonen. Thea overlegt aan de notaris de Verklaring overdrachtsbelasting startersvrijstelling en de Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief, beide ondertekend door Udina.

Is in verband met de aankoop van het appartement overdrachtsbelasting verschuldigd? Zo ja, hoeveel? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.14 Belastingadviseur Jan Koops koopt voor € 460.000 een 7 jaar oud kantoorpand van Lotte Marijnissen. Jan en Lotte opteren voor een belaste levering voor de OB.

Is Jan overdrachtsbelasting verschuldigd in verband met de aankoop? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.15 Gerrit Hoogaers heeft een fietsenwinkel in Breda. Op 1 juli draagt Gerrit zijn fietsenwinkel over aan zijn zoon Robert, die de onderneming voortzet. Tot het ondernemingsvermogen behoort een woonwinkelpand; op de begane grond is de fietsenwinkel gevestigd en in de bovenwoning woont Gerrit. Het woonwinkelpand is € 600.000 waard (winkelgedeelte € 450.000, bovenwoning € 150.000).

Wat zijn de gevolgen voor de heffing van overdrachtsbelasting? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.16 Op 1 januari van jaar 1 gaan Anton Bischops en Chris Domen een vennootschap onder firma aan. Anton brengt zijn tot dan toe gedreven onderneming in. Tot het ondernemingsvermogen behoort een bedrijfspand met een waarde op dat moment van € 320.000. Chris brengt kennis, arbeid en vlijt in. Anton wordt voor zijn inbreng gecrediteerd op de kapitaalrekening van de vof. Op 1 juli van jaar 7 wordt de vof ontbonden. Chris zet de onderneming als eenmanszaak voort, het pand wordt aan hem toegedeeld en is op dat moment € 480.000 waard.

Geef de gevolgen voor de heffing van de overdrachtsbelasting van jaar 1 en jaar 7. Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.17 Simon Theuns heeft een goedlopende winkel in visserijbenodigdheden. Simon brengt zijn onderneming in een bv in. De waarde van de onderneming is € 700.000. Tot het ondernemingsvermogen behoort een bedrijfspand met een waarde van € 400.000.

Is de inbreng van de onderneming vrij van overdrachtsbelasting? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.18 Simon uit het vorige voorbeeld heeft bij de inbreng van zijn onderneming het volledige ondernemingsvermogen omgezet in aandelenkapitaal, waardoor hij een geslaagd beroep kan doen op de inbrengvrijstelling van art. 15 lid 1 letter e sub 2 Wet BRV. 2 jaar na de inbreng verkoopt hij zijn aandelen aan Udo Vromans voor € 950.000.

Heeft de verkoop van de aandelen door Simon aan Udo gevolgen voor de heffing van overdrachtsbelasting? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.19 Derk Evers bezit alle aandelen in Evers Holding bv. Derk draagt een verhuurd bedrijfspand met een waarde van € 300.000 over aan Evers Holding bv. Als tegenprestatie krijgt Derk voor € 300.000 aan gewone aandelen uitgereikt. Evers Holding bv doet een beroep op de vrijstelling van art. 15 lid 1 letter e sub 2 Wet BRV.

Slaagt het beroep op de vrijstelling? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.20 Floris Griep is 87 jaar en is nooit getrouwd geweest. Floris bezit een historisch winkelpand met een waarde van € 800.000 in de binnenstad van Delft. De gemeente Delft wil het pand van Floris kopen. Floris besluit echter om het pand te schenken aan de gemeente Delft.

Wat is het gevolg voor de heffing van overdrachtsbelasting? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.21 Floris uit het vorige voorbeeld schenkt het betreffende pand niet aan de gemeente, maar aan zijn nichtje Fleur.

Wat is het gevolg voor de heffing van overdrachtsbelasting? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.22 Akkerbouwer Klaas Maas koopt vijf hectare cultuurgrond voor € 200.000. Klaas gaat op dit perceel aardappelen verbouwen.

Wat is het gevolg voor de heffing van overdrachtsbelasting? Motiveer uw antwoord.

Opgave 9.23 5 jaar na de aankoop verkoopt Klaas uit opgave 9.22 deze vijf hectare aan een projectontwikkelaar voor € 1.000.000. De projectontwikkelaar bouwt huizen op deze grond.

Wat is het gevolg voor de heffing van overdrachtsbelasting? Motiveer uw antwoord.

Multiple-choicevragen

Vraag 9.1 Wat voor soort belasting is de overdrachtsbelasting?

- a. Aanslagbelasting
- b. Aangiftebelasting
- c. Voldoeningsbelasting
- d. Afdrachtsbelasting

Vraag 9.2 In welke situatie is geen overdrachtsbelasting verschuldigd?

- a. Frank Lips koopt een bestaande bloemenwinkel, bestaande uit een winkelpand, voorraad en inventaris.
- b. Lips bv koopt een bestaande bloemenwinkel, bestaande uit een winkelpand, voorraad en inventaris.
- c. Frank Lips koopt alle aandelen van Hyacint bv. Tot het vermogen van Hyacint bv behoort een winkelpand, voorraad en inventaris.

Vraag 9.3 Welke verkrijging is belast met overdrachtsbelasting?

- a. Abe koopt 400 m² bouwrijpe grond van de gemeente om er een woning op te bouwen.
- b. Bernard koopt 2 hectare grond voor de uitbreiding van zijn melkveebedrijf.
- c. Christ koopt 1 hectare weiland voor de pony van zijn dochter.
- d. Diederik erft 3 hectare grond van zijn vader.

Vraag 9.4 Welke verkrijging is belast met overdrachtsbelasting?

- a. Boer Jansen koopt een erfpachtsrecht van tien hectare landbouwgrond.
- b. Frank Freriks verkoopt zijn huis aan de gemeente Moerdijk.
- c. Femke en Gerrit, samenwoners, hebben 3 jaar geleden gezamenlijk ieder voor de onverdeelde helft een huis gekocht. Femke en Gerrit gaan uit elkaar. De woning wordt toegeëld aan Femke.
- d. Alexander koopt een lidmaatschapsrecht in een coöperatieve flatvereniging. Hij overlegt een ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief.

Vraag 9.5 Welke verkrijging is belast met overdrachtsbelasting?

- a. Karel vestigt voor de verbouwing van zijn woning een hypotheek op zijn woning.
- b. Leo en Marie gaan scheiden. De woning die tot de huwelijksgemeenschap behoort, wordt toegedeeld aan Leo.
- c. Nico krijgt een erfpachtsrecht op een perceel grond van 500 m² dat hij als moestuin gaat gebruiken.
- d. Odette erft een woonhuis van haar oom Pieter.

Vraag 9.6 Over welke verkrijging is het 2%-tarief van toepassing?

- a. Sander (73 jaar) koopt een woning waarin zijn kleinzoon gaat wonen.
- b. Truus (34 jaar) koopt een garagebox die vlakbij haar woning is gelegen. De garagebox is bestemd voor eigen gebruik.
- c. Udo (37 jaar) koopt een woning voor € 340.000. Udo overhandigt aan de notaris een ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting laag tarief.
- d. Vera (32 jaar) koopt een woning voor € 300.000. Vera overhandigt aan de notaris de ingevulde en ondertekende Verklaring overdrachtsbelasting startersvrijstelling.

Vraag 9.7 Over welke verkrijging is het 8%-tarief van toepassing?

- a. Leo koopt een woning die bestemd is voor duurzame zelfbewoning.
- b. Marike koopt een nieuwbouwwoning.
- c. Otto koopt een woning met een naast de woning gelegen vrijstaande garage. De woning is bestemd voor duurzame zelfbewoning.
- d. Noraly koopt een garagebox, deze is gelegen tegenover haar woning.

